

NA LLÚCIA PANELLA CEBOLLERO

de Cuixart
morí el dia 20 de febrer de 1923
havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)

Els seus afilgits vidu Modest Cuixart i Tapies, fills Josepa, Modest, Joan, Montserrat i Salvador, fills polítics Ferran Fitó i Maria Tapies, nets, germans polítics, tia, nebots, cosins i parents tots, en recordar als amics i coneguts tan dolorosa pèrdua, els preguen que li tinguin un record en l'ls oracions i se serveixin assistir als funerals que, per a l'etern descans de la seva ànima, se celebraran demà, dimecres, dia 14 del corrent, a les deu del matí, en l'església de la Casa Provincial de Caritat, que els en quedaran sumament agraïts.

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT NO ES CONVIDA PARTICULARMENT
L'Excm. i Illm. senyor Bisbe de Barcelona, s'ha dignat concedir indulgències en la forma acostumada.

Joaquim Bofill i Noguer

vidu de Magdalena Matas i Miró
morí divendres, dia 9 d'aquest mes, als 76 anys,
HAVENT REBUT ELS SANTIS SAGRAMENTS I LA BENEDICCIÓ APOSTOLICA
PREGUEU A DÉU PER LA SEVA ANIMA

Dijous vinent, dia 15, cantades matines i laudes, seran celebrats, per al seu bé, a l'església parroquial de Santa Anna, ofici funeral a dos quarts d'onze, misses a dos quarts de dotze i missa de perdó a les dotze. Els seus i la casa «Joaquim Bofill i Companyia» demanen als seus amics la caritat d'assistir-hi.

L'Emm. senyor Cardenal Primat, Arquebisbe de Tarragona; l'Excm. i Rvdm. Sr. Nunci de Sa Santitat, l'Illm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Barcelona i els altres Illms. i Rvdms. Srs. Bisbes de Catalunya atorguen benèvolament indulgències en la forma de consuetud.

Barcelona, març de 1923

Màquina d'escriure

Campió oficial durant
17 anys consecutius

Underwood

C. M. Guillem Trüniger, S. A. - BALMES, 7 - Barcelona

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correns núm. 1

Telèfons números... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 12 de març de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 762, 764, 764,8.

Termòmetre sec: 9,0, 12,7, 11,0.

Termòmetre humit: 5,0, 7,9, 8,2.

Humitat (centèsimes de saturació): 48, 47, 65.

Direcció del vent: N., SSO., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 3, 5, 2.

Estat del cel: Quasi serè, Serè.

Classe de núvols: C.St.

Dr. E. Perearnau dels hospitals de París. Vies Urinàries, Ronyons, sa Cirurgia. Plaça Urquinaona, 2, 1.ª de 11 a 12 i 4 a 6

Dr. Camps Puntas VIES URINÀRIES. Rda. Universitat, 14, pral. De 3 a 5. Econòmica de 7 a 8 de la nit.

No
sufrais
mas
de los
pies

Un tractament senzill i poc
costós vos lliurará molt aviat
dels vostres diversos mals.

Basta dissoldre una embosta de Saltrats en dos o tres litres d'aigua calenta i banyar-se els peus durant uns deu minuts en aquesta aigua transformada en medicamentosa i lleugerament oxigenada. Desapareix com per encant: tota inflor i macadura, tota sensació de dolor i colfors, causat per la fatiga o la pressió del calçat. Si es prolonga la immersió s'amorosen les callositats més dures, els ulls de poll i altres durícies doloroses, de tal manera que poden arrancar-se fàcilment sense navaja ni estícores, operació sempre perillosa.

Queda formalment garantitzat que els Saltrats Rodell us curaran per a sempre els diversos mals dels peus. En altre cas, el preu de compra us serà reemborsat amb una simple demanda. Milions de paquets han estat venuts amb aquesta garantia i les vendes augmenten diàriament, constituint així la millor prova de la seva reconeguda eficàcia. Per consegüent, si seguiu patint dels peus és únicament a causa de desconfia.

Els Saltrats Rodell es venen a un preu modic a totes les farmàcies i centres d'específics. Rebutgeu les falsificacions.

NOTA: S'han de considerar falsificats tots els paquets que no estiguin embolicats en paper de color groc i no portin la firma del preparador Dr. Viñes.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 14°; mínima, 4°; mínima prop del sol: 2°.

Oscil·lació termomètrica: 9°.

Temperatura mitja: 8°.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, inapreciable.

Recorregut del vent en igual període: 185 km.

Observacions particulars: Boira al matí.

El director, E. Alcobé

Paraigües Cardús Portaferri, 10.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

El famós «Trio de l'Arxiduc» (en si bemoll, op. 97), constituirà, sens dubte, el moment de màxim interès del cicle complet de les obres per a piano, violí i violoncel, de Beethoven, que està donant amb gran èxit, a la Sala Mozart, el nostre per tant conceptes admirables «Trio de Barcelona».

El caràcter grandiosament heròic d'aquesta obra, amb el seu andant sublim, qualificat com el més bell ideal de santedat i divinitat, la converteix, no sols en el més admirable de tots els tríos beethovenians, sinó en una de les més altes concepcions del geni musical de tots els temps.

Completaran el programa d'aquesta inimitable sessió, el Trio op. 1, núm. 1; el Trio postum, en si bemoll i les magnífiques «Variacions en si bemoll», op. 14.

Com està anunciat, aquesta darrera sessió tindrà lloc avui, a la nit, a la sala esmentada.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

JOIES VILANOVA Unió, 6.

Per als que pateixen de l'estómac **ELIXIR GREZ**
El millor preparat digestiu del món.

Davant de la Universitat un automòbil núm. 5755 va atropellar ahir el noi Ramon Bullon Díaz, de 12 anys, i li va causar una ferida per esquincament al genoll dret, pronòstic reservat. L'auto va rugir i el noi va ésser curat al dispensari del carrer de Sepúlveda.

A poca distància, o sigui, prop del monument de Güell, un altre automòbil núm. 10068 va atropellar a don Llàtzer Llinàs Oliver de 60 anys, advocat i li va produir cruiximent general i probable fractura del fèmur esquerre, també de pronòstic reservat.

Va ésser auxiliat en el ja indicat dispensari, i d'allí conduït al seu domicili, Balmes, 25.

El xòfer és a disposició del jutjat.

- SANT JOSEP Llibres i objectes per a presents.
Llibreria Subirana, 14, Portaferri, 14

- CARAMELS «PIROPOS»

Ahí vespre, prop de la fàbrica de velluts que hi ha al capdavant del carrer de Burriana (Sant Andreu), un carro caigut daltabaix de la via fèrria de França, i el carreter Pere Vilà Casas, de 60 anys, pagès, va rebre ferides contuses al cap i commoció cerebral de pronòstic reservat, havent estat curat al dispensari de Sant Andreu.

- Malvasia de Sitges marca Clariana.
Rambla Catalunya, 95.

Al dispensari de la Barceloneta van curar ahir passada al nen de 9 anys Josep Cuarasa Belinchón, habitant a una barraca de la Mar Vella, d'una ferida de 6 centímetres a la cuixa esquerra i una altra de tres centímetres a l'avantbraç dret, de pronòstic reservat.

Segons manifestacions de la mare del nen, va presentar-se a la barraca Josep Domínguez, de 27 anys, amb un ganivet preguntant per la seva dona i sobtadament, volgué donar un cop a la mare del nen, tocant a aquest.

L'agressor fugí, i el nen fou conduït a l'hospital de la Santa Creu.

Per Sant Josep

Articles per a fer presents i de taula. Preus sense competència.
F.ª d'orfebreria. Portaferri, 4

Amb motiu de la mort del catedràtic de la Facultat de Medicina doctor Calleja, l'apat que en honor del doctor Salfarada havia de celebrar el claustre de la dita Facultat el dia 14 al Majestic Hotel, queda ajornat per a dissabte, dia 17, a la mateixa hora.

Fayans Català
Corts, 615. - Tel. 1884 A.

Sant Josep

Variat assortit en objectes per a presents, vaixelles, serveis per a te etc.

Per causa de la inseguretat del temps, hagué de suspendre's diumenge passat la celebració del «Dia del Nadó», en que nois de distingits Col·legis havien de postular pels car

revela benefici de la Lluïta contra la Mortalitat infantil. Per consegüent, aquest acte podrà ésser atorgat.

-Autol El millor lubricant per a automòbils el que usa «La Hispano-Suiza» per als seus cotxes.

El proper dia 19 festivitat de Sant Josep, els alumnes de l'Escola Catalana del Centre Regionalista de la Bordeta, obsequiaran amb festes escolars al president honorari i protector de les Escoles, N. Antoni Tomas Boix, regidor del districte amb morat del seu Sant.

La Caixa d'Estalvis de Barcelona ha ingressat, 103.000 pessetes, procedents de 5812 imponents, essent 512 el nombre de nous imponents.

S'han satisfet per 1532 reintegres 768.993 pessetes amb quaranta cèntims i per a la compra de valors per compte de 13 imponents, 43.773 pessetes amb 85 cèntims.

Total 1565 reintegres i 802.822 pessetes amb 25 cèntims.

La primera de les conferències pèdriques que sobre teoria i pràctica fotogràfica ha organitzat la Secció de Fotografia del Centre Excursionista de Catalunya tindrà lloc el vinent dijous a les deu de la tarda, anant a càrrec de l'enginyer químic, don Rafel Garriga, el qual desenvoluparà el tema «Perspectiva en Fotografia». Per assistir-hi és necessari la prèvia inscripció en l'estatge social, segons condicions que es trobaran en els correspondents.

El termini per a sol·licitar els premis a la virtut i al mèrit oferta per la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País en el seu darrer programa, acaba el dia 31 del mes que som, admetent-se fins aquesta data les instàncies documentades a la Secretaria de la Corporació (carrer de Sant Sever, 5, principal) de quatre a set de la tarda. Els qui tinguin la incoet expedient en concursos anteriors i desitgin optar als premis continguts en aquest programa bastarà que ho demanin per escrit en el termini abans dit que es deu per reproduir l'expedient, completant la documentació al fos insuïcient.

Al local de l'Econòmica d'Amics del País es facilitaràn exemplars del programa a les persones que desitgin assabentar-se del concurs i condicions del mateix.

Diumenge al matí, després de la celebració de misses de campanya, prestaten el jurament de fidelitat a la bandera espanyola els reclutes dels cosos d'aquesta guarnició, havent-hi efectuat en l'expedient dels quarts nous els dels regiments infanteria de Vergera i Alcàntara i quarta comandància de tropes d'Intendència, a la caserna de Sant Ferran els de Jaén, a la del Bonsucess els de Badajoz i quarta comandància de tropes de Sanitat Militar, a la de Girona, el del regiment dragons de Santiago, a la dels Docks dels de Montesa, a la de l'Alfons XIII, els de Numància, a la de Sant Agustí els del primer d'artilleria de muntanya, a la de Drassanes, el de l'octau lleuger, quart de zapadores-minadores i brigada topogràfica d'enginyers, a la de Santa Madrona, els de la comandància d'artilleria de Barcelona i dipòsit de cavalls sementals d'Hospitalet i al Castell de Montjuich, els del batalló capadors de muntanya de Badajoz.

Assistiren a l'acte els generals i caps d'Estat Major de les respectives brigades, l'intendent de la regió, l'inspector de Sanitat Militar i els caps i oficials francs de servei.

La tropa fou obsequiada després amb menjars extraordinaris.

Molts caps principals dels cosos, dirigiren allocucions als reclutes.

També juraren la bandera els reclutes dels cosos de guarnició en les diverses places de Catalunya, llevat de Girona i Figueres, que hagué de suspendre's per causa de la pluja.

Degut a les actuals circumstàncies, s'ha suspès el concert del «Trio Barcelona», que estava anunciat per a la nit d'avui.

Oportunament s'anunciarà la data d'aquest concert.

Un automòbil, núm. 808, ha atropellat aquest matí, al passeig de Gràcia, Antoni Ramis Garcia, de 43 anys, causant-li contusions al braç esquerre. Fou curat al dispensari de Gràcia.

L'aghiació social d'aquesta dies va

encaminar-se a tres dones que viuen al carrer de Burgos, i no pogueren resistir l'impuls d'abastinar-se, restant totes tres nudes i obligades a anar al dispensari.

Sofrint, sens dubte, la mateixa influència, un veí del carrer de Pònt, va barallar-se amb un rellotger i aquest ventà tal garrotada al primer, que va deixar-li el cap badat.

Un altre rellotger, que viu al carrer de Massini, escometé a mosegades el matrimoni que té llogat el pis i causà a marit i muller lesions a la cara i mena.

I un veí del carrer de Sarrià va voler penyar la seva dona per coses domèstiques, però se'n va penedir, perquè ella va donar-li una pallissa extra i el feu anar al dispensari amb alguns trenes.

Un carro de l'Hospitalet estava parat al Mercat Central (Born), en lloc on privava el pas dels altres carros. Un urbà va indicar al carreter que canviés de lloc, però, lluny de fer-ho, va insolentiar-se amb l'urbà i el va amençar. Després, veient que l'urbà s'hí formalitzava i tractava de detenir-lo, el carreter fugí abandonant el carro, el qual fou conduït al dipòsit municipal.

A un tramvia que passava pel carrer de les Cortes Catalanes, a un dels passatgers li prengueren la cartera que contenia 125 pessetes i documents d'interès personal.

La policia ha distingut un subjecte que es diu Heitor Gonzalez Garcia el qual s'havia presentat a un establiment del carrer de la Diputació, dient que era un inspector de vigilància, i exigí determinades sumes, per a evitar, segons deia, denúncies de caràcter greu.

- TINTURA WINTER
Premiada amb Medalla d'Or
Amb una sola aplicació desapareix la canicleta. Serveix per al cabell, barba i bigoti. Es prepara per a negre, castany fosc i castany clar. Dona colors tan naturals i inalterables, que bé pot dir-se que és la millor i més pràctica. Venda en pertumeries.

Vida religiosa
Avui: Sants Ramir, monjo. i Roderic, prevere, i Santa Modesta. — Demà: Sants Afrodici i Patrici, màrtir, i Santa Matilde.
Quaranta hores: Demà, a l'església de Religioses Arrepentides. Hores d'exposició: De dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda.
La missa de demà: Del dia, color morat.

Bisbat
— Al Real Monestir de Sant Pere de les Puelles de Sarrià ha tingut el seu últim benefici la senyora Encarnació Carolina.

Obituari
ENTERRAMENTS
En Jaume Recoder de Pons. Demà, dimecres, a les tres de la tarda, a Matarró. Casa mortuòria, Rambla de Mendizábal, 5.
FUNERALS
N'Enriqueta del Castillo i Maristach, vídua de N'Indalecio Fernández. Mori el dia 6 dels corrents. Demà, misses, de dos quarts de nou a dos dotze, als Menesdars. Les de deu a dotze, seran d'ofici.

En Josep Quintana i Serra. Mori el 22 de febrer. Demà, de deu a dotze, misses a Pompeia i totes les que se celebraran a Torroella de Montgrí.

En Josep Pascual i Parés. Mori el

dia 12 dels corrents. Dijous, de deu a dotze, misses a Sant Antoni.

Na Lluïa Panella i Ceballero de Cuzart. Mori el dia 20 de febrer. Demà, a les deu, a l'església de la Casa de Caritat.

En Cosme Pargal i Marqués. Mori el dia 7 dels corrents. Demà, misses a Santa Anna, essent d'ofici les de deu a dotze.

En Joaquim Bofill i Noguera, vídua de Na Magdalena Matas i Baró. Mori el dia 9 dels corrents. Dijous vinent, a dos quarts d'onze, a Santa Anna.

Na Joana Mas i Diaz, vídua d'En Francesc X. Tobella. Mori el dia 5 de gener. Demà, a les deu, a Sant Cugat.

En Joan B. Zanotti i Puig, vídua de Na Josepa Saladrigas i Corbella. Mori el dia 6 dels corrents. Demà, misses a l'església de la Casa de Caritat, i a les parroquies dels Angels, Sant Josep Oriol i Santa Mònica.

En Joaquim Abella i Rosés. Ha estat enterrat aquesta tarda.

En Carles Calleja i Boria. Enterrat aquesta tarda, al Cementiri de Sarrià.

ANIVERSARIS
Na Isabel Torras i Mestres, vídua d'En Patrici Garcia. Mori el dia 14 de març de 1922. Demà, de deu a dotze, misses a Sant Vicens de Paül.

PARTICIPACIONS DE DEFUNDO
En Josep Pascual i Parés. Ha estat enterrat al Cementiri Nou.

En Miquel Bonafont i Roset. Enterrat aquesta tarda al Cementiri Nou.

Necrològica
Eldarrer dissabte tingué lloc l'enterrament de N'Enric Turull i Cornadran, constituït l'acte una gran manifestació de dol, en la qual eren representades totes les classes socials.

Una generació immensa va presenciar el pas de la fúnebre comitiva. En aquesta hi havia comissions notabilíssimes d'algunes entitats barcelonines en les quals el finat tenia alta representació. També hi era representat el nostre País per un senyor canonge.

Exposició Internacional del Moble
Reunió del Comitè

Sota la presidència del tinent d'alcalde En Joaquim Maria de Nadal, s'ha reunit el Comitè Executiu de la Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors, per a ocupar-se de diversos assumptes d'urgent interès respecte a l'organització d'aquest important certamen.

Entre aquests assumptes figura el pla de decoració interior dels Palaus de l'Art Modern i Industrial, on estarà instal·lada l'Exposició, així com de la part dels jardins del Montjuich que quedaran dintre el seu cloac.

A tenor d'aquest pla, projectat per la direcció artística de l'Exposició, es locals i jardins de referència presentaran un aspecte de sumptuositat i bon gust perfectament harmònics, amb la importància artística i industrial que revestiran les instal·lacions.

El Comitè s'assabenta també de l'estat actual dels treballs relatius a l'acabament del Palau Industrial, portats a cap amb singular activitat, així com de la construcció i instal·lació dels stands destinats a exhibicions industrials, resultant que es troven tots notablement avançats, per quai motiu, a no tardar, podran començar-se les instal·lacions que han de formar aquesta interessant manifestació de la indústria del moble i de les Arts Decoratives.

El Comitè s'ocupa amb especial atenció de tot el que es refereix a la concurrència del públic a l'Exposició, començant per resoldre's en el sentit d'augmentar l'interès que sens dubte despertaran les instal·lacions, per elles mateixes, amb el corresponent a un programa seleccionat i original d'actes i festes que hauran de celebrar-se dintre del cloac de l'Exposició.

A tal efecte, va acordar-se formular immediatament un p a complet d'actes d'aquesta naturalesa, per a ésser examinat i aprovat pel Comitè dintre d'aquesta mateixa setmana, car atenció al caràcter especial d'alguna d'aquestes festes cal començar des d'ara la seva organització, assegurant d'aquesta manera l'èxit que sens dubte haurà d'obtenir.

Noves Junes

La de l'Orfeó Llevant ha quedat constituïda així:

President, Ramon Capera vice-pre-

sident, Antoni Pifoli; secretari, Josep Figuerola vice-secretari, Manuel Mèndez; comptable, Lluïa Puig; tresorer, Francesc de P. Santana; arxiver, Marian Moreno; vocals, Josep Garriga i Joan Francolí.

El monument a En Pep Ventura

Havem rebut de la Comissió organitzadora del Monument la següent comunicació:

«Senyor Director de LA VEU DE CATALUNYA: Acollint-nos o l'hospitalitat del seu diari, ens volem obligats a fer constar en nom de la comissió organitzadora del Monument a En Pep Ventura, que, havent-hi hagut alguns casos no molt clars al voltant de la subscripció del Monument, caldrà que es vagi amb compia a llurar quantitats, assabentant-se que vagin a mans de persones o entitats absolutament solventes i de reconeguda confiança i provat patriotisme.

La Comissió no pot tolerar de cap manera que, explotant el patriotisme dels catalans, hi hagi individus que s'aprofitin de la tan noble i alta iniciativa Pro-Monument pels seus fins personals, recaptant cabals i organitzant festes, el resultat de les quals no va després, a mans de la Comissió.

Ultra reservar-nos el dret de perseguir judicialment els autors d'aquestes indignes accions, el públic farà molt bé de fixar-se en qui dona la quantitat, consultant, després, la Comissió organitzadora, si figura a les llistes, perquè, en cas contrari, pugui perseguir-se l'estafador.

Els artistes, cobles i tots aquells elements que sien sollicitats per a actuar en festivals, a profit del Monument, poden dirigir-se a la Comissió, demanant dades que identifiquin les persones o entitats que els organitzen, si és que no tenen prou confiança o vulguin posseir la màxima garantia.

Perdoni, senyor director, aquesta molestia, però, com comprendrà, el poble que generosament contribueix a l'obra d'edificar un Monument a En Pep Ventura, té el dret d'estar avisat per a no ésser objecte de cap engany.

Aprofitem aquesta ocasió per a oferir-nos amb la major estimació.

Per la Comissió organitzadora del Monument a Pep Ventura: Domènec Carro i Vila, president; Josep M. Saguer i Vila, secretari.

El Congrés forestal

Presidida pel director general d'Agricultura i Monts, se celebra ahir al matí la sessió d'apertura, assistint-hi el senyor marquès de Camps, el president de la secció segona del Consell forestal don Segon Costa, els caps de Negociat del ministeri de Foment senyors Castro i Viana i els enginyers caps de les divisions hidrogràfica i forestal.

El senyor Rodríguez declarà obert el Congrés i féu un eloquent discurs fent ressaltar la importància d'aquestes reunions i l'ajut decidit del rei i del ministre de Foment en tot el que es refereix a la matèria que es debat.

Exposà la necessitat d'augmentar el patrimoni forestal de l'Estat a fi de aconseguir una positiva font d'ingressos per al Tresor i la possibilitat de crear organismes que arribin, si és necessari, a reformar el concepte de la propietat.

La industrialització dels aprofitaments forestals és matèria que no cal oblidar per la seva importància extraordinària.

Oferí la seva valuosa cooperació no sols com a director, sinó com a diputat i enginyer.

«Es possible que algun dia deixi d'ésser polític, però mai deixaré d'ésser enginyer.»

El director d'Agricultura fou molt aplaudit pels congressistes.

A continuació els senyors Esteva i Rodero explicaren els treballs realitzats per la Divisió de Barcelona i els senyors Martí Laplaza, Ribera, Lengua i Campmany, llegiren ponències que sotmeten a la deliberació de l'Assemblea.

A la una de la tarda se suspengué la sessió, tornant-se a reunir a les quatre, presidint el senyor Rodríguez i assistint-hi els mateixos elements que a la sessió del matí.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

FIRMA DE GRACIA I JUSTICIA

Madrid, 12, 4/15 tarda.
Declarant excedent a don Ignasi Pons, magistrat del Tribunal Suprem.

Jubilant el magistrat de l'Audiència de Barcelona don Josep Tallantes. Nomenant magistrat del Tribunal Suprem a don Francisco Alvarez Vega. Nomenant president de l'Audiència de Barcelona a don Angel de Vera Segura.

Idem fiscal de la de Madrid a don Adolf Suñer.

Nomenant magistrat de l'Audiència de Madrid a don Josep Pons.

Nomenant magistrat de l'Audiència de Barcelona a don Hermenegildo de la Cabada.

Idem de Wenceslau Dovel i don Josep Ruiz López.

Idem magistrat de Valladolid a don Gerardo de la Torre.

Idem de la Corunya a don Sebastian Carrón Vega.

Idem de Còreres a don Ferran Blau.

Idem d'Oviedo a don Miguel Ovell.

Idem de Saragossa a don Miguel Arullena.

Idem de Palma a don Eusebi Monzó.

Idem de Sant Sebastià a don Josep Santolú.

Idem de Cadix a don Manuel Parada.

Nomenant president de l'Audiència provincial de Granada a don Aureli Vilaz.

Idem advocat de la provincial de León a don Marius Alonso.

Idem de Tarragona a don Eduard Alonso.

Idem tinent fiscal de Saragossa a don Lluís Matoses.

Idem de Palma a don Manuel Ulloa.

Nomenant president de l'Audiència de Santander a don Modest Domingo.

Concedint l'indult de la resta de la pena imposada per l'Audiència de León a Manuel Abajo Rios.

Rehabilitant el títol de du de Sant Cristina a favor de donya Maria Alvarez de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

Idem de Toledo i Caro.

noms, professió i domicili de cada un dels associats, amb expressió de la data de les altes i baixes dels mateixos i dels càrrecs d'administració, govern o representació que els hagin estat encomanats, determinant-se també el dia que prengueren possessió dels mateixos, i el dia que deixaren d'exercir-los.

D'aquests nomenaments, possessions o cessis, ultra consignar-los en el llibre registre, l'associació haurà de donar coneixement per escrit al governador de la província dintre dels cinc dies següents al dia que hagin estat acordats o efectuats i al mateix temps a l'autoritat local quan l'associació tingui el seu domicili en població que no sigui capital de província.

Estaran sotmesos a les prescripcions dels paràgrafs anteriors els nomenaments, cessis de possessió, cessis i substitucions dels recaptadors de quotes de les associacions i dels consellers, porters o delegats als quals estigui encomanada la custòdia i vigilància del domicili social.

Article quart. — En un dels llibres de comptabilitat que necessàriament ha de portar tota associació de les compreses en la llei, es farà per ordre de dates sota la responsabilitat dels socis que exercixin càrrecs administratius o directes, l'anotació de tots els ingressos i despeses de l'associació, subjectant-se a les regles següents:

Primera. — Cada anotació d'ingrés o de despesa correspondrà a un sol concepte.

Segona. — Les anotacions d'ingrés expressaran inequívocament la procedència del mateix i si es tracta de quotes de caràcter ordinari o extraordinari i la referència a l'estatut o a la junta general de l'associació que hagués determinat l'import de cada un dels.

Si l'ingrés procedís de donatius, llegats o subvenció, es farà anotació per a cada un, amb expressió al fi a que es destina i amb la referència al document de la concessió i a l'acte d'acceptació per l'assemblea general o pels seus representants amb poder bastant.

Tercera. — Les anotacions de despeses consignaran amb tota claredat en concepte dels mateixos i faran referència als estatuts, acordats de l'assemblea general o en son defecte dels directors o administradors que expressa i singularment els hagi autoritzat en ús de les atribucions, així com els justificants corresponents.

Le anotacions de despeses de personal consignaran la nòmina del mateix.

Si es tracta de despeses per socorsos o indemnitzacions dels associats o a llurs famílies, pagats el mateix dia, cada anotació sola podrà englobar els que ho hagin estat per un mateix motiu i per igual quantia, i en aquests cas s'haurà de consignar el nombre de socorreguts o indemnitzats i com sempre la referència als corresponents justificants.

Article cinquè. — De conformitat amb el que disposa l'article quart de la llei, els fundadors, directors, president o representants d'una associació ja constituïda, estaran obligats a presentar al governador de la província respectiva dos exemplars signats dels acords que introdueixin alguna modificació en els estatuts, estatuts o reglaments socials, i per consegüent, l'alteració en l'import de les quotes ordinàries i del període de temps pel qual s'hagin establert. No res menys estaran obligats a donar compte a aquella autoritat dintre del termini de vuit dies, dels acords de les exempcions de quotes obligatòries i extraordinàries amb determinació de l'import d'aquestes i del fi a que es destinen.

Article sisè. — Per als comptes de recaptadors de quotes portarà l'associació un llibre especial, que haurà d'ésser habilitat pel governador civil de la província en la forma que determina l'article segon d'aquest Reial decret.

Fins 10 dies després d'haver-se donat coneixement a les autoritats, segons el disposat en l'article tercer, de la designació d'un recaptador, queda prohibida a l'associació encarregar-li el cobrament de les quotes, si aquella comencés a realitzar-lo.

En encarregar al recaptador del cobrament es farà constar en el llibre a que es refereix el paràgraf pri-

mer, el nom del recaptador, el número de quotes que hagi de recaptar persones que han de satisfer-les i període de temps al qual les dites quotes corresponen i import total de les mateixes, i se'l proveirà d'una fulla de càrrec, còpia fidel de les anotacions del llibre, numerats en correlació amb aquest i autoritzada pels directors o administradors responsables de l'associació.

Cada anotació i per consegüent cada fulla de càrrec, sols podrà referir-se a un mateix període de temps pel qual les quotes es recaptin si són ordinàries o a una mateixa quota extraordinària i en aquest darrer cas, en l'anotació i en la fulla de càrrec s'haurà d'expressar la data de l'assemblea general en la qual la quota hagi estat acordada.

Els recaptadors, en realitzar el cobrament portaran les fulls de càrrec i estaran obligats a ensenyar-les a qualsevol agent de l'autoritat que ho solliciti.

Article setè. — Dintre de cada mes hauran de remetre les associacions als governadors civils de les províncies respectives, una relació nominal de les altes i baixes dels socis, que haguessin estat registrades fins al dia primer, i l'estat que en la dita data assenyali el llibre general d'ingressos i despeses de l'associació, així com la situació dels cabals de la mateixa i els noms de les entitats o persones en les quals els dits cabals estiguin dipositats.

Article vuitè. — Les associacions que recaptin o distribueixin cabals amb destinació al socors o auxili de sos associats, o a fins de beneficència, instrucció o altres anàlegs formalitzaran, demés, semestralment, de conformitat amb l'article 11 de la llei, els comptes de llurs ingressos i despeses, els posaran de manifest als seus socis i remetran un exemplar dels mateixos al Govern civil de la província, dintre dels cinc dies següents a la seva formalització.

Article novè. — Sempre que ho acordi el governador civil de la província, podran practicar-se pels delegats o agents de l'autoritat, visites d'inspecció als domicilis socials de les associacions els representants legals de les quals hauran d'existir els llibres registres, els de comptabilitat, d'actes, justificants i la documentació social, i podrà així mateix l'autoritat practicar les comprovacions que estimi conduents per tal d'assegurar-se per als cabals socials s'els dona l'aplicació que resulti de la comptabilitat.

Article deu. — Les associacions actualment existents hauran de complir el preceptat en els precedents articles abans del dia primer d'abril vinent.

Article onze. — La inobservància del preceptat en els articles anteriors estarà subjecta a les responsabilitats que s'estableixen en l'últim paràgraf de l'article deu de la llei. Donat al Palau a 10 de març de 1923. Alfons. — El ministre de la Governació, Martí Rosales.

MORT D'UN SENADOR

Madrid, 12, 8/30 nit.

Ahí, diumenge, morí a Madrid el senador per tret propi marqués de Casa Ferrandell que estava afiliat al partit liberal.

MITING SANITARI

Amb un ple a vessar, i sota la presidència del rector de la Universitat Central, doctor Carracedo, es celebrà ahir un miting pro millores sanitàries.

Parlaren sobre el tema els doctors Navarro Fernández i Martín Menéndez, «Azorin», que tingué un record per a la ideologia que presidí la Revolució francesa i la que a l'Ateneu inicià en 1854 Cánovas del Castillo, don Quintillá Saldana, la senyora González Biori en nom de l'Agrupació Feminista, i el senyor Prieto Pazos.

El rector de la Universitat posà fi a l'acte amb un discurs en el qual recomanà la puntual i obligatòria assistència a aquests actes.

La sanitat, a Espanya, està incubant-se ara. Als que som aquí, és possible que se'ns qualifiqui de romàntics pels polítics, però hi ha un fet innegable: projecte sanitari en porta, crisi segura.

ENTERRAMENT

Ahí a les quatre de la tarda, es verificà l'enterrament del caporal Gabriel Navarro i el soldat Bartomeu Beltran, víctimes de l'explosió d'un morter a Carabanchel.

Els fèretres foren embolicats en banderes espanyoles i conduïts a pes de braços pels seus companys de milícia.

Al cementiri, el capellà castrense del batalló d'Aeronàutica resà un réquiem.

Al fúnebre acte assistiren l'ajudant del rei general Bustamante, qui ostentava la representació del monarca i els coronels que comandaven els regiments als quals pertanyien les víctimes.

REGLAMENT DE LA GUARDIA CIVIL

El ministre de la Guerra ha remès als seus companys de Foment i de la Governació, en consulta, una edició dels reglaments de la guardia civil unida a la nova legislació, obra de la qual es fan grans elogis i que es deu a un cap benemerit de l'Institut.

SOBRE EL PROBLEMA CATALA

Madrid, 12, 9/15 nit.

Al saló d'actes de l'Ateneu, ha donat aquesta tarda una conferència don Marius G. Pons i Simancas, qui ha desenvolupat el tema: «El problema català i el sistema polític que podria resoldre'l en un sentit netament hispà».

Comença el conferenciant mostrant-se conforme amb el criteri català, de que el moment polític actual espanyol és de veritable fràgil i que és necessari aplicar-li els corresponents remeis.

Indica que aquest moment espanyol és el resultat d'haver estat obligades formes o maneres pretèrites que, per emmarcar de l'anima hispànica degudament adaptades a les modalitats de la nostra època conduïen al país per camins de progrés a un natural desenvolupament, evitant així les convulsions.

Fa un examen dels principis essencials perquè l'actuació política de l'Estat donés solució als problemes d'actualitat, estudiant l'actuació dels ciutadans en la vida política, l'organització dels municipis en l'administració i en l'actualitat, les fórmules autonòmiques, la llei municipal, el funcionament dels Consells i l'economia local.

Revisa l'autoritat del poder legislatiu, la representació a les Corts i la seva divisió bicameral.

Finalment, estudia el que ell anomena el poder moderador harmònic modern i els antecedents històrics del que podria ésser el futur Consell d'Estat i la seva missió, i l'acord del cap de l'Estat amb el mateix, i acaba dir-nos una explicació concisa perquè catalans i espanyols examinin junts la situació de decadència, de franca bancarrota d'Espanya en un esdevinidor no gaire lluny si un i altres table situació present.

El conferenciant ha estat molt aplaudit.

COMENTARIS DE LA PREMSA

Els diaris de Madrid dediquen gran extensió a la mort del «Noi del Sucre».

«La Correspondencia de España» parla del problema en general, exposant la necessitat de que l'opinió pública presti el seu concurs al Govern per a acabar amb el terrorisme. En un altre solt fa una estadística dels atemptats per a deduir que n'hi ha hagut molts menys en l'època que es va treure de Barcelona tota la policia, que estava a les ordres del Somermunt, que al mateix temps emparava al sindicalisme.

«El Socialista» condemna en termes enèrgics l'assassinat, demanant al càstig dels autors, però fa notar que lamenta més encara la situació de desampar i d'inconsciència en que es desenvolupa i actua el moviment obrer barceloní, desmoralitzat, sense organització sindical solvent, que funcioni a la llum del dia, sense un programa de reivindicacions, debatent-se en una constant contradicció i en una perpètua amenaça.

Destija la prompta revisió dels processos dels terroristes, crida l'atenció dels treballadors de Barcelona per

què reflexionin i surtin d'aquest pes sobre tràgic en el qual és amb ella amb qui es juga.

Els últims paràgrafs són aquests:

«Amb gust hem llegit els últims números de «Solidaridad Obrera», de Barcelona. A les seves columnes veiem la condemna dels crims i el respecte a les idees dels altres. Que persisteixin en aquesta actitud, que rectifiquin noblement co que en consciència creiem que no han de defensar ni un moment més, i que renuncin a pendre's per llurs mans la justícia».

No és la impunitat el que demanem. Si saben concretament quelcom, si tenen algun indici, que actuin amb decisió; però que acabin d'una vegada la tragèdia en la qual la Barcelona proletària s'escola. Així serà més eficaç que totes les paraules el sacrifici de la vida de Salvador Seguí».

«La Voz» pren peu de l'atemptat per a dirigir-se al Govern i dir-li que és necessari reorganitzar de dalt a baix la policia barcelonina.

Es intolerable que mai siguin presos els autors dels crims terroristes. Si immediatament després d'un d'aquests crims s'agafés els criminals, l'exemplaritat dominaria els mals instints que avui exacerben i aguditzen la impunitat assegurada.

«La Epoca» defensa els conservadors de les acusacions d'A. B. C. a propòsit del desenvolupament del sindicalisme.

Nega que el Govern conservador realitzi cap improvisació teatral en la persecució del terrorisme; puix quan arriba al poder al senyor Sánchez Guerra es va trobar allí el senyor Martínez Anido i el conservà en son lloc. Quan sobrevingué la destitució del governador i del cap de la policia, no es registrà ni un atemptat als carrers de Barcelona.

I, afegeix: «Si el que es vol dir és que s'han de legitimar des del poder públic accions de violència, almenys amb el coneixement tacit, i que es servellexen els governants que tal fa, o'n, s'ha de dir clarament, present la responsabilitat del judici».

Nosaltres estem enamorats d'un Poder públic fort, amb dignitat i decorum, que imposi a totom la llei i la justícia; però que la imposi amb els seus mitjans. Aquests mitjans són les forces de policia, i si no servellexen, es reorganitzen; i si són pobres, s'augmenten.

Pel demés, el Poder públic, quan governaren els conservadors, fou tan curós i vigilant de la vida d'altri, que per Madrid anaven sense contratemps, sindicalistes de l'un i l'altre ban, i Salvador Seguí, assassinat el dissabte, estigué vigilat per la seva seguretat, i així pogué realitzar diversos viatges».

DESAVINENCES

Madrid, 12, 10/30 nit.

De dos incidents s'ha parlat avui en el Congrés. El rumor d'ambdós a circulat amb insistència.

Es suposa que en la cordialitat de relacions entre el comte de Romanones i Melquíades Alvarez, a conseqüència de plebs electorals, s'havia produït grans desavinences, i es deia també que entre dos generals prestigiosos, els senyors Aguilera i Arzaiz de la Condorena, hi havia també una desafecció molt gran.

CARTA D'EN JAUME DE BORRÓ

En Jaume de Borró ha dirigit al seu secretari polític a Espanya, marqués de Villanes, una carta, en la qual, referint-se a l'actitud de son partit en les properes eleccions generals, diu:

«L'actitud que més ens convé adoptar en les properes eleccions per a diputats a Corts, és l'abstenció com a partit polític, sense perjudici de que en els districtes en que així ho aconsellin necessàriament local puguin presentar-se candidats que sien jaumistes d'idees, però que no portin al Parlament la representació del partit, és a dir, que en les futures Corts hi haurà jaumistes diputats, però no una minoria jaumista. Em mou a l'abstenció, tan conforme per altra part amb les idees predominant entre nosaltres, la idea de no associar-me a la farsa parlamentària ni a la comèdia que es representarà en el vergonyós esment de les responsabilitats. Però em decideixo a deixar estirar la porta a candidatures individuals per tal

que no es cregui que ens desinteressen dels assumptes principals que s'han de discutir, i, entre ells, l'assumpte del concert econòmic.

Tot el que precedeix ha d'entendre's exclusivament per a les eleccions legislatives i no per a les administratives, en les quals hem de lluitar amb totes les nostres forces.

DECLARACIO

Avui ha seguit declarant el general Navarro davant el Consell de Guerra i Marina.

PROTESTA A GIRONA PELS SUCCESSES DE BARCELONA

Girona, 12. — Com a protesta per l'assassinat del «Noi del Sucre», les societats obreres han declarat l'atur per 12 hores.

A les quatre de la tarda se celebrà un miting a la Casa del Poble.

En l'esmentat acte es pronunciaren discursos contentint enèrgiques censures contra l'estat actual de coses.

La policia adoptà moltes precaucions, però no hi han hagut incidents deplorables. — Havas.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 13, 12:30 matinalada. Comunicat oficial de Guerra del dia 12 de març:

Zona oriental. Sense novetat en les posicions del territori.

Aviació. — L'esquadra de servei bombardeja el zoco Jemis de Ulat-Dris, que estava poc concorregut, així com els canons situats a la posició de Sidi-Driss i els seus voltants.

L'esquadra d'hidroavions no pogué bombardejar pel mal temps.

Zona occidental. — Sense novetat en el territori.

ELS COMUNISTES

El Comitè central del partit Comunista ha telefonat a la Confederació General del Treball, associant-se al seu dolor per la pèrdua d'un dels seus més destacats militants i protestant enèrgicament contra el atentat causant de la mort de Seguí i de les greus ferides de Comas.

Condemna els procediments violents i de terror que repareixen a Barcelona, per als quals tenen tolerància els poders burgesos, encara que s'anomenin liberals, mentre apreten el setge a les organitzacions obreres i persegueixen als que figuren en les avançades del proletariat.

Davant el terror que tracta d'anular-nos — diu — la classe obrera ha de formar un front únic i defensar amb tota energia les seves reivindicacions immediates contra els que volen matar en els seus homes el desenvolupament de redemptors ideals.

UN APAT

Al «Molinero», s'ha celebrat aquesta tarda, a dos quarts de dues, l'esmentat que els seus companys de cos dedicaven al capità d'Estat Major en Sigfrid Sainz, ex-presoner dels rifenyas.

DEFUNCIO

Ha mort a Madrid el P. jesuïta Tomás Bergamín, germà de l'ex-ministre conservador.

EL PA A MADRID

L'alcalde ha manifestat aquest matí als periodistes que ahir foren tornades les fleques als seus legítims propietaris, sense que es suscités cap incident.

EL BANC DE CREDIT INDUSTRIAL

Ahir celebrà junta general ordinària el Banc de Crèdit Industrial creat, com se sap, per a intervenir en la realització de certs extrems de la flota d'auxilis a les indústries i per a prestar per compte de l'Estat (80 per 100) i del promi Banc (20 per 100).

Presidi el marquès d'Urguio.

La Memòria declara que les operacions pròpies del Banc de Crèdit Industrial, per ésser de naturalesa especial, no han pogut adquirir encara, en el curt termini que porta aquella flexibilitat d'adaptació que tenen les altres de la Banca, però fa constar que en l'exercici de 1922 el Banc ha realitzat préstecs per valor de 1420 milions de pessetes, dels quals lliurà 1220, quedant-li pendents de lliurament dos milions.

Demés, el Banc t en estudi operacions per valor de 770 milions i en sollicitud d'informe de la Comissió protectora de la producció nacional préstecs per 1075 milions.

La liquidació de l'exercici de 1922 presenta un producte total de pessetes 1.357.416'20 davant a 342.633'19 en 1921.

Proposà el Consell, i acceptà la Junta general, que s'apliqués de les utilitats 468.750 pessetes a repartiment als accionistes d'un dividend de 5 per 100 sobre el capital desemborsat, (el corresponent a 1921 fou de 2 per 100).

Es destinaren a impost d'utilitats

57.402'43 i quedaren 24.327'09 per a compte nou.

La Memòria i el Balanç foren aprovats per unanimitat.

CARRECS MILITARS

El ministre de la Guerra ha rebut avui una carta del comandant general de Ceuta, general Vallejo, expresant-li el seu desig de que el substituï en el càrrec, deixant-lo en situació de disponible, en vista de que en l'actualitat no hi ha cap dels carrecs que li té sollicitats.

El propi general Vallejo havia reiterat el seu desig de que, d'ésser possible, el substituï en el càrrec, el general Martínez Andú.

Des d'aquesta data al primer d'abril, seran destinats 15 generals de divisió.

El general Losada, ex-comandant general de Melilla, serà destinat al Govern Militar de Barcelona.

Aquesta combinació donarà lloc a una altra de generals de brigada, en la qual hi figurarà el general Sanjurjo, que definitivament serà nomenat governador militar de Màlaga.

EL VOLUNTARIAT

Demà publicarà el «Diari Oficial» una R. O. del Ministeri de la Guerra, la qual té relació amb el seu pròxim projecte de voluntariat.

Està encaminada aquesta R. O. a depurar quèlcom que ha esdevingut relacional amb la recluta de soldats del voluntariat.

EL GOVERN I ELS ATEMPTATS DE BARCELONA

Els successos de Barcelona preocupen com és sabut, al Govern.

Des de dos quarts de vuit fins a les nou, han conferenciat aquesta nit a la presidència el marquès d'Albuñol i el comte de Romanones.

L'estadística dels atemptats socials a Barcelona sembla que guja a la xifra de 24, i que la major part dels dits atemptats han quedat en una impunitat absoluta, sense que hi hagi processos ni tin sols delinqüents sospitosos.

Probablement el Consell anunciat per al dijous, es dedicarà quasi íntegrament a abordar tan important qüestió.

EL GENERAL NAVARRO

Aquesta setmana s'acabaran les declaracions del general Navarro davant del Consell Suprem.

S'explica la demora de moltes de les declaracions, perquè han tingut relació amb causes en les quals hi figuren diversos processos encartats amb motiu del desastre de Melilla.

EINSTEIN

Aquest matí, en el ràpid de Barcelona, ha sortit cap a Saragossa el savi alemany Einstein, acompanyat de la seva esposa.

L'acompanyaren a l'estació el rector de la Universitat Central, doctor Rodríguez Carracedo i moltes persones de la colònia alemanya i catedràtics d'aquesta Universitat.

L'acompanyament fou molt afectuós. El doctor Einstein firmà diversos autògrafs abans de marxar el tren.

NOTA BURSATIL

La Borsa està molt ferma, pujant un enter el quatre per cent al comptat, i uns vint cèntims en quasi tota la sèrie, en tancar a 72.

L'exterior i amortitzable també milloren.

En els valors industrials es destaquen les Sucreres i Felgueres que estan molt demandades i milloren en el canvi anterior.

Es bastant normal la negociació d'obligacions.

Els francs pugen 30 cèntims en quedar a 29'35; les lliures passen de 30'37 a 30'40; els belgues, de 34 a 34'40; les llires baixen de 30'75 a 30'40, i els dòlars, de 6'45 a 6'44.

Els marcs, particularment, estan al voltant de 0'0325.

EL TEMPS

La temperatura d'ahir fou de 23 graus a Màlaga.

La d'avui, 8 graus sota zero a Palència.

A Madrid fou de 18'4 graus la màxima, i 4'5 la mínima.

Temps probable per a demà: no és d'esperar canvis d'importància del temps durant les vint-i-quatre hores.

DESGRACIA

Al palau del duc de Fernán Núñez, del carrer de Santa Isabel, el major dom, Gal Ovidio Fernández, de 37 anys, portava un cantó de zinc ple d'aigua bullent per a preparar el bany per al duc, quan ha rebut el cantó i l'aigua ha caigut damunt del servidor, el qual ha sofert cremades greus de segon i tercer grau a la regió abdominal, a la torçina i al braç i costat esquerre del coll.

Adhuc, Gal ha resultat amb altres cremades de metys importància a la cara.

CAMPIO REGIONAL

Sevilla. — S'ha celebrat el partit final del campionat andalús de futbol.

Contenderen els equips Nacional i Reial Recreatiu de Huelva.

Ha vençut el Nacional, per sis a zero.

Queda doncs el Sevilla Futbol Club campió de la regió per quinze punts.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — Malgrat els rumors que donaven com a següent que Amar Hamido es trobava presoner d'Abd-el-Krim, es tenen notícies de que encara segueix defensant-se a la càbila de Darmisa. El mateix fa Abd-el-Malek.

Hach Bach Ich en intel·ligència amb Hamido, s'internà amb les seves hosts dins la càbila de Beniurriaguel, on després de forta lluita pogué apoderar-se d'uns dos mil caps de bestiar.

Segons confidències que han arribat a la plaça durant els bombardeigs aeris portats a cap per l'esquadra de Nador, sobre la càbila de Dar Anasi, nostres bombes han causat quatre morts.

S'assegura que Abd-el-Krim està molt desprestigiat entre les càbiles. Abd-el-Krim per assegurar el seu prestigi envia 50.000 duros per a que fossin repartits entre les càbiles de Tensaman i Metelza.

Se sap que la cantinera Cipriana Aza, que fou feta presonera pels rebels, en les immediacions del campament de Candusi, es troba internada a la càbila de Metelza.

Mercès a les gestions que porta a cap l'autoritat s'espera poder rescatar-la durant la setmana entrant.

Ha arribat a aquesta plaça el general Sánchez Ortega i un centenar de caps indígenes.

Venen amb el propòsit de rebre l'alt comissari senyor Silveira.

Per confidències se sap que existeixen concentracions de benhurriaguel partideris d'Abd-el-Krim a la càbila de Tensaman.

Ategeixen els moros amics que als dits rebels els han vist transportar canons encara que no se sap el lloc on els han emplaçat.

Les forces del gum sortiren ahir de bon matí, arribant fins a Sidi Ganur.

Allí efectuaren una razzia aconseguint apoderar-se de més de dos cents caps de bestiar.

EL SERGENT VASALLO

Els periodistes han visitat aquest matí el sergent Vasallo i aquest els ha manifestat que després d'esmorzar amb els seus amics, marxaria al Centre Segovià d'on ha estat nomenat soci honorari, i després aniria al Govern militar.

Aquesta nit es proposava anar a la funció que en honor seu es celebraria al Centre Americà.

El sergent Vasallo pensa estar quatre o sis dies a Madrid, continuant després la seva pelegrinació per Santander, Comillas, Santonyà, Avila (on visitarà la família del tinent Arévalo), Toledo, Cartagena i Còrdova.

També anirà a Ciudad Real a visitar a la senyoreta Ana Montes amb la qual contraurà aviat matrimoni.

El sergent Vasallo, entre la infinitat de destins i carrecs que li han estat oferts optarà pel de sots-cap de zeladors del Banc d'Espanya, càrrec, del qual esproposava pendre possessió aquesta mateixa tarda.

Demà escriurà el sergent Vasallo la carta-instància demanant la rescissió del seu contracte amb l'exèrcit.

El sergent Vasallo, que per cert conserva en la memòria tots els detalls que se li sol·liciten referent als 570 espanyols que han sofert amb ell les rigors del captiveri, es mostra apleparat d'homenajes i distincions.

No sols ha estat protagonista i víctima de molts banquets, sinó que infinitat de cases de vins i licors i fins una fabrica de safra han sol·licitat autorització per a registrar productes amb el nom del sergent Vasallo.

LA TROBALLA DE CARABANCHEL

S'han passat al jutjat d'Instrucció de Jetafe, el qual continua activament les seves actuacions, totes les diligències relacionades amb la troballa de les despulles humanes al barri del Tèrol de Carabanchel Baix.

Segueix l'opinió pública creient que es tracta d'un crim.

La policia, a les ordres del jutge instructor, continua realitzant els treballs que aquest ordena, i no és difícil suposar que un d'ells serà la practica d'una tasca d'investigació sobre les persones desaparegudes a Madrid i als seus voltants.

El jutge ha pres ja nombroses declaracions, però no sembla que hagin aportat cap llum per a l'esclarament del succe.

NOTICIES OFICIALS DE BARCELONA

El ministre de la Governació ha rebut aquesta nit els periodistes, dient-los:

— Acabo de parlar amb el governador de Barcelona, el qual m'ha comunicat les següents notícies:

Diu que el trasllat del cadàver del «Noi del Sucre» al dipòsit del Cementiri ha obeït a haver transcorregut les 36 hores reglamentàries sense que ningú, ni de la família ni particulars, hagin reclamat el seu cos.

Era natural — en diu el governador — que un atemptat d'aquesta índole produís alguna excitació en els ànims de la població obrera.

Avui s'ha intentat la vaga general, però solament ha estat parcial, en alguns rams, predominant el de la construcció.

Aquesta tarda la policia ha practicat dues detencions de suposats autors de l'atemptat contra el «Noi del Sucre».

Aquesta nit, quan s'estava celebrant una reunió a un cafè del Paral·lel per elements sindicalistes, un guàrdia de seguretat intentà detenir a un individu. Els sindicalistes feren una descàrrega contra el guàrdia i aquest amb alguns companys, repel·liren l'agressió, entaulant-se un tiroteig i creuant-se nombrosos disparats. Els sindicalistes disparaven des de les finestres de l'establiment.

En comença el governador que d'aquesta col·lisió han resultat tres agents de l'autoritat ferits.

La policia ha practicat, amb motiu d'aquest succe, més de 40 detencions.

— I no ha resultat — han preguntat els periodistes — cap ferit de les files sindicalistes?

— Ho ignoro, puix el senyor Raventos només m'ha donat compte de les baixes dels agents.

— Sab vostè si s'ha declarat aquesta nit la vaga general?

— No ho sé.

— I demà, es declararà?

— Tampoc m'ha dit res el senyor Raventos.

Els periodistes han fet algunes preguntes més al ministre de la Governació, però aquest ha contestat amb evasives.

EL BANC D'ESpanya

Ahir, diumenge, es reüní la Junta general d'accionistes del Banc d'Espanya, sota la presidència del governador don Tirso Rodríguez.

La sessió transcorregué dintre d'una gran tranquil·litat, invertint en l'acte 35 minuts.

L'accionista senyor Santies féu ús de la paraula per encomiar la tasca del Consell durant l'exercici i demanà un vot de gràcies per la seva gestió.

A continuació parlà el senyor González Hervas, el qual demanà algunes notícies relatives a la baixa de l'interès en les operacions realitzades amb el consorci bancari francès, i sobre l'adquisició de les finques colindants amb el Banc.

A tots dos extrems contestà el sots-governador primer, don Pluà Garcia Escudero.

El senyor Hervas demanà demés notícies sobre la provisió de la plaça de sots-cap de celadors a favor del sergent Vasallo.

La contestà el sots-governador segon don Francesc Belda manifestant que aprofitant la vacant existent es nomenà al referit sergent per a retre un acte de justícia en son favor.

Afeí que ja hi ha precedent en el Banc, puix es premià a la cantinera de Mont-Arriut, previ informe del comandant general de Melilla, nomenant-la per estar al davant dels lavabos del Consell. Igual procediment se seguí en la inauguració de les sucursals a les places de Larraix i Tetuan, essent nomenats per a ocupar places de subalterns soldats i moros per les autoritats militars d'aquelles zones per haver prestat serveis leials a Espanya.

Els accionistes es donaren per satisfets amb les explicacions donades pels sub-governadors, i després d'aprovar-se per unanimitat la Memòria, Comptes i Balanç, fou acordat també un vot de gràcies per al Consell conforme havia demanat el senyor Santies, i s'acabà la sessió.

Assistiren a l'acte uns 300 accionistes.

Musicals

Avui, dimarts, a la nit, tindrà lloc a la Sala Mozart la darrera sessió del cicle complet dels tríos de Beethoven a càrrec del prestigiós «Triu de Barcelona». Integrat pels distingits concertistes Ricard Vives

(piano), Marian Perelló (violí) i N. Pere Marés (violoncel).

El progressiu interès que aquestes selectes sessions d'art pur han despertat entre el públic intel·ligent, distingit i nombros que hi assisteix, culminarà en el concert d'avui, per tancar el programa del matetx un màxim interès.

El detall de l'esmentat programa és com segueix:

I. — Trio en mi bemoll, op. 1, número 1.

II. — Gran Trio en si bemoll, op. 97 (Trio de l'Arxiduc).

III. — Trio en si bemoll (pòstum); Variacions en mi bemoll, op. 44.

Diumenge, en les funcions selectes organitzades per la Joventut Nacionalista de Badalona, en l'estatge magnífic del Centre Regionalista, va donar-hi un concert l'exquisit cellista N'Antoni Sala, que tants d'admiradors en poc temps, i en les breus estades que entre nosaltres fa, s'ha conquerit.

Executà: sonata en sol major, de Sammartini; sonata en fa, de Richard Strauss; romang, d'Hugo Becker; allegro appassionato, de Camil Saint-Saëns; vito, de Popper; i fora de programa, nocturn, de Chopin.

Totes aquestes pesses aixiren de les mans mestres d'En Sala amb un esperit i una sonoritat encisadores; el públic fruit estones de plaer intens.

El celebrat pianista En Pere Vallribera cooperà d'una manera pulcra a l'execució de les obres.

Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya

Conferències sobre l'Aiguier

Pel març de l'any passat, mossèn Antoni Griera, comissionat per l'Institut d'Estudis Catalans, i els senyors Josep M. Batista i Roca i Josep M. de Casacuberta, de l'«Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya», realitzaren una excursió lingüístico-etnogràfica al poble català d'Aiguier (illa de Sardenya), els resultats de la qual foren exposats en dues conferències donades a l'esmentat «Arxiu».

Abans de començar la primera de les dites conferències, el director de l'«Arxiu», doctor Carreras i Aritau, de dia breus però sentides paraules en honor del senyor Eduard Toda, primer explorador literari i folklorista de l'Aiguier, al qual li fou tramès un fervorós telegrama de salutació en nom de l'«Arxiu» i dels assistents.

La primera conferència donada per mossèn A. Griera, versà sobre la llengua parlada a l'Aiguier en un aspecte d'ordre: l'anàlisi dels elements que la integren i l'assag de seguir els procediments emprats pel dialecte per tal de resoldre els conflictes creats a la llengua per la vida quotidiana. El llenguatge demostrà amb evidència que els elements culturals de la llengua catalana d'Aiguier i de Sardenya són de procedència catalana, en canvi tot l'element lèxic referent a l'agricultura, als ocells, insectes i plantes, és de procedència sarda. Aquestes grans ens ensenya el camí que s'ha de seguir quan es vol trobar l'element pronom de les llengües romàniques.

El dialecte alguerès allunyat de tota influència literària, ha hagut de resoldre per a ell mateix els conflictes provocats pel desgast quotidià de la llengua. Les solucions donades són una comprovació admirable del mètode de Gillieron, tan discutit disputat entre els romanistes.

Demés, la llengua parlada a l'Aiguier, ens deixa entreveure la procedència dels colonitzadors. Una sèrie de criteris fonètics i lèxics, tot i que queden que la costa de Llevant, la contrada de Sant Felu de Guixols, és la probable pàtria dels catalans de la illa de Sardenya.

La segona conferència, a càrrec del senyor J. M. Batista i Roca, versà sobre l'aspecte etnogràfic de l'Aiguier. Foren estudiades les manifestacions més típiques de la cultura tradicional algueresa, referents a la vida material — molt especialment la barca — a la vida pagesa i agrícola (eines i festes del camp), a la casa i a les festes i diades de l'any. Establí un paral·lelisme entre els dos aspectes etnogràfic i lingüístic, anà destruint el confinant els elements propis de la cultura catalana importada, del fons primitiu, ponderant al seu valor respectiu en cada cas. Presenta així mateix diverses mostres del folklore literari. La conferència fou il·lustrada amb profusió de fotografies recollides durant l'excursió.

LES TERRES CATALANES

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Viatge d'Instrucció

Es troben a Lleyda en viatge d'Instrucció molts alumnes de l'Escola d'Enginyers de Bilbao, acompanyats de llur professor senyor Amizu. Es proposen visitar les explotacions d'electricitat de les terres lleidatanes com Capdellà, Camarasa, Aytona, Serés i Tremp. Després tornaran a Lleyda per a marxar a Barcelona, prosseguint llur estudi.

Futbol

Ahí l'equip Jovenut anà a Mollet a jugar un partit de campionat amb el d'aquella vila, guanyant els lleidatans per tres a zero.

El partit dels equips infantils de Jovenut i de l'Europa de Barcelona acabà empatat a un.

Altres noves

Ha retornat de Madrid el governador senyor Trevilla, posseïent-se del càrrec.

—Durant la passada setmana les sucursals de la Caixa d'Estalvis de Lleyda i Balaguer feren les següents operacions: 118.103 pessetes d'imposicions i 112.714 de reintegres la primera, i 30.467 d'imposicions i 13.810 de reintegres la segona.

—S'ha posat nota de presentació al Govern civil al reglament de la Societat Esportiva Catalunya, de Solsona.

—Ha retornat de Penelles, on anà a inspeccionar obres l'arquitecte de la Diputació senyor Vilallonga.

—La Congregació de la Sang tindrà demà sos exercicis quaresmals, predicant el canonge senyor Escolà.

Romeria Teresiana al Montserrat

S'ha publicat la següent allocució en condicions del projectat romiatge teresiana a la santa muntanya catalana.

A Montserrat! A visitar a la Verge en son Palau Criden amb entusiasme les Teresianes de Barcelona juntament amb totes les de Catalunya.

A Montserrat! A dipositar als peus de Maria Immaculada el perfum de les nostres oracions, amb motiu de la conclusió del III Centenari de la Canonització de Santa Teresa de Jesús.

sús. A Montserrat! A pregar, a l'unissió dels venerables Monjos i xamós escolanets, a la Moreneta i al Cor sagrat de la verge d'Àvila, perquè enforteixi el nostre esperit i enfortitzi els nostres cors. A Montserrat aniran les fervoroses Filles de Maria Immaculada i Santa Teresa de les ordes cristianes catalanes i espanyoles per implorar la benedicció de Déu per l'Església, Catalunya i per tota l'Espanya. A Montserrat aniran les animoses Teresianes vingudes de prop i de lluny, fent sacrificis de tota mena, en ales de la seva fe i pietat, portades d'aquell esperit esforçat i baronívol de la gran Doctora i invencible Reformadora del Carmel sota quina bandera estan aïllades; per qual motiu no és precis animar-les, quan sabem prou que totes elles, sens faltar-ne ni una, formarien, si fos possible, part del Romiatge.

En nom, doncs, de l'Arxiconfraria que representen en eixa ocasió, tenim el gust de convidar a l'esmentat Romiatge, que tindrà lloc, ajudant Déu, els dies 14, 15, 16 i 17 del vinent abril, a tots els catòlics de qualsevol estat, sexe i condició, per pregar tots junts per les necessitats de la nostra Santa Mare Església i per la nostra amada Patria, tan descreguda i anivellada per les passions; perquè torni a la fe i costums que en altre temps la feren invicta i pladosa. La Moreneta allí ens espera per inspirar-nos les seves virtuts i sadollar-nos de les seves gràcies. La Junta organitzadora.

Barcelona, març 1923.

Advertències

Primera. Supliquem als senyors Directors de cada Associació Teresiana que es constitueixen promotors del Romiatge Teresiana al Montserrat, prenent nota dels qui desitgin pendre-hi part.

Segona. Conyà que abans del 4 d'abril es sapiga quantes són les persones inscrites per a poder pendre el bitllet del tren.

Tercera. En fer-se la inscripció de romieu es remetrà el títol de pelegrí que tindrà de portar-se durant el viatge per presentar-lo a qualsevol empleat de la Companyia del tren que el demane.

Quarta. El preu del viatge des de Barcelona, estant, anada i tornada, serà de 9'50 pessetes que s'abonaran en fer-se la inscripció de romieu.

Cinquena. El canvi de contrasenyes pel bitllet definitiu es farà de sis a set de la tarda, en el local de la Jovenut Catòlica de Barcelona, carrer de Sant Pere més baix, 3, en els dies 10, 11 i 12 d'abril.

Sisena. Per tot allò que es refe-

reixi al Romiatge, es podrà consultar tots els dies feiners, de sis a set de la tarda, al secretari de la Junta organitzadora en el local de la Jovenut Catòlica, des del dia 12 de corrent.

Setena. La sortida del Romiatge serà el dia 14 a les vuit del matí per l'estació del Nord; i la tornada, el dia 17, sortint de Montserrat a les tres de la tarda, arribant-se a Barcelona a un quart de set. Els que no puguin sortir a l'esmentada hora podran fer-ho en qualsevol tren que tingui combinació amb el tren de cremallera. Els bitllets seran vàlids per a l'anada els dies 13, 14 i 15 i, per la tornada, els dies 15, 16, 17 i 18.

Vuitena. El despatx de celles tindrà lloc a les mateixes hores i local de la Jovenut Catòlica; es remetrà una contrasenya que en arribar al Montserrat es presentarà al P. Aposentador, el qual donarà les claus de la cella que expressi l'esmentada contrasenya; e preu de la cella s'abonarà al P. Aposentador en tornar les claus.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Conferència del P. Cirera

Al saló d'actes del Centre d'Acció Popular Catòlica ha donat una conferència sobre la India l'eminent jesuïta català P. Ricard Cirera, ex-director de l'Observatori de l'Ebre.

El teatre era ple de gent que ha seguit amb molta atenció les explicacions del savi jesuïta, el qual ha fet un quadre general i complet de la marxa d'aquell immens país. Entre les idees que han copiat hi ha la de que creix molt la seva cultura, guanyant terreny els ideals autònomistes que es presenten en forma incontestable.

Les missions espanyoles cada dia tenen més influència entre els obrers.

Futbol

Els partits de futbol jugats ahir tingueren el següent resultat: Reus Deportiu-Athletic Vallenc, sis a zero a favor del primer.

Valls-Sitgetà, dos a tres. Ibric de Tortosa-Vilafranca, un a zero.

Fora de campionat jugaren la copa Cafè Tarragona, guanyant el Gimnàstic per dos a un.

El segon dels Pomells guanyà al Rapid Català per dos a zero.

El tercer del Tarragona guanyà al

primer dels Pomells per dos a zero. El reserva del Reus Deportiu guanyà a l'Amposta per dos a un.

Altres noves

Ha marxat a Madrid, segons diuen a rebre instruccions del Govern per a intervenir en les eleccions, el governador senyor Vallés. Durant l'absència, exercirà el càrrec interinament el president de l'Audiència senyor Montserrat.

—Ha pres possessió de la canongia que ha guanyat per oposició, no fa gaire, el doctor don Josep Vallés, director del diari «La Cruz».

—Dissabte donà una conferència al casino d'Amposta el director de l'Escola Graduada, tractant del que és i del que podria ésser l'escola d'Amposta.

La Sagarra

SANTA COLOMA DE QUERALT.—L'oratori del Castell, degut al trasllat del Sant Crist de l'església de l'ex-hospital, promet ésser molt concorregut durant les festes de Setmana Santa.

—A precs del públic d'obtenir accions de la societat «La Hispano-Colomina», la companyia fa avinent que atorgarà a totes les comandes, desitjant que estigui constituïda pel major nombre possible de convenins.

—La guàrdia civil fa recerques per a trobar l'autor del robatori d'una motocicleta d'En Pere Cancha, de Sant Guim.

—Per aquest districte lluitaran en les properes eleccions l'ex diputat Figuerola, republicà, contra En Gabarró, de Barcelona, liberal autònomista.

—A fi d'evitar els freqüents robatoris, es demana que en vista de l'abandó dels que tenen el deure de vigilar, s'entrevisti el senyor batlle amb el caporal del Sometent, a fi d'acabar-se aquest estat, impropri en aquesta vila.

—Continua donant-se cada festa la tanda de conferències a la Jovenut Nacionalista.

SABADELL

Noces d'argent

El distingit senyor rector de la Puríssima Concepció, doctor don Pere Beleta, el prop vinent diumenge, dia 18, celebrarà les noccs d'argent de la celebració de la seva primera missa.

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Acords dels federals

Per acord del Comitè de la Unió Federal de l'Empordà, la Junta Comarcal reuneix una assemblea que es farà diumenge a Figueres per a tractar els següents punts:

Actitud a seguir pel partit en les vinentes eleccions. Proclamació, en son cas, del candidat de Figueres. Deliberacions d'ordre interior del partit.

Futbol

Ahí es jugà a Figueres el partit de campionat entre l'U. D. Girona i l'U. E. Figueres, guanyant els gironins per dos a zero. Els gironins atribueixen llur derrota a la forta tramuntana que no els deixà jugar bé.

Acudí a presenciar el partit una gran gentada de Figueres i altres poblacions.

A l'Estadi de Girona jugaren disputant-se el campionat B. l'Escala i el Santa Coloma, guanyant aquest per dos a un.

La tramuntana

Ahí bufà forta tramuntanada per l'Empordà.

A Agullana el vent féu caure un cobert i una paret de les escales ocasionant pèrdues per 6.000 ptes.

Penedès

VILAFRANCA.—El periòdic catòlic «Acció» reproduïx l'article de LA VEU DE CATALUNYA del dimecres respecte «Les Associacions en perill» que es refereix al cas succeït al veí poble de La Granada, per a donar gust als elements del diputat reformista encasellat en aquest districte.

Dilluns comença a la parròquia de la Santíssima Trinitat el solemne septenari a la Verge de les Dolors. Predicarà el P. Bru d'Iguada.

Són sagristanes les distingides senyores Na Rosa Mascaró de Sans i N'Àvelina Junyent de Valls.

—A causa d'una explosió al motor va cremar-se part de la fàbrica de moldre sofre de la «Agro Ibérica, S. A.» de Barcelona.

Estava instal·lada als defores de la vila.

—El divendres es reunirà la Junta municipal per a discutir el pressupost extraordinari de 15.000 pessetes pel corrent exercici.

Al Casal Nacionalista de la Barceloneta

Conferència d'En Vidal Salvó

Desenvolupant el tema de «El Nacionalisme i la Cultura» el secretari de la Jovenut Nacionalista inaugura el cicle de conferències organitzat pel Casal Nacionalista de la Barceloneta.

S'asseien a la presidència, junt amb el dissortat, el doctor Alomar, president del Casal, el secretari d'aquest senyor Granada, escriptor Francisco Pujols i els senyors Gual, Viñas i Torrents de la Jovenut Nacionalista.

Digué breus i abrassades paraules de presentació el senyor Granada, fent un elogi del conferenciant, el nom del qual, avui és ben conegut. Afegí que el Casal tenia sempre les portes obertes per tots els que prediquessin la nostra causa i acabà felicitant la jovenut per la tasca nacionalista constant que verifica.

Concedida la paraula a En Vidal Salvó fou acollit amb aplaudiments. Es per mí — digué — una doble complaença fer-vos oír la meua veu, catalans de la Barceloneta, perquè a la jovenut ens oferiu una lliçó del que pot la continuïtat en la tasca.

Vosaltres, treballant quotidianament, heu convertit aquesta barriada en un fogar de catalanisme i si ho heu realitzat és perquè en la vostra actuació hi ha hagut sempre una fidelitat nacionalista i una obstinació en la lluita. A més a més,

soc vivament complagut d'adreçar-vos la paraula, perquè els que des de gairebé l'adolescència anem per les contrades de la nostra terra, difonent la doctrina patria, ens oïm, de tant en tant, trobar un redós amic, on la veu pugui ésser més assonsegada i persuasiva i més quan aquesta cala ciutadana rep el perfum i el neguit del nostre mar que ha modelat la civilització de la terra, donant-li una flor civíl i entroncant-la amb el passat gloriós de Catalunya. (Aplaudiments).

El tema de la conferència, aparentment, implica una relació, quan nacionalisme i cultura són dos conceptes que es compenetraven íntimament. Cultura no és altra cosa que un reflexe de l'ànima autèntica en totes les manifestacions de la vida d'un poble, és partint del principi d'haver conquerit la sobirania espiritual que afirmem que posem unes línies ben diferenciades en els domenyos de l'ànima. Si aquesta fos tarada per influències forasteres, tindriem manifestacions anecdòtiques de regionalisme literari, però mai matisos indígenes que es fonguessin en una unitat nacional. Per això la força essencial de les nostres doctrines es nodreixen d'aquesta sobirania espiritual, l'eix de la qual és el recobriment d'una llengua original, «bans vinculada en esferes d'altres idiomes.

El domini d'una cultura ben definida és el que ha donat grandesa als pobles. Grècia, Roma i el Renacimiento han deixat rastre través de les èpoques i assoliren en el seu temps una absoluta prepotència, mercès a aquell fet i totes les na-

cions que s'han incorporat a la civilització, ho han fet per mitjà de l'arma formidable esmentada. El que ensenyava la importància d'un país, no és solament el seu progrés material, car aquest passa i depèn d'oscil·lacions econòmiques, sinó el tenir una cultura pròpia que arrelant-se en el passat pur de la raça, dugui marcada a l'espallida de les seves obres l'empremta original.

El romanticisme del segle passat acomplí també aquella fi, donant bells fruits a la nostra terra. Amb l'evidència de netejar-se l'esperit de manlleus estranys, dirigí els seus ulls a l'avir i n'aprofità els elements més adients al gení de la patria. Així es produí un moviment lúric, etíampliat després a altres disciplines, que atenyí la reconstrucció de la terra, afeblida per segles de decadència.

En Vidal Salvó estudià sumàriament el moviment de Catalunya, fins arribar als nostres dies, gairebé de maduresa espiritual. Assenyala els trets més característics de la poesia, la pintura, l'escultura i totes les manifestacions de la vida catalana. Analitzà l'obra dels seus representants més selectes amb un alt esperit crític. Parla de l'aprofitament d'aquestes energies, donant-les-hi un contingut orgànic, amb la constitució i el desenvolupament del Govern incipient de Catalunya, que ha aïes amb igual cura, tots els matisos que dins de la patria conviuen.

I acabà la seva dissertació, que ha acreditat una vegada més les seves condicions d'eloqüent orador i exquisit conferenciant, retreient aquelles paraules de Martí l'Humà que

en les Corts de 1406 deia, dirigint-se als catalans: «Alçats, alçats les banderes, que dignes sots de posseïr el Principat de Catalunya», explicant als oients que quan vingui aquell dia en que seran consagrades les nostres llibertats, les demés cultures mundials, per la veu dels seus representants, podran repetir els mots d'aquell rei nostre, adreçant-se a la patria catalana.

En Vidal Salvó fou molt felicitat per la concurrència que omplí el local, per l'èxit de la conferència que deixarà un grà record entre els nacionalistes de la Barceloneta.

Associació de la Premsa Diària

Diumenge s'acabà la reunió general de l'Associació de la Premsa Diària començada el penúltim diumenge.

A part de la reelecció de càrrecs de la qual ja vàrem donar compte, varen ésser admesos socis els següents periodistes:

Don Joan Pou Perelló, don Jesús Pinilla i don Gencal de Reparaz, de «El Dia Gràfic»; don Joan Barta Prats, de «El Dario del Comercio»; don Miquel Capdevila, de LA VEU DE CATALUNYA; don Angel Marsà Beca, de «El Progreso»; don Manuel Ballesster, de «La Gaceta de Catalunya»; don Lluís de Gandarias, de «El Liberal»; don Valeri Serra Botí, del «Diario

de Barcelona»; don Enric Garcia Cellalbos, de «El Noticiero Universal»; don Lluís Rodríguez Martín, de «La Tribuna»; i don Josep Alvarez, de «Las Noticias».

Per unanimitat va ésser aprovada la següent proposició.

[Primer.—Que la Junta Directiva exposi al Govern el desig de l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona de que tan aviat com sia possible es decreti una amnistia general que compregui tots els condemnats i subjectes a procés per delictes d'impremta.

Segon.—Que es dirigeixi també a la Federació de la Premsa sollicitant que faci la mateixa petició al Govern.

Barcelona 4 de març de 1923.

M. Jimenez Moya, J. Costa i Deu, J. Pérez Carrasco i Brú Jardí.

L'Assemblea va acceptar una proposició de la Junta Directiva en el sentit que en el successu els cabells de l'Associació, feta excepció dels que reglamentàriament passen al Montepiu de la Premsa, siguin dedicats a la publicació d'una biblioteca.

El senyor d'Ors va donar compte del projecte de reglament de la Federació de la Premsa i va explicar la tasca feta al Congrés de Santander, i en les reunions celebrades pel Comitè executiu de la Federació, tot el qual va ésser aprovat, acordant per unanimitat l'ingrés de l'Associació a la Federació esmentada.

A la sessió d'abans d'ahir com en la del penúltim diumenge hi va assistir una gran concurrència de socis.

Questions socials

LA FEDERACIO DE COOPERATIVES DE CASES BARATES DE CATALUNYA I BALEARS.

Al local de la Cooperativa de Pedreguers per a la construcció de Cases barates, continuà la reunió de presidents o representants d'entitats similars de Barcelona, de les que constitueixen exclusivament per a sos socis o sigui sense fins de lucre, veient-se la reunió molt concorreguda.

Degut a la petició d'algunes entitats similars de la resta de Catalunya, a proposta de la Presidència, s'acordà estendre el radi d'acció de la Federació en projecte en virtut de la qual cosa es denominarà «Federació de Cooperatives de Cases Barates de Catalunya i Balears».

Seguidament es passà a discutir el Reglament pel qual ha de regir-se l'esmentada Federació, quedant aprovat pels reunits en tota la seva integritat, i mereixent la Ponència encarregada de la redacció del mateix, la concessió d'expressiu vot de gràcies.

Lesmentat Reglament, una vegada aprovat pel governador civil, es repartirà entre les Cooperatives, amb l'objecte que amb perfecte coneixement del mateix, puguin inscriure's a la Federació, en la Junta general que es celebrarà el dia 31 del corrent, per a la constitució final de la Federació i elecció del seu Consell directiu.

Entre els que hi concorregueren regnà la major animació i entusiasme.

JUNTA DE REFORMES SOCIALS

Dimenge passat, i sota la presidència del tinent d'alcalde, don Xavier Tusell, es reuní la Junta local de Reformes Socials, al Saló de Cont de les Cases Consistorials per tal de procedir a la proclamació de Candidats a Jurats obrers per al Tribunal Industrial, presentant-se dues candidatures integrades per 27 i 8 candidats respectivament, els noms dels quals es detallen:

Lluís Andreu, Bonaventura Asensio, Emili Cestell, Baptista Caballé, Ramon Castellans, Cristòfol Rodríguez, Enric Mirat, Enric Llorens, Pere Corbi, Enric Vilaplana, Josep Canut, Miquel Lloret, Josep Jent, Pere Solà, Josep Castany, Agustí Caballé, J. Martí Bagué, Felip Pedra, Rafael M. de Soto, Josep Begué, Lluís Redondo, Josep Castells, Agustí Nava, Miquel Tarró, Josep Sala, Manuel Molina, Pere Puigmiquel, total 27.

Enric Nadal, Jaume Martínez, Josep Puig, Josep Ricart, Antoni Lloret, David Farrerons, Antoni Brú i Serafí Vilà, total 8.

Enric Navarro, Just Aparicio, Antoni Milán, Ricard García, Joan Palazón, Vicens Viure, Josep A. Gallinat, Felip Barret, August Laguna, Gabriel Gabarró, Francesc Frasquet, Domènec Torres, Antoni Vals, Pere Torres, Jacint Riano, Pere Gordon, Esteve Colomer, Joan Moros, Francesc Montan, Miquel Planell, Vicens Artigas, Josep Martín, Pere Rosell, Josep Ricart, Manuel Díaz i Josep Ministral, total 27.

Josep Pous, Eustaquí Vidal, Florenci Martínez, Rupert Lladó, Josep Pous, Vicens Molleda, Marc Rubio, i Agustí Viladoms, total 8.

«CATALUNYA SOCIAL»

El número 88, data del 10 de març, publica el següent contingut:

«La rebassa morta (editorial). — El que passa, per J. — Un problema d'ara. El control obrer, VII. La llei actual a Alemanya, per Josep M. Gich. — La derrota del pacte amb el joc (comentari a l'acord dels Prelats de Catalunya contra els diners del joc), per R. Rucabado. — Tres morts insignes (el P. Puig, don Ignasi Girona, don Maríam de Gomar), per J. — Per l'Hospital de la Santa Creu. Circular de la Junta d'Administració, amb una nota editorial de recomanació. — Esguardant el món: França, Nova Acadèmia d'Educació, Holanda. Els obrers holandesos sense feina. Suïssa. La Societat de les Nacions. — Comentaris. La llengua i la pietat, per Maria Bonshoms. — El Govern veïllat. — A propòsit d'uns concerts, per J. C. — Els llibres nous. «Devocionari parroquial i Guia del Cristia», del F. de P. C., per J. C. i S. — D'ací i d'allà. — Institut Nacional de Previstió. Discurs interessant. — Noticiari. Gravet: El retorn a la violència, d'Enric per Sabotia.»

Fills de F. Mas Sardà

30, Rambla del Centre, 30
VALORS — CANVI — CUPONS

Concerts

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

«Passió de Nostre Senyor Jesucrist, segons l'Evangeli de Sant Mateu, de J. S. Bach.

Aquest és el tercer any que l'Orfeó Català, amb aquella capacitat, amb aquella honradesa artística i amb aquell elevat fervor, per tot hom indiscutiblement reconegut, ens ofereix, en l'ambient propici dels dies quarz-mals que dolçament ens inviten a la penitència i al recolliment interior, l'obra més portentosament expressiva, més significadament sublim, més adorablement fervorosa i més profundament humana que de la pensa i del cor de l'home hagi mai pogut brotar.

Una audició (la primera de les dues anunciades per enguany) de la «Passió de Nostre Senyor Jesucrist, segons l'Evangeli de Sant Mateu», de J. S. Bach, fou donada dimenge a la tarda, sota la direcció d'aquest home formidable d'esperit i de fermesa de caràcter qui és En Lluís Millet, l'ànima palpitant de l'Orfeó Català i l'adorat inspirador de tot el renouement coral de la nostra terra.

No cal pas fer remarcar com aquesta vegada, igual que les vegades anteriors, l'audició de la «Passió, segons Sant Mateu», de Bach, ha constituït, sobretot per tots aquells que saben viure atentament la vida pura de l'esperit, un veritable i extraordinari esdeveniment.

L'elogi d'aquesta obra incomparable i única per la seva intensitat i elevació de sentiment, resta ja sobradament fet i no hem de repetir-lo ara. El que el hem de repetir, perquè l'admirable esforç novament realitzat s'ho mereix, és que l'execució de la «Passió» de Bach per l'Orfeó Català, malgrat les grans dificultats que ofereix, és, sense cap dubte, una de les més acabades, una de les més fides, una de les més impressionants que puguin aconseguir-se.

Diffícilment es trobaria arreu del món un home com el mestre Millet, que al seu talent i al seu fort temperament de músic pugés a unir-hi una ànima tan fervorosa i tan íntimament compenetrada amb el pensar i amb el sentir de Bach en escrivint la seva «Passió», tota amada de pietat i de fervor apostòlic. El Mre. Millet no sols interpreta a meravella la «Passió de Nostre Senyor Jesucrist», que cantà Bach tan superbament, sinó que la viu i la sofreix amb una intensitat i una veritat fonamental colpidores. Ell s'hi troba transportat i arravatat, i al davant dels seus cantants i dels seus músics és, més que el mestre que els dirigeix i els coordina, l'apòstol envermellit que els arboria i els inflama.

Jo no crec que enlloc més pugui sentir-se una «Passió» de Bach com la que aquí ens ofereix el Mre. Millet, amb el seu Orfeó Català i els seus notables cooperadors, tan viva, tan penetrant i tan rica de significació i d'amor.

Cal, per tots els mitjans, fer els possibles que aquestes audicions anyals de la «Passió, segons Sant Mateu», de Bach, perdurin i es consolidin. Elles han d'esdevenir quelcom de tradicional a la ciutat nostra, que veritablement necessita aquests moments d'alta elevació espiritual. Tots hem de procurar que això sigui i que l'esforç abnegat i repetit del meritiós Orfeó Català es trobi, cada vegada amb major convenciment i entusiasme, secundat.

No hem d'acabar sense fer un esment especial de les solistes senyores Andreu Fornells i Concepció Caliao, que llueixen exquisidament llurs àries; del tenor senyor Emili Vendrell que, com cada any, interpreta l'Evangeli de fàcil amorciament, estant també molt just enguany en les àries que cantà; del bariton senyor Ricard Fustà, a qui, en la seva tan difícil i delicada part de Jesús, trobarem més just i més expressiu que no ens sembla als anys anteriors; del baix senyor Cortadella, qui amb tot i haver-se encarregat de la seva part a darrera hora, la cantà de fàcil ben discurta; de les senyores Angela Esquardo i Pilar Roça i dels senyors Josep López i Ramon Crespo, tots cantaires de l'Orfeó Català, que estigueren tots ells molt justos en la part que s'els confia.

Igualment mereixen ésser citats els solistes instrumentals senyors Cassià Carles (oboè), Giordano Giordani (oboè), Esteve Gratacós (flauta) i Eduard Toldrà (violí), i l'organista el Mre. Vicens M. de Giber per la tasca acuradíssima que tots ells realitzaren, digna dels majors elogis. La massa coral de l'Orfeó Català i el

nombros chor d'infants la trobarem senzillament admirable de gènere, de seguretat i d'expressió. Fora injust no fer esment dels mestres Francesc Pujol i Joan Tomas, així com també de la Sra. Wehrle i els altres professors de l'Orfeó Català per la valuos i decidida i intelligent cooperació prestada a aquestes magnes audicions del punyent i humaníssim poema de la «Passió de Nostre Senyor Jesucrist, amb el qual el geni formidable i la pietat excelsa del gran Bach tan fortament ens commou i ens fa aixecar els ulls al Cel i ens deslliura per uns moments d'aquest trist viure arran de terra, que ens fa a tots, en aquests temps nostres, tan fells i tan miseriosos. — J. L.

Les estrenes

Romea

«Els germans Karamazov», adaptació escènica en cinc actes de la novel·la de Dostoiéski escrita per Jacques Capescu i Jean Croué i traduïda al català per En Millàs Reurell.

El fons misteriós de l'ànima russa, complicant la psicologia dels personatges que intervenen en el drama «Els germans Karamazov», no és pas ben comprensible per un auditori occidental i menys a través d'un diàleg primerament escrit en francès i després traduït al català amb la rigidesa prosaica d'un Millàs Reurell, sempre espantadís de caure en vulgaritat.

Aquest és el primer obstacle amb què quix és el primer obstacle amb què toparem «Els germans Karamazov», a Romea. Els que no havien llegit la novel·la, la imponent i tremenda novel·la de Dostoiéski, no s'adonaven de l'impediment que sofria l'acció i els caràcters, però els ma reava, en canvi, la llum de les descripcions i de les racenques espirituals que l'escritor rus sap posar tan a punt i amb tan mesuradora energia en les seves formidables obres.

«Els germans Karamazov», resultat incongruent, monstruosament viciat, i ningú els hauria pogut jutjar per a condemnar-los o absol·lir-los de llurs faules i infànties. No sabem en quin dels quatre posar la nostra antipatia o la nostra compassió. Fluoaven segons les escenes, i sempre era inesperada llur conducta.

En la novel·la, a força de viure amb ells, de passar hores en llur intimitat, arribem a conèixer el fatalisme determinat de llurs ànimes, l'abúlia i l'exaltament morbosos que els situa en contradictòries posicions, tan aviat contra el mateix com contra el pròxim, fins al crim.

Els adaptadors, impossibilitats d'entendre el conjunt, han hagut de contentar-se amb un episodi. Direu que és el principal, però, tanmateix, les exigències de l'escena no signifiquen pas que la idea del novel·lista resti indemne, i no en resulti perjudicada i no sigui afectada la personalitat dels tipus, reduïts a acuar sintèticament, d'entre el pellatge d'un actor d'una contextura fisiològica desarticulada amb l'ànima que hauria d'encarnar.

Val la pena de fer constar aquest extrem, perquè la labor dels senyors Capescu i Croué transpirada per en Millàs a la nostra escena i sota la interpretació, evidentment feble, de la companyia de Romea—contenen grosses dificultats «Els germans Karamazov» no pot apreciar-se del tot.

Però, concedint-los que hagin pogut comprimir en cinc actes l'essència filosòfica i humana de la immensa narració de Dostoiéski, que hagin sigut respectuosos amb ell, que no els hagi mancat coneixement del teatre per a dotar de vida als hero's complicadíssims i rembles que porten el conflicte, tenim la opressa que només una «romanació» de l'original—com diu un orficle estranger—ens ha arribat a nosaltres.

De tota manera, a desgrat del nostre convenciment que no creu escomunicables les grans obres literàries (per la senzilla raó que en els episodis, en els comentaris, en l'estil i en tot el que ha de desaparèixer i no cap a les taules, hi batgeja el geni de l'autor i s'hi respira el veritable perfum de la seva personalitat, tant o més que en els accidents culminants, eprofitables, eix de l'acció) en el cas concret de «Els germans Karamazov», és tan vigorosa la ploma de Dostoiéski, tan espantosa la vida que respira els seus personatges i tan astutament la tragèdia, que quicòm ben digne d'admirar i ben astorador, encara, transpuà en la tasca de Capescu i Croué

jud'cada, com dèiem abans, amb la desventaja, per ells, d'una traducció massa erudita i d'una interpretació deficient.

Els actors de Romea no tenen pas la culpa de no estar entrenats en obres de psicologia complicada i subtil, ni poden il·lustrar-se degudament amb el canvi seguit de programes, que els representa un esforç moral i físic.

Demés, en l'obra de Dostoiéski hi ha moltes figures que requereixen un estudi profund i un interpet de primera força. Les senyores Baró i Ortiz, junt amb els senyors Gimenez, Estrems i Grases, foren els més discrets. En general, però, la interpretació es ressentia de manca d'intensitat i de matissos. Molt bé d'indumentària les dues actrius, especialment la primera. El senyor Guistart i el senyor Monhero equivocaren llur paper, l'un per manca de ductilitat, ja inveterada en ell, i l'altre per excés de ganes de lluir-se.

Els pocs conjunts que hi ha en l'obra, sobretot la festa del quart acte a la taverna, resultaren molt tristos i gebrats.

Repetim, encara, a fi de disculpar a tots, que els tres germans Karamazov, el pare i el fill natural, Smardakov, són cinc figures gegantines sols assequibles a primers actors que hagin estudiat, a fons, l'obra de Dostoiéski.

La distingida concurrència del Romea restà força desorientada i apleu-dí amablement.

P. B.

Municipi

SUBVENCIO PER A FER CASES BARATES

La Comissió especial de cases barates de l'Ajuntament recorda a les entitats que han sol·licitat subvenció per a construir habitacions, econòmiques i higièniques, que el termini per a completar la documentació acaba el dia 20 del corrent, a la una de la tarda.

SUBHASTA D'UN SOLAR DE LA REFORMA

S'ha encunat el dia 27 del corrent, a les onze del matí, per a celebrar la subhastat d'adjudicació del solar lletra B, illa número 5, Secció primera, de la Granvia Llacetana, pel tipus de 22.000 pesetes.

El solar de referència confronta al Nord amb el de la lletra C de la dita illa, al Sud amb el de la lletra A, a l'Est amb el carrer d'Adolf Marx (abans Mistic), i a l'Oest amb la Via Llacetana.

Les proposicions han d'ésser presentades fins al dia abans de l'encunat per a la subhastat, de deu a una, al Negociat municipal d'Urbanització i Reforma.

ADJUDICACIO D'UN QUIOSK

Al despatx de l'Alcalde ha estat signada l'escriptura d'adjudicació del quiosk per a la venda de periòdics, situat a la Rambla d'Estadid, davant d'«El Siglo», a favor de don Lluís Vergé.

Fou autoritzada pel notari don Joaquin Dalman.

ATUR FORÇOS A LES BRIGADES DELS CARRERS I A L'ESCORXADOR

Degut a pressions exteriors, avui no han prestat servei les brigades de l'Ajuntament que treballaven a la via pública.

Tampoc n'han prestat els dependents d'Escorxadors, havent, no obstant, efectuat la matança necessària per algun establiment benèfic.

CANVI DE NUMERACIO

A la Secció de Foment estarà exposat el projecte del canvi de numeració del carrer de la Legallitat, formulat el 8 de febrer últim per l'arquitecte encarregat del gru primer de la Secció de l'òscina dels serveis tècnics.

EL CONGRES DEL COMERÇ ESPANYOL A ULTRAMAR

Al despatx de l'Alcalde, i presidit pel marquès d'Alfella, s'ha reunit el sub-Comitè de Barcelona del primer Congrés del Comerç Espanyol a Ultramar, acordant el programa dels actes que tindran lloc durant la celebració a Barcelona del dit primer Congrés.

LA FIRA DE MOSTRES

Així mateix ha presidit l'Alcalde la reunió que ha celebrat el Consell Directiu de la Fira de Mostres, en la qual s'han acordat els detalls del desenvolupament de la mateixa, la inauguració de la qual tindrà lloc el vinent dia 17.

Generalitat

DELEGACIO

El senyor Vallès i Pujals en la impossibilitat d'assistir a l'acte de Wenterament de l'avi del diputat senyor Guanyabens, ha delegat la seva representació en el diputat senyor Oclomer.

Aquesta setmana no es reunirà el Consell permanent de la Mancomunitat.

Curiositats mundials

MASSA LIQORS

El cap de policia de Nova York, l'honorable E. Enright està ben amolnat. Encarregat per la llei «seca» de perseguir la venda de begudes alcohòliques, no sap què fer de les que els seus agents han decomissat a partir del començament de 1921 i que representa una vintana de dòlars. Amb aquell bé de Déu d'ampolles de totes menes i de tots tamanyes es forma el celler més formidable del món.

La llei, la «Mullan Gange Act», estableix el decomís de les begudes espirituoses però no diu, un mot de la destinació que s'ha de donar al que es decomissat. El cap de policia no pot ni vendre aquests líquids, ni donar-los ni llençar-los perquè no hi ha cap disposició que l'autoritzi per a res de tot això, i el stock augmenta cada dia.

En últim recurs, Mr. Enright s'ha dirigit al Congrés demanant-li que li sigui permès portar vins i licors als hospitals i establiments benèfics de Nova York.

XAMPANY LEGITIM

Des de 1908 hi havia una qüestió molt seriosa entre els departaments francesos del Marne i de l'Aube, tan seriosa que havia donat lloc a escàndols, motins, saqueigs, etc. La qüestió era sobre la legitimitat del vi xampany. El departament del Marne sostenia que la seva terra era la de l'antiga comarca de la Xampanya, i que per consegüent els fabricants de vi de l'Aube no podien posar en les etiquetes de les seves ampolles la paraula «xampany».

Després d'anar l'Assumptió d'Horedes a Pilat i d'intervenir-hi totes les autoritats administratives sense cap èxit, s'acabà per sotmetre'l al tribunal de París, i la primera sala d'aquella Audiència fallà el plet a mitjans de febrer passat.

En la sentència triomfa la geografia, és a dir, triomfa el sentit comú. El tribunal diu que el vi fet als raïms de la Xampanya, és xampany legítim. Per tant, el departament del Marne i el tros del de l'Aube que formaven l'antiga comarca de la Xampanya, poden titular els seus vins de xampany.

Queden exclosos set termes municipals de l'Aube que havien format part, no de la Xampanya, sinó de la Borgonya, terra també famosa pels seus vins, encara que no escumosos.

El públic, no obstant, dirà: «Menstre el xampany sigui bo...»

TRESOR NUMISMATIC

A Arras, dos obrers que treien terra per a una rajoleria, van topat amb un pot de terrissa que examinat contenia 180 peces d'or, monedes i medalles, i, entre elles, 9 medalles d'un pes de 52 grams cada un.

No obstant, aquest valor material, no és res comparat amb la valor artística i històrica de la troballa. Totes les peces són de l'època de Constantí el Gran i un dels grans medallons representa l'entrada del seu pare Constantí Clor a Londres, volent-se l'emperador a cavall davant de les muralles de la ciutat britànica, personificada aquesta en la figura d'una matrona coronada i agnollada. A l'esquerra hi ha el vellell en el qual ha fet el viatge, i a la dreta el gravat hi ha la marca del gravador, resident a Tréveris, aleshores capital de les Gàl·lies.

Com que és tan gran l'interès d'aquest descobriment, el govern francès s'ha afanyat a incautar-se'n.

AMOS I DEPENDENTS

Fa uns dos mesos, els amos d'una gran casa de confeccions de Nova York, els senyors Dix, pare i fill, van posar en mans del seu personell l'establiment evaluat en un milió de dòlars.

L'exemple acaba d'ésser imitat per Gustav Hottinger, gran industrial de Xicago, el qual ha fet present de la totalitat de les accions de la «Northwestern Terra Cotta Company», a tots els seus empleats més antics, alguns dels quals són a la casa d'edificació de la seva fundació que data de 45 anys. Aquest present representa quatre milions de dòlars.

Veuem si l'exemple es propaga a terres d'Europa.

Publicacions rebudes

«Pensament Marí de la Costa de l'Est», Número del dia 9 de març.
«El Iris de Paz», Número del dia 10 del corrent.
«Tota Pulchra», Revista mariana, 8a traducció, de Vich, Número corresponent al desembre de febrer.
«Revista Popular», Número del dia 11 de març.
«Butlletí del Casal Catòlic de Sant Adrià», Número del present mes de març.
«Revista Franciscana», de Vich, Número del 8 de març.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Butlletí internacional

13 de març de 1923

LA TRAGE- DIA DE BUE

L'assassinat del sots-eficial Coltin, del 17^è batalló de caçadors d'infanteria, i de M. Joly, agent tècnic superior dels ferrocarrils, qui exercia les funcions de cap d'estació a Buer, ha vingut a agreujar enormement la ja molt perillosa situació dels territoris del Rin i el Ruhr ocupats per les forces franco-belgues.

Els cadàvers foren recollits a dos quarts de deu del vespre, dissabte, i duts a l'hospital de Recklinghausen, on el ministre de la Guerra, M. Maginot, que recorria els territoris ocupats en viatge d'inspecció, els condecorà amb la Legió d'Honor i va prometre venjar-los implacablement. Com a rehenes, foren detinguts el batlle, el cap de policia i dues persones notables de la població, mentre eren tancats els cafès i els cinemes i quedava prohibida la circulació pels carrers després de les set del vespre.

Segons els telegrams de l'Agència Havas, dos dels veïns detinguts foren conduïts al lloc de guàrdia, i com que intentaven fugir, es vieren obligats a disparar contra ells matant-los.

En senyal de protesta la multitud intentà atacar el lloc de guàrdia. La tropa disparà, matant set alemanys.

Es natural que aquests tràgics esdeveniments hagin causat arruïna d'Europa una impressió fortíssima. No han estat els primers que ha produït l'ocupació de la conca del Ruhr, però han esdevingut els més greus. No seran, dissortadament, els darrers.

A París la impressió ha estat vivíssima. Segons diu M. Marcel Huttin a l'*Echo de Paris*, la majoria dels parlamentaris amb els quals ha discutit l'afar creuen que cal augmentar els efectius militars al Ruhr i prendre rehenes a totes les poblacions ocupades.

La *Victoire* diu que els assassinats de Buer no són sinó el començament d'una nova ofensiva alemanya.

Els telegrams d'avui indiquen que el govern francès no gosa condemnar a mort les rehenes alemanyes, però ha decidit augmentar l'efectiu de les tropes d'ocupació.

Coincideix aquest agreujament de la situació al Ruhr amb les impressions pessimistes que tenen a Londres quant a l'actitud dels turcs. Sembla que el Comitè militar revolucionari dels Soviets ha tingut una conferència secreta a Moscou amb els representants de l'Estat Major kemalista. El *Times*, de Londres, atgeix que a Berlín hi ha una altra delegació d'Angora que després passarà també a Rússia.

Es, doncs, una coincidència molt sospitosa que en aquests moments d'inquietud esdevinguin al Ruhr fets que podrien significar el canvi de la resistència passiva d'Alemanya per una resistència més activa.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

El deute finlandès als Estats Units

Washington, 12. — S'ha arribat a un acord per a la consolidació del Deute finlandès, d'acord amb les mateixes condicions establertes per a la consolidació del Deute britànic. — Havas.

Catàstrofe al Pireu

Athenes, 11. — El remolcador que realitza el servei entre l'arsenal de Salamina i el Pireu s'ha enfonsat, a conseqüència d'una violenta tempesta, prop de l'illot de Psytallia.

De 100 persones que l'ocupaven, entre passatgers i tripulants, n'han resultat ofegades 200, en sa majoria mariners. — Havas.

El viatge de Mr. Hughes

Londres, 12. — Al *Daily Mail* li telegrafia de Nova York que el secretari d'Estat, Senyor Hughes, ha decidit del seu projecte de viatge per l'Amèrica del Sud en previsió que els seus serveis puguin ésser necessaris a Washington amb motiu d'una possible intervenció en la qüestió de les reparacions alemanyes. — Havas.

El crèdit a Itàlia

Roma, 11. — L'Agència Stefani diu que la tendència general d'etots els organismes i institucions de crèdit italians, compresos els Bancs més importants, durant el passat exercici de 1922, és la de no augmentar, si no reduir, i en alguns casos extir, la distribució de dividends a determinades accions, amb l'objecte de conservar resoltament les majors reserves possibles a la consolidació del patrimoni, en interès de l'economia nacional, durant els presents moments en què és precis portar a cap una enèrgica labor de reconstitució. Aquesta política dels organismes de crèdit, basada en els més sans principis, ha estat jutjada favorablement pel ministre de Finances. — Havas.

Explosió a Florència

Florència, 12. — Durant uns exercicis d'artilleria, feu explosió un projectil, matant dos soldats i ferint-ne greument a altres molts. — Havas.

El naufragi del Pireu

Athenes, 12. — El comunicat facilitat pel ministeri de Marina, diu que el nombre de víctimes registrat en el naufragi d'un remolcador de servei entre els Ats Salamina i el Pireu, ocorregut dissabte, s'eleva prop de 150.

Entre els ofegats hi ha deu oficials de marina. — Havas.

Discurs de Poincaré

París, 12. — El president del Consell, Senyor Poincaré ha pronunciat un discurs en el banquet que en el seu honor donà la Federació nacional de soldats i oficials de caçadors.

Recordà el paper gloriós exercit pels caçadors durant la guerra, afegint que foren més tard els guardians més zelosos de la victòria, i de la pau.

Essent encarregats pels aliats de mantenir l'ordre en els territoris del Schleswig d'Alta Silèsia i de Metel asseguraren a tot arreu, amb sa excel·lent tàctica, l'èxit de totes les missions que es'ls confià.

Avui les tropes franceses i belgues — digué — col·laboren al Ruhr, garantint la seguretat de França i la reparació de les regions devastades, així com significant a Alemanya que cap poble pot impunement violar els seus compromisos solenns contra mitjançant tractats signats.

En fer al·lusió al doble assassinat de Buer, declarà que aquest crim serà castigat sense pietat per els assassins i venjades les víctimes.

A aquest fi — seguí dient — avui seran examinades amb el general De Goutte, les mesures de represió contra els maneigs de les agrupacions nacionalistes alemanyes.

També s'examinaran les mesures de sanció que es jutgin necessàries per a fer front a les contingències actuals. — Havas.

Els socialistes alemanys

Magdeburgo, 12. — En un discurs pronunciat ahir pel leader socialista Otto Wels criticà fortament la política del Senyor Cuno qualificant-la de fosca i dominant que el govern del Reich doni a conèixer les seves propostions als aliats.

Proclamà el desig del poble alemany de veure clar aquest assumpte que tan de prop els interessa.

Censurà al ministre de Comerç, atcant després amb gran energia l'afany de lucre de la burgesia alemanya.

Les classes pudents, terminà dient, no han d'omplir el seu portamonedes a costa dels sacrificis de les classes obreres. — Havas.

Catàstrofe a Pinson

Nova York, 12. — A Pinson (Pennsylvània), a conseqüència d'una violenta tempesta, quedaren destruïdes 50 cases.

Hi han hagut 20 persones mortes i 75 de ferides. — Havas.

Les contraproposicions turques

Constantinoble, 12. — El Senyor Henderson, conseller d'Itàlia Comissari britànic, va sortir ahir en direcció a Londres, essent portador de les contraproposicions turques, les quals sotmetrà al Govern anglès, traslladant-se després a París amb el mateix objecte.

L'essential Senyor Henderson ha manifestat que aquestes contraproposicions podrien servir de base per a noves negociacions. — Havas.

El comte Appony i l'ex-Emperadriu Zita

Budapest, 12. — Ha tornat a aquesta capital, procedent de Sant Sebastià, el comte Appony, el qual ha declarat, entre altres coses, el següent:

Es absolutament fals que la meua visita a l'ex-emperadriu Zita tingues per objecte col·laborar en la redacció d'un programa destinat al poble. L'ex-emperadriu no té el propòsit de tornar a Hongria.

El comte Appony ha afegit que l'ex-emperadriu sortirà aviat de Sant Sebastià per a traslladar-se de nou a Lequiti. — Havas.

La situació a Irlanda

Dublin, 12. — Oficial. — El total de detencions operades és de 110. 72 d'aquestes detencions foren fetes a Anglaterra i les altres a Irlanda.

Tots els delinqüents són convictes i confessos d'haver proporcionat armes als rebels. — Havas.

Dublin, 12. — Oficial. — L'explosió de la mina de Kerry ocasionà cinc morts i nou ferits. — Havas.

Itàlia reivindica l'illa de Castello Rizzo

Roma, 12. — Una nota oficial diu que el Govern italià mantindrà el seu indiscutible dret a la possessió de la illa de Castello Rizzo. — Havas.

Insurrecció al Paraguai

Londres, 12. — Li comunicuen des de Buenos Aires al *Times* que diversos últims, un grup de rebels del Paraguai aconseguí apoderar-se de Villa Rica, essent després expulsats de la dita població i perseguits per les forces governamentals.

A Caaguazú, població situada al Nord-est de Villa Rica, s'ha aconseguit la presència de grups rebels, en nombre d'un 600 homes. — Havas.

Desgràcia a Ohio

Ohio, 12. — A conseqüència d'una forta ventada ha caigut la teulada d'una escola, ocasionant alguns morts i ferits entre els nens que hi assistien. — Havas.

Els minajres francesos tornen al treball

Saint Etienne, 12. — Aquest matí s'ha reprès el treball a totes les mines de Saint Etienne i a la conca inflera del Loire. — Havas.

Una nova néta de l'ex-Kaiser

Viena, 12. — Els diaris publiquen la notícia que la duquesa de Brunswick, filla de l'ex-Kaiser, ha donat a llum una néta. — Havas.

La situació al Ruhr

PROPOSICIONS D'ALEMANYA

Londres, 12. — Al *Daily Express* comunicuen de Berlín que se sap de bon origen que un delegat del canceller Cuno, essent portador d'un projecte per a l'arreglament de la qüestió de les reparacions, ha sortit cap a Suïssa, on, després d'un noü examen del projecte, serà aquest expedat a París.

Segons aquests informes, el projecte comportaria l'oferta d'Alemanya de pagar 8.500 milions de lliures esterlines, la meitat destinades a França. Proposa també un pacte de garantia franco-alemanya de no agressió i demana l'evacuació del Ruhr. — Havas.

Berlín, 12. — La major part dels periódics reproduïxen una negativa de caràcter oficial en la qual es declara ser inexacte que el Govern del Reich hagi fet oficialment cap oferiment als Gabinet de París i Londres, així com que hagi entaulat cap negociació. — Havas.

COMPLLOT A MUNSTER

Londres, 12. — A l'*Evening News* li telegrafia de Munster que s'ha descobert allí un compllot l'objectiu del qual era l'expedició d'armes i municions cap al Ruhr. — Havas.

BOMBES A MULHEIM

Mulheim, 12. — Ahir feu explosió una bomba prop d'un acantonament que no estava ocupat.

A la carretera de Balhausen a Appeldorf, a 200 metres de Pont-Sur-Ruhr, ha estat descobert un dipòsit de dinamita. — Havas.

ELS TREBALLADORS SENSE FEINA

Dusseldorf, 12. — Augmenta el nombre d'obrers en atur forçós.

Malgrat les queixes i protestes de la població, el Govern del Reich segueix defensant el seu criteri de procedir a la creació d'un cos de policia municipal que substitueixi a la de seguretat recentment expulsada. — Havas.

EL TRACTAT DE VERSALLES

París, 12. — En contra de les afirmacions transmeses a Londres per alguns corresponents de periódics anglesos a París, la missió que porta a Brussel·les el Senyor Poincaré no té per objecte l'elaboració d'un nou tractat de pau, destinat a millorar el de Versalles.

Els presidents francès i belga i els Govers d'ambdós països no tenen més que un desig, el d'assegurar l'execució del Tractat de Versalles. — Havas.

ELS ASSASSINATS DE BUE

París, 12. — De les esbrinacions practicades sobre l'assassinat de dos francesos a Buer es dedueix que no es tracta d'una manifestació d'hostilitat popular a les potències, sinó d'un crim comès per un dels agents provocadors destinats a mantenir l'actitud de resistència.

Tots els diaris es mostren convençuts que els aliats no cauran aquesta vegada en el llac i sabran fer recone sobre els veritables culpables un càstig exemplar que immediatament i enèrgicament serveixi d'exemple, tretant als pan-germanistes les ganes de fer nous actes com el de que es tracta. — Havas.

DETENCIONS A DUSSELDORF

Dusseldorf, 12. — La policia de seguretat, sabent que un individu deia que volia matar un francès, procedí a practicar un registre a casa seva. La muller de l'individu en qüestió digué que el seu marit no hi era i que havia passat la nit fora, però la policia no en féu cas i prosseguí les recerques, aconseguint trobar-lo amagat a un almirall.

Un segon individu, presumpte complicat, fou també detingut, essent ambdós conduïts al lloc veí de policia, traslladant-los després a la presó militar. — Havas.

El pressupost naval d'Anglaterra

Londres, 12. — La Cambra dels Comuns ha aprovat el contingut de la marina de guerra, preparat pel ministeri, o sigui 99.500 homes, entre oficials i mariners. Vola, doncs, el saldo de 11.653.700 lliures esterlines per als dits efectius. — Havas.

POINCARÉ A BRUSSEL·LES UNA NOTA OFICIALA

Brussel·les, 12. — En arribar a aquesta capital el Senyor Poincaré fou acollit amb el més cordial dels acolliments, donant-se crida de «Visca França», «Visca Poincaré», «Visca el gran home d'Estat francès».

El Senyor Maginot, ministre de la Guerra francesa, ten aviat com arriba a aquesta capital es dirigí al ministeri de Defensa Nacional, on s'entrevistà amb el Senyor Devès.

En acabar la conferència celebrada pels Senyors Poincaré i Thaulnis, es facilità la següent nota oficiala.

Els caps dels Govers francès i belga deliberaren en completa unitat sobre la situació del Ruhr.

Han adoptat les mesures necessàries per assegurar els lliuraments de carbó a França i Bèlgica; han resolt les qüestions referents a la complicitat de l'exploitació franco-belga dels ferrocarrils del Ruhr.

Han deliberat sobre les mesures que s'haurien d'aplicar si s'arribés a cometre més atemptats; han fixat les regles a què hauria de subjectar-se la concessió de llicències d'exportació.

Han acordat per unanimitat no evacuar el Ruhr ni els territoris recentment ocupats sinó a mesura que Alemanya vegi complint les seves obligacions.

Han acordat, per últim, no abandonar el Reich deixi sense efecte els càstigs imposats als subdits alemanys que col·laboren amb els aliats i doni garanties precises per a l'esdevenidor sobre els esmentats subdits.

En acabar la Conferència, el Senyor Poincaré es traslladà al Palau, amb l'objecte de complimentar al Rei. — Havas.

LES REPRESALIES I L'ACTITUD DE FRANÇA

París, 12. — Marcel Huttin, a *Le Matin*, diu que en els centres ben informats s'afirma que el Govern francès ha resolt no aplicar la pena de mort als alemanys que posseeixen en ostiatge per l'assassinat a Buer d'un sots-tinent de caçadors i un agent tècnic superior en funcions de cap de l'estació del dit lloc.

Per altra part, s'assegura que França només tracta de reforçar els seus efectius al Ruhr, i en la pròxima reunió que se celebrarà a París per a discutir aquest punt, el ministre de la Guerra, Senyor Maginot, exposarà el seu criteri. — Havas.

L'OCCUPACIÓ EVENTUAL DE FRANCO- FORT I DARMSTADT

París, 12. — L'*Echo de Paris* desment rodonament les informacions de procedència alemanya, segons les quals Francofort i Darmstadt seran ocupades aviat per les tropes franceses. — Havas.

LA CONFERENCIA DE BRUSSEL·LES

París, 12. — Comentant la Conferència celebrada a Brussel·les, segons diu el *Matin*, es confirma el complet acord existent entre els Govers francès i belga per a portar a la pràctica una política ràpida i lleial, desprovista de tot pensament ocult a les regions ocupades.

Els diaris subratllen el fet d'haver demostrat tots dos Govers un desig especial d'evitar les susceptibilitats internacionals, el qual assumpte ocupa lloc preferent en la conversa.

Els diaris consideren principalment com a altament significativa la decisió de França i Bèlgica de no solucionar la qüestió de les reparacions, sinó amb el concurs i la presència d'Anglaterra i Itàlia.

El *Petit Parisien* diu que aquesta decisió confon l'acusació llançada contra França i Bèlgica de perseguir una política personal, que permet preparar per a quan arribi el moment, l'establiment d'una cooperació interaliada. — Havas.

Les eleccions a Bulgària

Sofia, 12. — Ha estat dissolta la Cambra de diputats. Les noves eleccions han estat fixades per al dia 22 d'abril.

Els ministres de l'interior i de la Guerra, que han dimisit, han estat substituïts pels Senyors Omandor i Monarum, respectivament. — Havas.

El fracàs del governador

DIUEN les informacions telefòniques de Madrid que, en ésser rebuts ahir els representants de la premsa pel Ministre de la Governació, la primera pregunta que li adreçaren els periodistes fou si havia dimitit el governador civil de Barcelona, Sr. Raventós. Cal reconèixer que la pregunta formulada pels periodistes madrilenys era tan natural com ineludible.

Realment, el fracàs del Sr. Raventós al Govern civil de Barcelona no ha pogut ésser més ràpid ni més complet.

Va pendre possessió del seu càrrec quan circumstàncies diverses havien contribuït a obrir un parèntesi de relativa tranquil·litat en la vida ciutadana. El Sr. Raventós ha tancat aquest parèntesi. I s'han reprès a Barcelona la tràgica sèrie dels atemptats terroristes i els trasbalsos de les discòrdies socials.

Quan el Sr. Raventós prengué possessió del Govern civil de Barcelona, feia algunes setmanes que no s'havia comès cap atemptat a la nostra urbs. La gestió del Sr. Raventós ha estat tan dissortada i tan inepta, que no ha sabut evitar la repetició dels atemptats, la pertorbació de la urbs, l'exacerbació de la discòrdia.

Han tornat els crims terroristes, els ciutadans han caigut morts i ferits als carrers de Barcelona, han esdevingut topades sanguinants entre els sindicalistes i la força pública, i la ciutat ha patit altra volta els trastorns, els perjudicis i els perills d'una vaga general.

La situació de Barcelona ha esdevingut tan greu, que ha unit en una mateixa protesta les representacions més autèntiques i autoritzades de les forces vives de la producció i tots els sindicats obrers. Potser per primera vegada en la història de les nostres lluites socials han coincidit en una mateixa protesta el Foment del Treball Nacional i el Sindicat Unic. I el mateix que passa amb la representació de les forces econòmiques, esdevé amb la representació de les forces polítiques. Fins elements liberals han adreçat al govern llur enèrgica protesta contra la indefensió dels ciutadans i la impunitat dels crims terroristes.

Estava, doncs, prou justificada la pregunta dels periodistes madrilenys al Ministre de la Governació.

I és que el Sr. Raventós no cospà ni un moment la importància i la complexitat de la seva missió a Barcelona. Oblidant la realitat dels problemes plantejats a la nostra urbs, va creure que la seva única missió era servir els interessos electorals del govern a la província. Oblidant també la seva condició de català, va creure possible perseguir els nuclis vius d'opinió, els fogars actius d'idealitat catalanista, pertorbant la vida municipal, suspensent ajuntaments, preparant les eleccions com podria preparar-les un governador civil de Cuenca.

Ha esdevingut el que era inevitable. El Sr. Raventós no aconseguirà que els candidats ministerials triomfin a la província de Barcelona. Però, entretingut en aquests jocs arbitraris de la política *ad usum caducorum*, ha descuidat la seva funció elemental i ha lliurat la vida dels ciutadans i la tranquil·litat de la urbs als atzars de la imprevisió i de l'anarquia.

I és clar que, amb la seva imprudència i el fracàs de la seva gestió governativa, ha produït al mateix Ministeri, els interessos polítics del qual volia servir, un conflicte molt més greu del que hauria pogut representar qualsevol contrarietat electoral, altrament inevitable.

També a Girona

El cas insòlit de Castelló d'Empúries

Davant les rumors insistents de la destitució de l'Ajuntament nacionalista d'aquella vila, per nomenar-lo de R. O., a base d'elements de la nefasta i ruinosa U. M. N., a tot el poble s'ha operat una forta reacció, manifestada en diferents aspectes.

Diumenge passat, fons transesa al governador civil de la «provincia» de Girona, una comunicació signada per més de 400 castellonins, incitant a l'autoritat governativa a suspendre la campanya empresa contra l'Ajuntament castelloní, i molt especialment contra la persona del digne alcalde, senyor Josep Bordas de la Cuesta, i així mateix pregar amb molta insistència no s'interrumpi la tasca altament moralitzadora de l'Ajuntament actual, per a no retornar als temps passats de disbauxes morals i administratives.

També fou acord consistorial el demanar una revisió dels comptes municipals des de l'any 1914, que no són aprovats encara.

Totes aquestes agitacions esclataren amb violència en la sessió de diumenge darrer, en la qual es ratificà l'acord de suspendre del càrrec al senyor Josep Bordas. A aquesta sessió assistiren centenars de castellonins, que exterioritzaren el seu entusiasme i contentament, davant l'èxit de l'acord municipal.

Enfront de tots aquests atacs infe-

rits a la dignitat ciutadana d'aquells braus i esforçats empordanesos, i molt especialment al batlle popular, senyor Bordas, diumenge vinent es palesarà la voluntat unànime de Castelló en un grandios acte d'homenatge a l'esmentat senyor Bordas, al qual han promès l'assistència moltes personalitats representatives de la comarca i de la política de Catalunya.

A darrera hora, ens arriba la nova que el secretari senyor Samaruc, acompanyat d'alguns individus de política de Figueras, ha pres novament possessió del seu càrrec, valent-se de la voluntat del senyor Lueje, que ara demostra novament la seva política arbitrària. Aquesta disposició ha promogut gran rebombori a la població.

Sembla, doncs, que el senyor Lueje vol emular a la «provincia» de Girona les glòries del senyor Raventós a la de Barcelona. Tampoc no en sortirà. Tampoc Girona és Cuenca. El senyor Lueje està mal aconseguint. No aconseguirà estrair la voluntat de les comarques empordaneses i després de posar en ridícul el Govern que vol servir, n'ingrú no li agrairà les violències aixorquies que cometi.

Les Idees i les Imatges

EL «QUEDAR BE»
I L'AGRAÏMENT

... Els que només «queden bé» prudentment o per excusa (1) solen ésser, precisament, els que exigeixen sempre un agraïment heroic.

Són també els que més es planyen de les ingrituds de les persones i dels esdeveniments.

Rares vegades, però, — per no dir mai — els que queden bé heroicament no retiren llurs favors i llurs sacrificis, ni es mostren escandalitzats pels possibles desenganys i traïcions.

En això podríem dir que radica la pedra de toc dels uns i dels altres.

Els uns, imposen l'agraïment com una obligació: quelcom parell a un document executiu o a una lletra acceptada.

Els altres, en canvi, no accepten cap agraïment que no sigui fill d'un noble esperit independent o d'un cor amorosament lliure.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) Vegi's LA VEU DE CATALUNYA.
Dates: 10 i 12 de març.

Polítiques

LA FEDERACIÓ MONARQUICA AUTONOMISTA

Diumenge, la comissió d'Acció i Propaganda de la Federació Monàrquica Autonomista, va visitar el Casino de Les Corts. També hi anaren el president de la Federació, senyor Maluquer, Viladot i el tinent d'alcalde, senyor Nadal Ferrer, acompanyant-los nombroses comissions de Centres de districte de Barcelona adherits.

Després de visitar el teatre i dependències del Casino, foren observats els visitants amb un vermut per la Junta Directiva. Pronunciaren parlaments el president del Casino, N'Antoni Cuyàs i el senyor Maluquer i Viladot, essent molt aplaudits.

Abans de retornar a Barcelona, es dirigiren els reunits al camp de futbol on es jugava un interessant partit entre l'equip de Les Corts i el F. C. Barcelona, disputant-se la copa oferta pel president d'aquell Casino, senyor Cuyàs.

EN LERROUX

Com que s'havia dit que diumenge arribaria el senyor Lerroux, a l'hora d'entrada de l'express de Madrid s'havien congregat el baixador del Passeig de Gràcia molts radicals que es van veure defraudats, perquè el senyor Lerroux es va quedar a Madrid. Sembla que arribarà el divendres.

SORTINT

Marxà ahir cap a Madrid el diputat a Corts En Francesc Bastos.

SOPAR

Les entitats polítiques del Districte VII adherides a la Lliga Regionalista es reuniran en un sopar de germanor a la sala de festes del Casino de Sans, el dia 19 del corrent, festa de Sant Josep, amb motiu de celebrar el seu sant el regidor d'aquell districte, En Josep Tomás i Boix, a dos quarts de nou de la nit.

LUNCH

Els Comitès del Partit Lliberal de Barcelona han pres l'acord d'organitzar un vermut d'honor de caràcter popular, com a testimoni de simpatia i afecte al cap En Frederic Schwartz. L'acte se celebrarà al matí del propi diumenge, al Restaurant del Parc, podent, com se suposa, totes les persones i entitats que desitgin cooperar-hi, recollir targetes d'adhesió als domicilis dels respectius Comitès o a l'Oficina Central del partit, Plaça de Catalunya, 3, segon, primera.

De Societat

Està completament restablerta de la seva malaltia la doctora Quadras Bordes.

No celebrem.

FIVE

L'Assemblea de la Mancomunitat

ACABADES les tasques de la divuitena Assemblea ordinària de la Mancomunitat de Catalunya, cal reconèixer que el funcionament de la nostra institució germinal de govern ha assolit una normalitat i una eficàcia molt encoratjadores. En poques sessions, amb un sentit objectiu molt lloable, han estat aprovats els pressupostos i les altres resolucions complementàries que proposava el Consell.

Durant la celebració de l'Assemblea ja comentarem algunes iniciatives de notòria importància en ordre a la vida municipal i al règim agrari de la nostra terra. La discussió i aprovació dels pressupostos fou també molt satisfactòria. Cap de les partides essencials fou objecte d'oposició. Tot el que en el pressupost representa una afirmació patriòtica o una tasca de cultura fou aprovat unànimement.

Es possible que alguna vegada, per la mateixa nimietat de la matèria discutida o com a conseqüència de l'esmicolament en el qual han caigut els grups o els partits que no s'han incorporat als corrents vius del nacionalisme, el debat hagi pogut semblar poc enlairat o massa humil, però adhuc en aquest aspecte anecdòtic la nostra Assemblea pot ésser molt favorablement comparada amb altres Parlaments o Cambres que tenen una major experiència i han pogut crear-se en el transcurs dels segles una litúrgia més depurada.

El seny ancestral, el seny que ha retrobat Catalunya en retrobar-se ella mateixa en la seva magnífica renaixença espiritual i política, ha amarat totes les discussions i tots els acords de l'Assemblea.

Catalunya pot restar satisfeta i orgullosa del funcionament normal i eficient de la seva Mancomunitat. El nostre President segueix la política constructiva iniciada pel Gran Català i esdevinguda ja tradició gloriosa del nostre govern. El Consell Permanent de la Mancomunitat actua amb una competència i una eficàcia creixents. L'Assemblea de la Mancomunitat demostra un patriotisme actiu i una aptitud notòria. El nostre cabdal organisme polític i administratiu esdevé així una prova viva de la capacitat del nostre poble per a l'exercici normal de la democràcia i del govern propi.

La conferència d'En Duran i Ventosa

Ajornament

La conferència que el nostre il·lustre amic En Lluís Duran i Ventosa havia de donar demà, dimecres, a Terrassa, al Cinema Catalunya, organitzada per la Joventut Nacionalista, ha estat ajornada degut a les circumstàncies actuals.

Oportunament anunciarem el dia en què haurà de celebrar-se.

Asssegurant la derrota electoral del Govern

També a Sant Sadurn de Noya

Són ja tants i extraordinàriament greus els atacs a la llibertat ciutadana portats a terme a la Comarca del Penedès, que les noves rebudes a cada moment no signifiquen ja altra cosa que la confessió de la derrota de l'encasellat oficial.

Per tercera vegada el governador va trametre al poble de la Granada, un delegat a qui acompanyaven dos individus, caracteritzats agents del partit reformista, els quals, de fet, portaren a terme la inspecció de l'Ajuntament. El delegat es limitava, quasi sempre, a ratificar el que deien o demanaven els seus companys de viaje.

Cal sols afegir que, l'Ajuntament de la Granada, segons relació publicada al «Bulletin Oficial» recentment, i que per tant coneix el senyor Raventós, és dels que es troba al corrent de pagament amb l'Estat, essent objecte d'inspecció, mentre gaudeixen d'impunitat altres de la comarca, els quals deutes puguen una pila de mils duros.

Gairebé pot afirmar-se sempre, que la intensitat de llur ministerialisme, està en raó directa de la quantia dels crèdits de l'Estat contra els esmentats Municipis.

La raó de la diferència de tracte, és molt senzilla: els darrers són d'ells i interessats instruments de l'encasellat oficial-reformista.

L'acostamen al favor oficial és, doncs, una mena de segur de vida de la mala administració dels pobles.

Sense cap dubte, el Penedès donaria a bastament la resposta.

A darrera hora ens ariven de Sant Sadurn de Noya, que també en aquell digne Ajuntament vol actuar el governador com a La Granada. Tot Catalunya coneix al digníssim alcalde, En Joan Sala Tubella, el degà dels catalanistes del Penedès, que prop de setze anys ve obtenint el vot unànime del poble per a la presidència d'aquell Ajuntament.

Dietari històric

13 març de 1475

LA VILA DE PERPINYA ES RENDEIX ALS FRANCOSOS.

Lluís XI de França, havia enviat el Rosselló a títol de no cobrar de Joan II l'import del préstec que li havia fet en els dies de la revolució catalana. Sortiren tropes d'aquí cap a la frontera francesa, quedant-se el Rei a l'Empordà.

Perpinyà va sofrir dos setges amb 50.000 i 15.000 homes respectivament, havent-se finalment de rendir, més per la fam que regnava que per l'esforç dels enemics. Més de dotze anys feia que els francesos dominaven el castell, des d'on impedien tot socors i auxiliament, essent cada combat tramés, un veritable combat.

Durant els dos darrers mesos, es menjaren els habitants cavalls, arrels, animals immunds i fins el cuir de les cadenes i dels guarniments de les besties, venent-se el cuir com comestible, a dotze diners la lliura.

Moriren de fam més de 1.000 persones, i malgrat els sofriments, no deixà l'afecte dels perpinyanencs a Catalunya. Aquell setge donà ocasió a escriure algunes obres dramàtiques, i els autors de l'època el comparen al de Jerusalem. Governava la vila, mossèn Requesens de Soler, governador de Catalunya, sent una captivació honrosa.

L'audàcia de Joan II anava a la posta amb els anys, puix en tenia ja vuitanta, i Perpinyà no havia de tornar a formar part de Catalunya fins en temps del seu fill Ferran II. Malalt de gola i reuma, tornà el Rei de l'Empordà, i com a flagell del poble, en aquelles circumstàncies, cal assenyalar una nova invasió de la glàndia.

ESPIGOLAIRE

LA SITUACIÓ DE BARCELONA

Trets al Paral·lel

Ahí, cap a les set del vespre, una pila de trets que van sentir-se al Paral·lel, prop del carrer de Sant Pau, van ocasionar una gran alarma i moltes corrides i tancament de portes.

De públic es deia que es tractava d'una col·lisió entre dos grups dels dos sindicats que es disputen el predomini de la massa obrera.

La delegació de policia de les Drassanes, va trametre una nota a la inspecció general, dient que l'inspector senyor Izquierdo, amb uns agents, seguit d'un grup de sindicalistes, entre els quals, els dits agents cregueren reconèixer alguns fills de pistolers.

Els del grup devien notar que la policia els vigilava i, arribant prop del Café Espanyol, van disparar alguns trets contra els agents, contestant aquests en la mateixa forma.

Aquest foc granjat, no va produir cap dany, i els del grup van aconseguir desaparèixer.

Afegint la nota que en el grup hi havia els dos individus que el diumenge, a la nit, van agredir i ferir a un guàrdia civil, al carrer de Sant Pau.

La seguretat dels ciutadans

El Foment del Treball ha tramès al president del Consell de ministres, el següent telegrama:

«El Foment del Treball Nacional, el lema del qual és col·laborar en la defensa dels interessos de la producció i del Treball, digne d'una actuació governamental d'ordre i de pau, eleva respectuosament davant de V. E., la seva enèrgica protesta per la indefensió dels ciutadans sigui la que vulgui la classe social a la qual pertanyin, i demana al Govern, adopti ràpidament mesures eficaces perquè cessi aquesta nova sèrie de crims ara ressonants. Atentament, el saluda Domènec Sent, president.»

El Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria ha publicat aquesta altra nota:

«La realitat dels fets ve a demostrar-nos que aquell estat de pacificació social que oficialment es preconitzava no era fonamentat en una solució profunda dels problemes obrers.»

Les gens senzilles no s'adonaren que aquests problemes quan s'han aguditzat en el grau a que han arribat els de Catalunya, no poden ésser solucionats d'una manera momentània, sinó que és precis una acció de govern prou eficaç i serena per part del poder públic que, encarrilant tota acció per viarany de justícia porti als esperits un sentiment de confiança i d'optimisme.

El poder públic, però, ha obrat per omissió o per excés sense voler o sense saber situar-se en el lloc que per la seva missió li correspon.

Per això avui, que els esperits ciutadans devien commoguts per la repetició dels fets cruents que es produeixen a Barcelona, el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria aixeca la seva veu per a demanar a tots els homes animats d'una ideologia, a tots els homes moguts per un sentiment de justícia que en aquests moments tinguin la serenitat necessària per a fer imperar el seny en llur esforç salvant així les valors espirituals de Catalunya constantment menaçades pels autors de fets els atemptats.»

La Joventut Lliberal de Barcelona, organitzadora del míting d'afirmació humana que havia de celebrar-se el dia 11 al matí al teatre Folies Bergère, abans de començar l'acte i reunita sota mesa directiva amb l'adhesió dels oradors Pere Figueras, Pou Sabater, Josep Ullé, Joan Casanovas, Lluís Companys i Emili Junoy, acordà:

Suspènere el míting com a protesta dels successos desenrotllats el dia anterior, no per la significació de les víctimes, sinó per la coacció moral que representa en el lliure exercici del dret ciutadà. Elevar la més enèrgica protesta davant les autoritats i els Poders públics per la impunitat amb què es repeteixen tota mena d'atemptats en una ciutat que pel seu caràcter cosmopolita mereixeria el

dret d'ésser considerada com totes les restants del món civilitzat. Presentar les dites confusions a l'opinió pública d'Espanya i de l'estranger.

La Comissió organitzadora del míting present al governador els acords presos, enviant al cap del partit lliberal el següent telegrama:

«Comitè de Romanones.—Madrid. Joventut Lliberal de Barcelona suspèn míting pro amnistia amb assistència de Pere Figueras, Pou Sabater, Josep Ullé, Joan Casanovas, Lluís Companys i Emili Junoy, com a protesta impunitat atemptats vergonyosa Barcelona deshonra Espanya. —Orriols, president; Navarro, secretari.»

S'ha cursat el següent telegrama:

«President ministres.—Davant renixement salvatge inseguretat vida ciutadans eleven a V. E. llur més enèrgica protesta les entitats Federació Socialista, Agrupació i Joventut Socialista, grupació i Joventut Socialista, Art d'Imprimir, Societats de professions i oficis diversos, Enquadernadors, Escultors, Armers i Federació Regional Unió General de Treballadors.»

Els Sindicats

EL LLIBRE

El Sindicat Llibre Professional de les Arts Gràfiques, ha publicat el següent:

«Reunida la Junta directiva, protesta enèrgicament de les manifestacions publicades en «Solidaridad Obrera», així com de la comissió dels atemptats que es registren, exigint de les autoritats, no deixin d'aplicar tot el rigorisme de la llei als culpables.»

L'UNIC

El Comitè de la Federació Local, ha endreçat també a l'opinió el següent escrit:

«Ham arribat a un moment, treballadors de Barcelona, altament crític. Un germà nostre, un company de la gran família dels treballadors organitzats, ha estat destituit per les balles assassines, tots sabem en quines circumstàncies.»

En Salvador Seguí ha estat assassinat per la significació que tenia entre la classe proletària.

Per a continuar la inquietat comesa, la primera autoritat civil de Barcelona dona l'ordre de que es fes l'enterrament del nostre company a espalles dels companys que desil·laven rendir el l'últim tribut d'amistat i companyerisme. I d'això n'hem de protestar enèrgicament. Aquesta disposició governativa del senyor Raventós, sembla que va encaminada a ofegar i asfixiar i cohibir l'esperit cívic de tots els ciutadans de Barcelona perquè no es manifesti en contra d'aquests brutals atemptats contra la vida dels treballadors. Ultra les nostres vides, es vol el nostre silenci; i es vol, silenciant la nostra veu, que els assassins trobin terreny abonat per a llurs crims.

Però la nostra veu, treballadors i ciutadans que refuseu el crim, se sentirà.

La Federació Local de Sindicats de Barcelona, ha resol·lut declarar per a avui, un atur general de 24 hores, per l'arbitrarietat governativa del senyor Raventós. Avui, ningú ha d'acudir al treball i tots els treballadors adherits als sindicats i tots els ciutadans que simpatitzen amb el nostre acte, han d'acudir a fer acte de presència a la Plaça de Catalunya, a les quatre de la tarda; en la intelligència que a les quatre i deu minuts es dona per acabada la manifestació.

Per a no desorientar l'opinió, l'organització ha acordat no fer extensiu l'atur a la premsa, i invita que no s'exerceixin coaccions de cap mena.»

Més trets al carrer de Sant Pau

TOPADA ENTRE SINDICALISTES I GUARDIES DE SEURETAT.—DEU FERITS

Anit passada, a quarts d'onze, hi hagué un tiroteig al carrer de Sant Pau, davant del Cinema Diana, que tingué unes proporcions desacomunades inclos a la nostra ciutat, els habitants de la qual no podem pas

sorprenere per poca cosa, en aquest ram de violències.

Sembla que la versió més autoritzada de l'origen de la batussa és la següent:

El ram de fusta del Sindicat Unió tenia una reunió disposada per al dissabte, la qual suspenguera amb motiu de l'atemptat contra el «Noi del Sucre».

Ahí es proposaren celebrar-la en son local social, que és al carrer de Sant Pau, damunt del Cinema Diana.

La policia, que coneixia el projecte de reunió, envià deu guàrdies de seguretat i tres agents de vigilància a les immediacions del local.

Es diu que el president de la reunió la va donar per celebrada abans de començar i van començar a sortir els concurrents. Altres deien que la policia havia pujat al local i havia ordenat que el desallotgessin, prohibint la reunió.

El cas és que, en sortir al carrer, els concurrents al míting toparen amb els guàrdies i policies, perquè els volien escorcollar. Aleshores començaren a sonar trets, sortint-ne de diversos llocs.

Els guàrdies van contestar, tirant contra els paisans, molts dels quals no havien sortit encara del local social. Els que ja eren fora van córrer cap a la Bretxa de Sant Pau, tirotejant a la policia, mentre els que eren a les escales i al pati de l'edifici giraven enrera, entornant-se'n cap al Sindicat, o tirant-se per un balcó interior a la claraboia del cinema.

La policia va pujar cap a dalt, buscant als que tiraven, a algun dels quals diu que va detenir a un terrat.

De la batussa van resultar ferits tres guàrdies de seguretat i set paisans, els quals van ésser portats al dispensari del carrer del Rosal i a la casa de socors del carrer de Barbà.

Les circumstàncies de les ferides són les següents:

A la casa de socors del carrer de Barbà van curar els sis ferits següents:

Jaume Susqueda, de 44 anys, casat, habitant al carrer de St. Pau, 94, quart, ferida per arma de foc, amb fractura del primer metacarpí dret, de pronòstic reservat.

Manuel Sarrion, de 40 anys, casat, rascadura de bala a la regió externa de la cama esquerra, pronòstic reservat.

Vicens Castillo, guàrdia de seguretat, ferida amb entrada per l'ocellat espai intercostal esquerre, amb sortida per la regió lumbar dreta, de pronòstic greu.

Domènec García, guàrdia de seguretat, rascadura de bala al cap, de pronòstic reservat.

Pau Reballos, guàrdia de seguretat, ferida d'arma de foc a la cuixa esquerra, amb fractura de l'os, i una altra ferida a la cuixa dreta, de pronòstic reservat.

Lluís Cervera, de 25 anys, habitant al carrer Comte de Asalto, 160, segon, segona, jornaler, ferides a la barba i al genoll, de pronòstic lleu.

Al dispensari del carrer del Rosal van curar els dos ferits següents:

Santiago Fàbregas, fill de Cervera, de 35 anys, barber. Sortia d'un bar del carrer de Sant Pau i va rebre un tret al peu dret, de pronòstic lleu.

Fulgenci Montfort Fornell, ferida al llavi inferior, trencant-se-li una dent.

Apolinar Oralla, de 44 anys, venedor ambulat, ferida lleu a la regió muscular dreta.

Al dispensari del carrer de Sepúlveda fou curat Restitut Adelantado, vidrer, de 40 anys, d'una ferida sense sortida al costat esquerre, de pronòstic greu.

El ferit Montfort estava prenent cafè a un bar del davant del Diana, i un tret entrà, trencant un vidre, i arribant a la cara del ferit.

El ferit Cervera fou detingut dins del cinema Diana, fent-se sospitosos als guàrdies, els quals, en veure-li sang a la barba, l'escorcollaren i detingueren.

Tots els ferits paisans foren conduïts a l'Hospital, en qualitat de detinguts.

Com que en aquella hora els cinemes Monumental i Diana estan plens de concurrència popular, molts dels que sortien del sindicat del Ram de la Fusta i transeüts que aleshores passaven per aquells carrers, es van refugiar als cinemes esmentats.

La policia va procedir a escorcollar als que sortien dels locals susdits,

per veure d'esbrinar qui eren els que hi havien entrat després de participar en la batussa. Simultàniament va procedir a acordar la illa, una de les més grans de la Barcelona vella, perquè va del carrer de Sant Olguer fins a la Bretxa de Sant Pau.

També va prohibir passar per aquells carrers sense objecte, tenir els balcons oberts, etc., etc. Mentrestant, han pujat als terrats a detenir tothom que hi trobessin.

Hom deia per allí que hi havia dos detinguts acusats d'haver pres part en la baralla.

A conseqüència d'aquest fet, el Cap superior de policia va disposar que el guàrdies de Seguretat portessin tercerola, en lloc de pistola.

Aquest fet commogué tot el veïnat.

DILIGENCIES DE LA POLICIA

A l'hora de sortir dels cinemes Monumental i Diana, la policia va fer tancar les portes que donen al carrer de les Tàpies, obligant a tothom a sortir per les del carrer de Sant Pau, escorcollant i detenint els que hi eren sospitosos.

47 DETINGUTS

A primeres hores de la matinalada la policia pujà al local del Sindicat del Ram de la Fusta, procedint a detenir tots els que s'hi trobaven.

Entre els que hi trobà i els detinguts en sortir dels cinemes, els agafats pugen a 47, els quals foren conduïts a la Delegació, per grups, i lligats.

UN DELS DETINGUTS FERIT

A tres quarts de dues ha estat curat a la casa de socors del carrer de Barbà, Francesc Domènech Vives, de 27 anys, casat, jornaler, habitant al carrer de Floridablanca, 14, primer, primera, el qual tenia algunes rascades de bala a la cama esquerra, de pronòstic lleu.

Havia estat detingut i conduït a la delegació de policia juntament amb altres. En escorcollar-lo van veure que tenia una ferida, la qual cosa determinà la detenció i conducció al dispensari.

MORT D'EN FRANCESC COMAS

Aquesta matinalada, a la una, ha mort a l'Hospital de la Santa Creu, Francesc Comas (a) «Perona», que fou ferit al carrer de la Cadena acompanyant el «Noi del Sucre».

«SOLIDARIDAD OBRERA»

La policia practicà un registre a la impremta de «Solidaridad Obrera», situada al núm. 95 del carrer de Sant Pau, trobant sols el personal d'impremta del periòdic.

Avui no s'ha publicat aquest diari per haver-ho impedit la policia.

La vaga de protesta

LA VAGA DE 24 HORES HA ESTAT GAIREBE TOTAL

La vaga de protesta decretada per la Federació Local, ha estat gairebe total.

La gran majoria de les fàbriques i malhers d'importància de tots els rams han estat tancats, i nombroses colles d'obres circulaven arreu en actitud pacífica.

Igualment estigué parada la càrrega i descàrrega del Port.

No circularen els tramvies, i, segons notícies, la suspensió de la circulació d'aquest servei no es degué tant a voluntat del personal com a una mesura de precaució, a fi d'evitar possibles incidents molt fàcils de produir, donada la impossibilitat de vigilar completament les línies. Sembla que en aquest particular ha fet pes l'opinió del governador, havent-se tingut en compte l'antecedent de 1909, en què la circulació forçosa dels tramvies va convertir en revolucionària la vaga de protesta d'aleshores.

Els obrers dels escorcolladors han abandonat el treball, després d'haver assegurat el proveïment dels hospitals i establiments de beneficència.

En els mercats la venda era com de costum, notant-se només l'absència d'alguns pàgesos de fora.

Els autocòmibus tampoc han circulat.

Els taxis de lloguer no han acudit a les parades. Circularen bastants autos particulars. Alguns duïen un rètol ben visible amb la paraula «Mejor».

Les brigades municipals no treballaren.

Les botigues estigueren totes obertes, tant a l'interior com a les barriades.

La quasi totalitat de les fleques treballaren com de costum.

Pels carrers, especialment pels afores, patrollaven parelles de la guàrdia civil.

PARLA EL GOVERNADOR

El senyor Raventós, en rebre els periodistes a primera hora de la tarda, exposà l'estat de la vaga a poca diferència com el que deixem ressenyat. Afegí que, a la dita hora, no tenia notícia d'altre incident que l'ocorregut entre el carrer de Muntaner i Sant Gervasi, on uns grups intentaren fer parar la circulació del tren elèctric sense aconseguir-ho.

Acudí la força pública, la qual no practicà cap detenció.

Digué també el governador que havia autoritzat la manifestació projectada per a les quatre de la tarda, amb el ben entès que s'havia de disoldre al·li mateix, tal com anunciaven els organitzadors, no permetent-se, per tant, que derivés cap a la Rambla ni cap a altre lloc.

Dels successos del carrer de Sant Pau

DELS SUCCESOS DEL CARRER DE SANT PAU

Manifestà el governador que havia estat posats en llibertat tots els detinguts amb motiu dels fets del «Diana», i que no tenia notícies de l'estat dels guàrdies ferits.

Segons notícies particulars, al guàrdia Reballos se li practicarà una operació.

A FORA DE BARCELONA

Segons notícies rebudes al Govern Civil, hi ha vaga a Manresa i es treballa a Terrassa, Sabadell, Mataró i Granollers.

TRETS A LA DIAGONAL

A un taller de carrosseries de la Diagonal, prop del carrer de Sicília, es presentà de bon matí un grup per a fer plegar els obrers. Aquests s'hi negaren i es promogué una disputa que acabà disparant-se trets, els quals no ocasionaren cap desgràcia. Els del grup fugiren en totes direccions.

UN ALTRE ENTERRAMENT

El governador manifestà que encara no havia pres cap determinació respecte de l'enterrament del Comas i Pagès (a) Paronas.

(Segueix a darreres informacions)

Govern civil

OBRES D'URBANITZACIÓ A MANRESA

Havent de procedir-se a Manresa a l'execució del projecte de noves alineacions del carrer del Bruch de la dita localitat, es fa saber als propietaris interessats en l'ocupació dels terrenys que s'han d'expropiar amb motiu de les dites obres, que s'assenyala un termini de vint dies perquè puguin formular les reclamacions que hagin d'exposar.

Les reclamacions es dirigiran a l'alcalde de Manresa i podran fer-se verbalment o per escrit.

LLENYA PER A VENDRE

Fins a la una de la tarda del dia 17 del present mes de març s'admetran a la Secció d'Obres públiques, proposicions per a optar a la primera subhasta de 255 tones, com a màxim de productes procedents de la poda de l'arbrat de la carretera de Vich a Olot, essent el preu mínim que pugui oferir-se el de 11 pessetes per tona.

A Olot, en aquesta mateixa província, essent el preu mínim que pugui oferir-se el de 11 pessetes per tona.

També s'admetran proposicions per a optar a la primera subhasta de 175 tones, com a màxim, de productes procedents de la poda de l'arbrat de la carretera de Barcelona a Hibas, essent el preu mínim el ja indicat.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 13, 2 tarda.
El cap del Govern ha manifestat avui que en despatxar amb el Rei, havia sotmès a la signatura un Decret d'Instrucció pública, rectificant un altre sobre l'Escola de Veterinària.

Ha dit també que el propinent dijous se celebraria el Consell, a dos quarts de sis de la tarda.

El president ha rebut la visita del capità general de Catalunya.

Ha dit el marquès d'Alhucemas que el general Primo de Rivera complimentarà demà al Rei, i el dijous empenyarà el seu viatge esportiu a Catalunya.

LA VAGA DE BARCELONA

Tant a la Presidència, com a Governació, han donat compte que a Barcelona, segons estava anunciat, s'ha declarat aquest matí la vaga general de vint-i-quatre hores, com a protesta per la mort d'En Salvador Seguí.

Els paratals tots els oficis. El comerç i la banca són oberts, i els mercats ben proveïts.

Els fiquers treballen i han sortit els tramvies (1).

El governador, a les onze del matí, comunicava al ministre que la tranquil·litat era completa, fent el veïnat la vida normal.

Ha dit el subsecretari de Governació que aquesta matinalada ha mort el sindicalista Comas, qui acompanyava el «Noi del Sucre», quan fou aquest assassinat.

SECRETARIS DE GOVERNOS CIVILS

El ministre de la Governació, en despatxar avui amb el Rei, ha posat a la signatura una combinació de secretaris de Govern civil.

VISITES

Avui ha visitat el senyor Alba, en el seu departament oficial, els ambaixadors d'Itàlia i Alemanya, i els ministres de Portugal, Dinamarca i Suècia.

La situació de Barcelona

COMENTARIS DE LA PREMSA

Diu «El Debate»:
Poc lamentable que sigui l'assassinat del «Noi del Sucre» la veritat és que no pot produir-nos massa estranyesa.

Creure que el canvi de Govern, encara que s'anomeni liberal i d'entrada, tingui virtut suficient per a mudar sense esforç un estat de guerra social tan profund com el de Catalunya en un altre de pau paradisíaca que fins esborri el record dels passats crims, seria pueril i innocent, si no fos estudiat dissimul.

Què s'ha fet a Catalunya perquè cessés ja aquesta batalla? Primer, posar el senyor Martínez Ardo i després l'home del senyor Martínez Ardo. I si és cert que el senyor Martínez Ardo no ha aconseguit resoldre el problema (creiem que no anava oïm de resoldre'l encara que hagués continuat més temps), no és bon exemple l'absurd de suposar-lo resolt per la destitució de qui tampoc l'havia plan-tejat?

Afegeix que el problema de Catalunya és complicadíssim i no es resol amb efectismes.

Es, primer, un problema ètic, polític i social, i després un problema jurídic, més processal que de dret substantiu: és després un problema de policia ben retribuïda, tècnicament preparada, i amb força dignitat perquè no pugui confondre's amb les bandes de pistolers.

Per això el remei ha de venir de l'acció conjunta de l'Estat i de la Societat.

Convenen tots els coneixedors de la indústria catalana a afirmar l'endarreriment dels patrons, en matèria social.

Han de convèncer's que l'egoisme sols pot fer més violenta la topada, encara que aconseguixin retardar-la per algun temps.

A base del menyspreu de les reivindicacions justes, al·legades pels obrers, que sols aspiren a una millora professional, pot ésser l'ocasió que arribi el procés dels desdénys.

No hi ha exemple més dissolvent ni entenguible, que l'espectacle del favor d'impensat als poderosos, i hi ha, per desgràcia, ditre de les societats

obreres, alguns que monopolitzen els favors. Perquè, és clar, en últim terme, els mateixos obrers senten entre ells els efectes del procediment, i el que comença essent lluita de classes acaba en guerra fratricida.

Govern, obrers i patrons, tenen interessos comuns que defensar però sols pot trobar aquesta unitat elevan-se per damunt dels altres interessos de partit i banderia.

«El Liberal» celebra que a l'atemptat contra el «Noi del Sucre» no hagi seguit una reacció d'aquestes que permeten als Governos poc segurs del seu prestigi llançar-se a arbitràrietats forçant els recursos repressius.

Afegeix qu'el Govern ha de procurar que els atemptats no quedin impunes, però per això no ha de sortir-se dels mitjans sobradíssims que li donen les lleis.

Als obrers dels sindicats de Barcelona, blancs i rojos, els aconsella que no portin llurs lluites a terrenys de violència, puix amb això sol aconseguir perjudicar-se i treballar en pro d'una reacció que aprofitaria a llurs enemics.

Diu que als obrers els convenen més Governos d'esquerra, puix amb aquests podran anar evolucionant per aconseguir llurs reivindicacions.

«La Libertad» diu, entre altres coses, el següent sobre l'atemptat contra el «Noi del Sucre»:

No sabem si entre les dretes la trágica mort de Salvador Seguí excità a alguns fanàtics autoritaris la nostàlgia d'aquelles etapes que tan trista memòria deixaren durant recents períodes de Govern conservadors.

Seria insensat, però no seria impossible. Aquí, on tot, des del dolor del captiveri, fins al llot del carrer, sol ésser utilitzat per a fins polítics, potser no manqui entre els reaccionaris alguns que, ofuscats per llur parcialitat apassionada, intentin aprofitar plàcidament per a llurs propagandes la sang del pobre Seguí.

Seria insensat, repetim. En primer lloc el crim sembla haver-se fraguat en aquells mitjans, entre aquelles bandes que gaudien d'escaudada protecció oficial, precisament en els temps de predomini de les dretes. No és que rebutgem nosaltres la hipòtesi, tampoc verosímil, de que l'assassinat pugui haver-se engendrat en alguna última capa de l'extremisme roig, que ara no pertorbes al «Noi» l'aseva actuació relativament moderada; però l'indubtable és que el mort no pertany aquesta vegada a la zona socialment conservadora, si no al radicalisme proletari.

PROTESTA A GIRONA

Girona.—En senyal de protesta per l'assassinat del «Noi del Sucre», els elements obrers d'aquesta població han abandonat el treball a mitja dia. A la Casa del Poble s'ha celebrat un miting.

EL JURAT D'UTILITATS

Al ministeri de Finances han facilitat la següent nota:

Els jurats d'estimació seran constituïts i estan funcionant en algunes províncies. En altres no s'han constituït a causa de no haver estat designats per les Cambrès o seccions respectives els vocals comercials i industrials ve han de representar-les al jurat, o per no haver-hi assumptes de la seva competència a examinar, o bastants o d'urgència que exigeixin la reunió.

El jurat d'utilitats, davant del qual no s'ha presentat cap alçada sobre resolucions dels d'estimació, es reunirà el divendres, 16 delcorrent, al ministeri de Finances, per a actuar en els afers que han estat elevats al seu coneixement.

DE GUERRA

El ministre de la Guerra ha manifestat als periodistes que ha anat formant causa en la capitania general de Madrid, per tenir notícia que actuen empreses de voluntariat i altres assessors, a les quals perseguirà.

També ha dit que li ha comunicat el subsecretari de Guerra, general Barrera, que ha rebut la visita del general Picasso, qui a ha fet present que no ha intervingut per a res en la candidatura que es publica en un diari, assegurant que no acceptarà cap lloc en la candidatura, perquè es troba en absolut apartat de la política.

Després, el senyor Alcalá Zamora ha facilitat als periodistes la següent nota:

«Per Reial Ordre telegràfica del ministeri de la Guerra, s'ha ordenat

a les Capitania generals de regió que disposin el llicenciament dels individus allistats com a voluntaris condicionals, que assenyalen la Reial Ordre circular de 31 d'agost de 1921. En sa conseqüència, s'ha disposat per les Capitania generals de regió que totes les coses que tinguin unitats o fraccions expedicionaries a Àfrica, procedixin a llicenciar els individus als quals les esmentades Reials Ordres es refereixen, tenint present segons es disposa en l'incís segon de la de 31 d'agost, que el temps quebagin servit a l'Àfrica els serà dabonament per a tots els efectes de la vigent llei de reclutament i a tenor de l'incís tercer de la mateixa Reial Ordre els individus de referència no han de reintegrar la primera posta i marxaran a llurs cases per compte de l'Estat.

TRETS A SARAGOSSA

Saragossa.—A les deu de la nit, al carrer del Nord, al Raval, sonaren tres o quatre trets.

El vigilant nocturn no pogué veure qui era l'autor d'aquestes.

Immediatament es dirigí a la Comissaria per a donar compte del fet. Digué que els disparats havien estat en front a la casa que habita un obrer del Forn del Pilar que sotia diàriament a tal hora per a començar el treball. Es suposa que els trets es feren amb l'objecte d'espantar-lo, puix en diverses ocasions ha rebut anònims amenaçadors.

L'ESTAT SANITARI A MALAGA

Madrid, 13, 5'15 tarda.
Aquest matí ha estat al ministeri de Foment una comissió presidida per l'ex-ministre senyor Bergamín, i composta de les forces vives de Malaga, demanant al ministre l'adopció de mesures sanitàries per a impedir la propagació dels casos de peste que s'han registrat.

Han sol·licitat del senyor Gasset un crèdit de 20.000 pessetes per a adquirir persianes i reixes, que impedixin al port l'accés de les rates a la població.

El senyor Gasset ha contestat que es donava compte de la importància de l'assumpte i ha promès atendre la petició feta pels comissionats.

NOTES DEL PALAU

Amb el rei han despatxat el president i els ministres de la Governació i Hisenda.

Després el monarca ha rebut en audiència a don Xavier Milans del Bosch, i al president i fiscal del Tribunal Suprem, don Bonaventura Muñoz, i senyor Liado, respectivament.

—El monarca ha estat aquest matí a la Nunciatura, donant el condol a monsenyor Tedeschini, per la mort de la seva mare.

—L'escriptora Sofia Casanovas ha estat rebuda en audiència per la reina dona Victòria.

EXPEDIENT DE NACIONALITZACIO

El director general dels Registres ha manifestat aquest matí, referint-se a un expedient promogut per una princesa de la casa de Borbón, sol·licitant la nacionalitat espanyola, que quan se feu càrrec de la Direcció es trobà l'expedient tramitat, estudiant amb el major deteniment l'assumpte, i no volguent resoldre per si el va trametre al Consell d'Estat per al seu informe, a fi que la resolució que es prengui tingui totes les garanties de veredictat.

Quan el Consell d'Estat torni l'expedient, jo l'informaré i sotmetré la resolució al ministre.

VISITES

Han visitat al ministre de Gràcia i Justícia el governador de Tarragona i una comissió d'obrers catalans.

L'ESTAT

Aquesta tarda ha estat sagramentat l'ex-president del Consell, senyor Allendesalazar.

LA SITUACIO A BILBAO

Madrid, 13, 8'15 tarda.
Bilbao.—El magistrat senyor Avellon, qui va venir de Madrid enviat especialment pel ministre de Gràcia i Justícia per a inspeccionar el funcionament dels tribunals, ha acabat la seva tasca i tornarà a Madrid dissabte vinent.

Segons ha manifestat, ha pogut observar un gran retràs en el despatx dels assumptes civils i criminals, estranyent-li que els interessats estiguin sense reclamar durant tant de temps, malgrat la paralització dels tramits en pleis d'importància.

Com que les tals coses no poden

continuar així, ha dictat severes mesures per a evitar i corregir aquestes demores.

La causa principal del garbuix és, segons sembla, la poca estabilitat dels jutges, cercant com a remei el nomenament d'un jutge en comissió per a les causes criminals i un especial que entengui en els sumaris per les causes socials.

El senyor Avellon s'entrevistarà amb el ministre de Gràcia i Justícia per a donar-li compte de la seva tasca i redactarà una memòria en la qual proposarà les reformes convenients.

La primera mesura adoptada pel jutge especial ha estat dictar auto de processament contra els ex-tramvianers Benjamí Mendizábal i Severià Fortes, detinguts a Madrid.

El comissari senyor Fernández Luna prossegueix amb gran activitat les seves gestions per a l'esclariment dels últims atemptats, creient-se que aquesta vegada s'aconseguirà vèncer l'ambient de covardia i manca de civisme que tant dany causen i mantenen la intranquil·litat pública.

BARCELONA

La manifestació

de la tarda

Des de les tres de la tarda, comencen a afuir obrers a la Plaça de Catalunya, formant-se grups, que anaven augmentant de mida en mida. L'autoritat havia adoptat precaucions, situant escamots de seguretat a peu i a cavall en els carrers al·lucen, on tal forma, que en un moment donat la gran plaça podria quedar completament volada.

Cap a tres quarts de quatre, la gentada allí reunida era molt nombrosa. El grup principal, i que semblava format pels més decidits, se situà davant de l'Hotel Bristol, i cap a l'entrada del carrer de Fontanella.

Els altres grups s'havien situat a certa distància, i tenien més aspecte de curiosos que de manifestants. N'hi havia al mig de la plaça, a l'entrada del Passatge de Gràcia i de les Rambles de Catalunya i de Canaleles. Entre aquests grups hi havia grans espais, pels quals es podia transitar amb tot desembaràs.

A l'entrada del carrer d'Estruch, un xic endins, hi havia una secció de seguretat de cavalleria. No se sap per què, la presència d'aquesta força excità els ànims d'alguns manifestants, cosa que no havien produït altres forces semblants, com, per exemple, les que hi havia al carrer de Rivadeneira i davant de l'estació de Sarrià. Tant s'excitaren, que en alguns moments es difuminava ja un conflicte. Del grup principal sortien crits i es veien mans alçades accionant enèrgicament. Eren les mans dels més sensats, que procuraven contenir els més extremistes.

En un cert moment, i encara ningú sap per què, hi hagué corredisses, que es propagaren fins a la plaça de Urquinaona i carrer de Bilbao, i totes les portes de totes les botigues foren tancades instantàniament. El matí passà al carrer de Pelayó fins a la Granvia i a les Rambles fins al carrer de Fernando.

Però prevalgué la sensatesa i no passà res.

Encara que la demostració havia de durar deu minuts, ningú es mogué de la plaça fins a dos quarts de cinc. A aquesta hora pogué observar-se que molts desfilaven en totes direccions i que els grups minvaven de pressa.

A tres quarts de cinc, el grup principal de davant de l'Hotel Bristol s'encaminà pel Portal de l'Àngel cap a la plaça de Santa Anna. Molts el seguien, formant-se una veritable manifestació, que seguí pels carrers dels Ares, Bisbe i Regomir. Al seu pas, totes les portes de les botigues estancaven.

En arribar la manifestació d'aquesta tarda al Govern civil, es destacà una comissió de quatre, pujant al despatx del governador.

En nom de tots, parlà el mestre laic senyor Alberola.

Digué que venien a protestar dels atemptats comesos contra En Seguí i En Comas i de tots els que restaven impunes.

Tanbé protestaren enèrgicament per l'escamoteig disposat pel governador, impunt que als obrers enterrassin En Seguí solennement.

També protestaren de l'assalt fet

per la policia ahir nit, al Sindicat de Ram de la Fusta, on — diu — entraren trencant taules i cadires.

Reclamà la llibertat dels detinguts aquests dies i va demanar que l'enterrament d'En Comas fos fet com als similars acordessin.

El governador respongué que protestava també dels atemptats contra En Seguí i En Comas, com de tots els altres.

L'enterrament d'En Seguí diu que no pogué fer-se solennement, perquè la família ometé el tràmit legal de reclamar el cadàver al seu degut temps.

Si ho hagués fet, ell estava disposat a donar totes les facilitats.

Com a prova de què l'enterrament no fou escamotejat, digué que es féu, no de nit, sinó a les nou del matí. Respecte a la llibertat dels detinguts, digué que donaria per la seva part totes les facilitats, com ho prova l'haver-se alliberat els detinguts haur pels successos de Sant Pau, però que havia de tenir-se en compte la jurisdicció dels tribunals.

Afegeix que no hi havia res acordat respecte a l'enterrament d'En Comas, però que estava disposat a què fos enterrat amb la solennitat que els sindicats volguessin, però que els pregava que li responguessin de l'ordre.

Pregà a l'Alberola que aconsellés que es dissolgués pacíficament. Al·lohores, el comissionat Alberola dirigí la paraula als congregats, explicant les manifestacions del governador.

Els preguntà si estaven disposats a mantenir la vaga fins que esverifiqués l'enterrament d'En Comas.

Contestaren amb uní unànim.

El governador, advertint que reclamaven la seva presència, va sortir al balcó, essent rebut amb apaudiments i xiulets.

Volent això, vacil·là en parlar.

Al·lohores parlà l'Alberola. Digué que s'havien unit totes les dretes, la plutocràcia i els militars per a combatre el proletariat, i que aquest havia de donar el seu apocament al Govern liberal que és al poder.

Retragué paraules d'En Mussolini, per a demostrar que en certes nacions la plutocràcia ha escalat el poder, i de d'ell, donà la paraula al obrers.

Assenyalà la semblança d'atrocitat amb el que pogué ocórrer a Espanya. Acabà dient que el governador anava a parlar, era per requeriment del poble obrer.

El governador es limità a dir que lamentava el mateix que tots els congregats, l'atemptat contra En Seguí i En Comas, que protestava de tots els atemptats comesos, que estava disposat a utilitzar el dia i hora que determinés amb la comissió, l'enterrament d'En Comas, però que convenia que l'ordre no s'esfondrés, perquè això seria un timbra d'honor per a la seva treballadora, que donaria prova de sensatesa.

Després tornà a parlar l'Alberola, enaltint l'acció de les masses per damunt de l'individu, afegint que individualment serien vençuts, però no en cas d'actuar com a massa. Acabà aconsellant que es dissolguessin pacíficament.

Els manifestants ho feren així, els deu minuts no quedava ningú al passeig d'Isabel II.

Després el governador manifestà als periodistes que estava d'apost a què l'enterrament d'En Comas es fes d'acord amb la comissió d'obrers, però al més aviat possible. Però afegeix—com que les coses del jutjat van tan a poc a poc, no sap quan podrà fer-se l'enterrament, especialment enint en compte que no és feta encara l'autòpsia.

LES CORREDISSES DE LA TARDÀ

Notícies posteriors permeten fixar que les corredisses que hi hagué a les quatre de la tarda al carrer de Fontanella i plaça d'Urquinaona, foren degude a què uns agents de policia agafaren un carterista que anava entre els grups d'obrers.

Aquesta captura alarmà alguns circumstants, per creure que era relacionada amb la manifestació.

Manifestació a Manresa

El nostre corresponent a Manresa ens comunica que aquesta tarda es celebrà a la dita ciutat—on la vaga ha estat general—una manifestació que es dirigí a la Casa Consistorial i posà en mans de l'alcaldre unes conclusions per a ésser tramesses al Govern civil i en les quals es consignà una protesta contra els atemptats.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 12

VAIXELS ENTRATS:

Vapor espanyol «Savona», de Savona, en llit.
 Vapor espanyol «Jaume d'Urgell», de Girona, amb càrrega general i un passatger.
 Vapor espanyol «Ampurdanès», de Palamós, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Benedict», de Santa Cruz de Tenerife, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Reina Victoria», de Mahó, amb càrrega general i 30 passatgers.
 Vapor espanyol «Santiago López», d'Avinyó, amb carbó mineral.
 Vapor espanyol «Cabo La Plata», d'Avinyó, amb carbó mineral.
 Vapor espanyol «Muntaner», de Ferrol, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Tirso», de Ferrol, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Navarra», de Sevilla i escales, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Lluís», de la mar, amb peix.
 Vapor espanyol «Valentia», de Palamós, amb garrofes.
 Vapor espanyol «Vicent», de Vinaròs, amb garrofes.
 Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Palma de Mallorca, amb 6 passatgers i càrrega general.
 Vapor espanyol «Almazora», de Castelló, amb càrrega general.
VAIXELS DESPATXATS:
 Vapor espanyol «Tirso», cap a Terres de l'Ebre, en llit.
 Vapor espanyol «Cabo Rocho», cap a Bilbao, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Virgen del Carmen», cap a Tarragona, amb càrrega general de carbó.
 Vapor japonès «Wakatsuki Maru», cap a Amoy, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Guillem Schütz», cap a Avinyó, en llit.
 Vapor espanyol «Savona», cap a Hérault, en llit.
 Vapor espanyol «Jaume d'Urgell», cap a Mahó, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Rey Jaime I», cap a Palma de Mallorca, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Almazora», cap a Castelló, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Lluís», cap a Castelló, en llit.

EL COMERÇ AMB MEXIC

La Cambra Oficial d'Indústria de Barcelona, pose en coneixement dels consignataris de mercaderies que siguin enviades a Mèxic per correu, que el consolat general del dit país escomunicarà i retransmetrà a l'últim que per la llei de 28 febrer passat ha acordat el seu Govern que entrin en vigor per a les dites transmeses les següents disposicions:

Presentació de la factura comercial corresponentment visada pel consolat mexicà del lloc de l'expedició.

Els drets consulars hauran d'esser satisfets en pesos al canvi oficial que mensualment fixa aquest consolat general, en conseqüència de les cotitzacions de Borsa, sota la següent tarifa:

Factures menors de 10 pesos mexicans o el seu equivalent en pesetes, exemptes; factures de 10 a 99 pesos mexicans o el seu equivalent en pesetes, 2 pesos; factures de 100 o més pesos, 4 pesos.

UN AVIS DE LA CAMBRA INDUSTRIAL

La Cambra Oficial d'Indústria, atenent a un just prec de la direcció de la Fira de Mostres, té especial interès a fer constar que no hi ha cap connexió entre la dita Corporació i un suposat projecte d'Exposició Permanent Ibero-Americana, patrocinada, sembla, per una associació denominada Cambra Internacional d'Intercomuni, la qual entitat i el seu esmentat projecte, no té cap relació ni afinitat amb la Cambra Oficial d'Indústria, que en tota ocasió ha intervingut, junt amb les Corporacions econòmiques de Barcelona, el Comitè de la Fira de Mostres.

FARRATGES

Dia 10 de març de 1923.

Alfals d'Urgell de primera, a 24'50 pesetes; els 100 quilos estació de Barcelona.
 Alfals d'Urgell de segona, a 20'50 pesetes.
 Palla d'Urgell, a 13'50 pesetes.
 Palla del país, a 13'50 pesetes.
 Palla curta de l'Aragó, a 12 pesetes.
 Palla per a embalatges, a 11 pesetes.
 Palla per a omplir matèries, a 11 pesetes.

MERCAT I FIRA DE LES BORGES BLANQUES

Preus que han regit al mercat de les Borges Blanques el dia 10 de març:
 Blat blanc, de 26 a 27 pesetes la quarta de quatre dobles; blat roig de seta, de 29 a 30; blat roig de mont, de 27 a 28.
 Ordi, a 16 pesetes la quarta de quatre dobles.
 Civada, a 13'50 pesetes la quarta de quatre dobles.
 Pèsols, de 20 a 21'50 pesetes la quarta de quatre dobles.
 Faves, a 26 pesetes la quarta de quatre dobles.

BORSA DE BARCELONA

13 de març de 1923

Cotització única del Dof (legi d'Agente de Canvi i Borsa i al Mercat Lliure de Valors)

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 71'80 a 71'60, Alacants de 71'30 a 71'40 i a 71'30, i Gran Metropolita de 147'00 a 147'50.
 A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 71'70 a 72'05 i a 71'60, Alacants de 71'50 a 71'65 i a 71'60, Colònia de 63'25, Gran Metropolita de 149'50 a 150'00, Autoòmnibus de 117'50 a 118'00, Transversal de 146'50 a 146'75, i Feigueres a 65'75.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7% a 99'20.
 Barcelona Traction and Light Power 7% a 106'75.
 Barcelona de Navegació 6% a 46'00.
 Obligacions Espanyola Colonització 6% a 97'00.
 Foment d'Obres i Construccions 6% a 95'25.
 Municipis de l'Exposició 8 per 100, a 99'65.

Grans Molins Bascos 6% a 92'50.
 Mines de Potassa «Süria» 7% a 99'50.
 Tramvies de Sevilla 6% a 95'00.
 Tramvies de Barcelona 6% a 100'00 i 100'35.
 Hotel Ritz 7% a 94'50.

AL COMPTAT Reproduit del Butlletí Oficial

Canvis estrangers	Ajuntaments i Diputacions	Alacant 1.ª hipoteca	Regadins Llevant 6%
París, xec.	Municipi semestre.	2.ª	Hisp. Amer. d'Ela. 6%
Londres, xec.	1906.	3.ª	Coop. Eléct. 6%
Berlin, xec.	1907 D.	4.ª	
Vienna, xec.	1912 B.	5.ª	
Roma, xec.	1913 F.	6.ª	
Genova, xec.	1913 F.	7.ª	
Zurich, xec.	1913 F.	8.ª	
Nova York, xec.	1913 F.	9.ª	
	1913 F.	10.ª	
	1913 F.	11.ª	
	1913 F.	12.ª	
	1913 F.	13.ª	
	1913 F.	14.ª	
	1913 F.	15.ª	
	1913 F.	16.ª	
	1913 F.	17.ª	
	1913 F.	18.ª	
	1913 F.	19.ª	
	1913 F.	20.ª	
	1913 F.	21.ª	
	1913 F.	22.ª	
	1913 F.	23.ª	
	1913 F.	24.ª	
	1913 F.	25.ª	
	1913 F.	26.ª	
	1913 F.	27.ª	
	1913 F.	28.ª	
	1913 F.	29.ª	
	1913 F.	30.ª	
	1913 F.	31.ª	
	1913 F.	32.ª	
	1913 F.	33.ª	
	1913 F.	34.ª	
	1913 F.	35.ª	
	1913 F.	36.ª	
	1913 F.	37.ª	
	1913 F.	38.ª	
	1913 F.	39.ª	
	1913 F.	40.ª	
	1913 F.	41.ª	
	1913 F.	42.ª	
	1913 F.	43.ª	
	1913 F.	44.ª	
	1913 F.	45.ª	
	1913 F.	46.ª	
	1913 F.	47.ª	
	1913 F.	48.ª	
	1913 F.	49.ª	
	1913 F.	50.ª	
	1913 F.	51.ª	
	1913 F.	52.ª	
	1913 F.	53.ª	
	1913 F.	54.ª	
	1913 F.	55.ª	
	1913 F.	56.ª	
	1913 F.	57.ª	
	1913 F.	58.ª	
	1913 F.	59.ª	
	1913 F.	60.ª	
	1913 F.	61.ª	
	1913 F.	62.ª	
	1913 F.	63.ª	
	1913 F.	64.ª	
	1913 F.	65.ª	
	1913 F.	66.ª	
	1913 F.	67.ª	
	1913 F.	68.ª	
	1913 F.	69.ª	
	1913 F.	70.ª	
	1913 F.	71.ª	
	1913 F.	72.ª	
	1913 F.	73.ª	
	1913 F.	74.ª	
	1913 F.	75.ª	
	1913 F.	76.ª	
	1913 F.	77.ª	
	1913 F.	78.ª	
	1913 F.	79.ª	
	1913 F.	80.ª	
	1913 F.	81.ª	
	1913 F.	82.ª	
	1913 F.	83.ª	
	1913 F.	84.ª	
	1913 F.	85.ª	
	1913 F.	86.ª	
	1913 F.	87.ª	
	1913 F.	88.ª	
	1913 F.	89.ª	
	1913 F.	90.ª	
	1913 F.	91.ª	
	1913 F.	92.ª	
	1913 F.	93.ª	
	1913 F.	94.ª	
	1913 F.	95.ª	
	1913 F.	96.ª	
	1913 F.	97.ª	
	1913 F.	98.ª	
	1913 F.	99.ª	
	1913 F.	100.ª	

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponibles	16.60	00.00	16.56	00.00		00.00
Futurs:						
Març	16.25	16.43	16.16	00.00		00.00
Maig	16.11	15.98	16.00	00.00		00.00
Juliol	15.87	15.74	15.76	00.00		00.00
Octubre	14.45	14.35	14.40	00.00		00.00
Gener	13.97	N.	13.93	00.00		00.00

Alexandria	Abril	Juny	Juliol	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	31.50	31.40	Maig	17.64	00.00	00.00
	Març	Novembre	Juliol	17.94	00.00	00.00
• Sakellariadis	34.60	35.35				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponibles	30.75	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Març	30.55	00.00	00.00	00.00
Maig	30.63	30.54	30.54	00.00
Juliol	29.55	30.03	29.94	00.00
Octubre	26.57	26.70	26.44	00.00
Desembre	26.00	26.03	25.93	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponibles	30.75	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Maig	30.55	00.00	00.00	00.00
Juliol	29.79	00.00	00.00	00.00
Octubre	26.03	00.00	00.00	00.00
Desembre	25.62	00.00	00.00	00.00
Gener	25.32	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 12 de març de 1923

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guie del llegidor
 Cotització: Francs, 30'25; suïssos, 120'50; belgues, 33'85; lliures, 30'49; lirs, 31'10; dòlars, 6'475; marcs, 0'41.1 coronas, 0'01.

DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es tanca de Nords a 72'05, Interior a 72'10, Autoòmnibus a 117'75, Colònia a 63'35, i Sucres ordinàries a 39'35.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'30 de Nords i 0'20 d'Alacants.
 De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'ahir, es puja 0'45 de Nords.

REBLET

Favons, a 27 pesetes la quarta de quatre dobles.
 Fesols, de 12 a 30 pesetes la quarta de quatre dobles.
 Patates, de 2 a 4 pesetes els 10 quilos.
 Garrofes, de 9 a 10'50 pesetes els 40 quilos.
 Ous, a 2 pesetes la dotzena.
 Olls d'oliva. — Fruït extir, de 31 a 33 rals el quart de 3'000 quilos; fi, de 38'50 a 39'50; comest, de 26 a 27.
 Olls de plinyola. — Gros, de 135 a 140 duros la carga de 115 quilos; verd, de 110 a 120.

MERCAT DE GIRONA

Girona, 10 de març de 1923.
 Blat, de 41 a 43 pesetes els 100 quilos.
 Metall, a 37 pesetes els 100 quilos.
 Ordi, a 35 pesetes els 100 quilos.
 Moresc, a 35 pesetes els 100 quilos.
 Fesols, de 49 a 73 pesetes els 100 quilos; fesols menuts, de 100 a 110.
 Fruïtes, de 120 a 200 pesetes els 100 quilos.
 Faves, a 53 pesetes els 100 quilos.
 Pèsols, a 60 pesetes els 100 quilos.
 Cigrons, de 65 a 115 pesetes els 100 quilos.
 Farina de blat, a 60'50 pesetes els 100 quilos.
 Llana blanca, a 200 pesetes els 100 quilos; idem negra, a 180.
 Arròs, de 61'50 a 115 pesetes els 100 quilos.
 Garrofes, a 23 pesetes els 100 quilos.
 Palla, de 19 a 19 pesetes els 100 quilos.
 Patates, de 20 a 22'50 pesetes els 100 quilos.

Banc de Catalunya

Barcelona

Central: Rambla d'Estudis, 4

Agències: N.º 1: Creu Coberta, 8.
 N.º 2: Sant Andreu, 148
 N.º 3: Salmerón, 111.

Valors - Cupons - Girs

Canvi - Banca

Apartat de Correus: 568

Direcció telegràfica:

CATALONIABANK

Olls, de 200 a 220 pesetes els 100 quilos.
 Vins, de 40 a 60 pesetes els 100 quilos.
 Formatges, de 5 a 10 pesetes el quilo.
 Carbó vegetal, de 22'50 a 27'50 pesetes els 100 quilos.
 Sucres, de 165 a 275 pesetes el quilo.
 Moll, a 24 pesetes els 100 quilos.
 Panís, de 40 pesetes els 100 quilos.
 Avelanes, de 50 a 55 pesetes els 100 quilos.
 Bestiar. — Vagues, de 300 a 1.100 pesetes una; bous, de 300 a 1.100 pesetes un.
 Antram. — Gallines, de 8 a 13 pes.

Sotas, pollastres, de 4 a 9 pesetes; conills, de 4 a 6 pesetes; ois, de 1'90 a 2 pesetes la dotzena.

Anuncis Oficials

FOMENT D'OBRES I CONSTRUCCIONS. — Societat Anònima.

Es participa als senyors accionistes d'aquesta Societat que, no havent-se disposat nombre suficient d'accionis per a celebrar Junta general de primera convocadòria, tindrà lloc la de segona el dia 28 d'aquest mes a l'hora de les quatre de la tarda, en la qual reunió podran prendre's acords relatius als assumptes compresos en els quatre primers números de l'article 41 dels Estatuts, qualsvol que sigui el nombre de socis presents o representats.

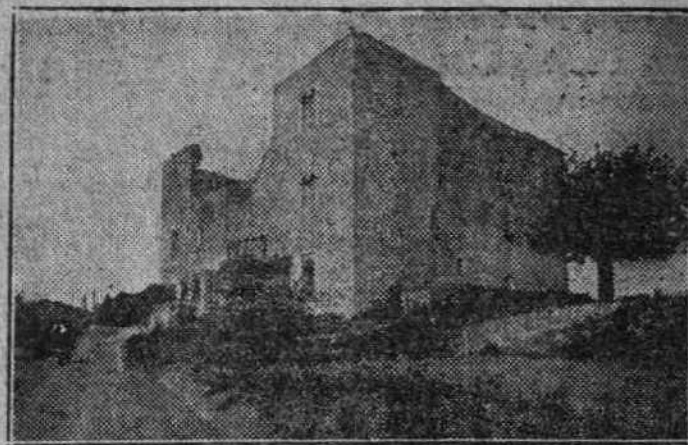
Barcelona, 12 de març de 1923. — El president del Consell d'Administració, Agustí Vilamata. — El secretari, Tomàs Riera i Sans.

LA CARBONIFERA DE L'EBRE, S. A.

Es convoca a Junta general ordinària per al dia 9 d'abril pròxim, a les quatre de la tarda, al domicili social, carrer del Vidre, 6, principal. Els senyors accionistes que desitgin assistir-hi, hauran de depositar lurs accions a la caixa d'aquesta Societat fins al dia 31 de març corrent, d'onze a una.

Barcelona, 10 de març de 1923. — Enric Buxeres, vocal secretari.

Les viles de Catalunya: CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

El castell de Cornellà

A cal Risueño

Casa pairal d'En Maragall

Cornellà

La població de Santa Maria de Cornellà del Llobregat, anomenada usualment Cornellà, com tantes altres poblacions ha desenvolupat el seu caseriu al llarg de la carretera, restant els seus vestigis històrics a la part alta. Aquestes relíquies històriques de l'Edat Mitjana són: el castell feudal, avui ruïnosa deixalla d'altre temps, i l'església parroquial, podent-s'hi afegir la casa on habità el gloriós poeta Maragall.

Després, Cornellà, com un suburbi més de Barcelona, ha experimentat, millor dit, experimenta encara la transformació un xic violenta de modest i plaent poble rural en centre industrial de relativa importància, creixent la seva població ràpidament (de 2.600 habitants en el cens de 1910 a 4.000 habitants aproximadament, segons l'últim cens), escalant el seu caseriu als vessants del lloc ja quasi completament urbanitzat en l'actualitat, com la Rambla, espina dorsal del gran poble futur i els carrers transversals que la lliguen a la carretera, obra que ha realitzat l'Ajuntament endegant l'expansió urbana.

No essent possible preveure el sentit en que s'efectuarà el màxim desenvolupament, al present s'estudia un traçat complet de grans vies d'enllaç que estimulin i orientin les iniciatives particulars, adaptant-se a les condicions físiques del terreny i al veïnat o parentiu de les barriades locals o de les barcelonines. Per això es suposa dividit el terme municipal a tres grans zones: un nucli central que comprén el poble actual amb els seus edificis públics al cim de la part alta a manera d'una modesta acrópolis, formada per l'església, la casa del poeta Maragall, l'edifici-escola recentment construït i que podrà completar-se amb la casa comunal aduec amb un senzill monument al poeta, a la plaça del seu nom, que ja l'Ajuntament hauria regularitzat i embellit, de no oposar-s'hi certa respectable voluntat. De bon antuvi s'ha adreçat, suavitzant les aspres pendents dels seus, les quals eren massa pronunciades i donant-li dimensions adequades al tràfic modern: tal la reforma i eixampla del carrer de l'Església, tal l'obertura i prolongació del carrer de l'Ametller, tal la conversió de l'antic torrent del Revellit al carrer de Roncalli, el militar arquitecte que anà a enterrar els seus desenganyos d'artista al llavors humil fogar de Santa Maria de Cornellà.

Voltrà aquest nucli la zona industrial, la qual podrà expandir-se pels terrenys plans que voregen la carretera de Barcelona a Santa Creu de Calafell, zona que és la continuació natural de les barriades de la Bordeta i d'Hospitalet, a les condicions de la qual deura, doncs, assimilar-se.

En canvi la zona alta, compresa entre el terme de Sant Joan Despí i la via fèrria de M. S. A., vorejant la carretera de Cornellà a Fogas, per la grata placidesa del seu paisatge d'èploga és idèntica als encantadors llocs de Sarrià, Pedralbes i Esplugues, constituint una prolongació de la ciutat-jardí alta de Barcelona. Per a servir d'estímul a aquesta ciutat-jardí s'aprovà en 1919 un projecte de Parc d'Esports que asseguressin, alhora, el desenvolupament d'aquests, el lloc d'acció dels quals està amenaçat de mort per l'expansió incessant de la urbs.

No es pot negar que la realització

de l'Estadi i de l'Autòdrom de Sitges deixa tal vagada sense aplicació pràctica aquest projecte, però pos a diferents incidències locals, és evident l'esplendïd esdevenidor d'aquesta zona, per al servei de la qual es va gestionar la concessió d'un baixador a la línia del tramvia en projecte de Barcelona a Sant Feliu de Llobregat, que faria créixer considerablement el progrés de la població, secundat pel treball i la voluntat unànime dels seus habitants i per la tenaç perseverança del seu Ajuntament, encarnada en el seu digne secretari don Eduard Gelabert.

ANDREU CALZADA

El castell i l'església de Cornellà del Llobregat

Ambdues preades joies de Cornellà, han meregut, complidament, la visita dels estudiosos.

L'erudit historiador, En Ramon N. Comas, en ocasió d'una crònica, relatant una excursió a la Salut de Sant Feliu de Llobregat, diu de Cornellà:

«Antigament, sembla que no era més que una possessió feudal, propietat de la família del seu nom. Un individu d'ella, Bernat de Cornellà, fou un esforçat capità que va servir al rei En Jaume el Conqueridor i al seu fill, En Pere el Gran. Del castell on fou originada la parroquia, en el segle XII, que mossèn Cornellà, un dels seus propietaris, va cedir els delmes i demés amb què havia de sostenir, imposant la condició que a l'advocació que se li donava havia d'ajuntar-s'hi el cognom de Cornellà, subsistint així encara.

Guilat per En Casas, passarem per entremig de cases, l'aspecte de les quals ens indicava la professió agrícola de llurs estendants, i d'altres que denotaven que els qui hi vivien estaven ocupats en treballs industrials: això ens demostrava que el poble on ens trobàvem es mantenia dels fruits de les seves terres, tan ben conreades que semblen jardins, com dels productes de les seves fàbriques ben importants. Tot passant, vàrem veure el castell; més avall, l'església. Aquell està edificat damunt un petit turó, de l'altura del qual es domina el poblat. És una gran casa senyorial, de sever aspecte, que accentuen molt les dues torres quadrades que hi ha a un i altre angle de la façana interior, i enriqueix unes elegants finestres gòtiques, decorades amb esculturada labor. Diven que hi ha en son interior un interessant pati central, en una de les parets del qual s'estalla encara una ben tallada imatge de la Verge Mare, que és un altre dels exemplars que ens llogà un d'aquells desconeguts imaginaires de l'Edat Mitjana. Pertany, segons notícies, a una família barcelonina, que ha tingut interès a conservar aquell edifici que la patina del temps ho fet cada dia més respectable i que ha tingut, també, el bon criteri de restaurar, en part, si no en tot, conservant-li la seva característica manera d'ésser. Així es pot dir que el casal ha sobreviscut a la nissaga que li donà existència, ja que els Cornellà antics se fusionaren en un dels títols nobiliaris de fora casa, essent-ne reemplaçats aquí, no fa molts anys, pel marqués de Cornellà, que fou concedit a un distingit jurista de Barcelona, qui havia

figurat en política dintre el portit conservador.

El temple parroquial, vist de fora, no atrau per la seva estructura artística l'atenció de vianant. Algunes inscripcions i algun detall arquitectònic d'època anterior a la fàbrica total de l'edifici que es ven a la façana lateral, que dona a la via pública i una portalada que dona ingrés al santuari, acusen les formes grolleres del període en què estava de moda aquell estil barroer, que s'ha nomenat greco-romà, és tot ço que pot atreure la vista. Al seu interior, que no ens deturarem a veure, hi ha ben poca cosa digna d'esment, llevat d'algunes pintures que feien bona companyia a quadre de l'indolable Viladomat, que es diu que hi havia, cosa d'uns vint-i-cinc anys enrera, i que ara no hi és. I, en arribar aquí, farem un prec als excursionistes que lleixin aquestes ratlles. Es, senzillament, que, quan visitin un temple o un edifici, ho facin amb la deguda atenció i que no es concretin a veure segons receptes. Ho diem així, perquè sembla que hi ha una espècie de formulari per a dir ço que és bo i ço que és dolent, i partint d'aquells fonaments, moltes vegades passen desapercebudes coses que valen artísticament.

En aixecar-se, aquell temple parroquial, no es va destruir completament la fàbrica de l'anterior, puix per la seva part posterior se'n conserva encara quelcom, que s'utilitza per a una dependència del servei del culte. Així és que encara pot fer-se càrrec el curios visitant del caràcter de la construcció romànica del segle XI, no del següent, com precipitament diguerem, puix no ignorem que hi ha a l'Arxiu de la Corona d'Aragó un document que parla de la parroquia de Cornellà, el 1058, que és ço que retreu el doctor don Josep Balari, en la seva llorejada i important obra dels «Orígenes de Catalunya». I també cal consignar que, si bé aquell noble senyor, sota la cooperació del qual va establir-se la parroquia de Santa Maria de Cornellà, va posar per condició que la dita feligresia portés aquell cognom, no fou per a imposar-li com a propietat de la noble nissaga a la qual pertanyia, sinó per ésser ço que, sense dubte, tenia el poblat, que en èpoques més llunyanes s'apilava al peu del «Castrum Cornelianum». Perquè, és opinió de persones competents i ben erudites en assumptes històrics que en temps de la Roma pagana existia ja el tal «Castrum». I així tenim que si la fundació de la parroquia, feta fa més de vuit cents quaranta anys enrera, no s'indica l'existència d'un nombre suficient de habitants, vassalls, sens dubte, dels senyors feudals del caste lide Cornellà, el senyoriu del qual assolirien pels serveis que un dels seus païssos prestaria en la tasca de la reconquesta del país dominat pels moros, no indica la fundació del poble, sinó una reconstitució.

Cantarelles

Avui m'he llevat alegre, just de l'alba al despuntar, ritmejant grossa ocellada, i, com ella, vull cantar.

Surto al camp, tot vida i joia; tothom gosa, satisfet, plana i vall, exuberantes, mostren l'abundós esplet.

Dreta, esquerra, avant i enrera, bells colors del sabros fruit; que, espaiant-s'hi, els ulls hi gozen, i ningú en torna de buit.

Els afanyos de la hivernada, primavera bé els florí, que a les eres ja han fet feina, i els cellers asperen vi.

JAUME CASAS I PALLEROL

Els joells històrics

Aquell que visiti Cornellà, si és aficionat a l'art arquitectònic trobarà estimables monuments, encara que d'esoriadament no pugui mostrar-se l'executòria de llur antiguitat, puix d'arxius sols pot mencionar-se el de la Rectoria del poble, ja que es conserva en bon estat i amb tota ordenació. En canvi no es troba res a l'Ajuntament tota vegada que l'any nomenat «de l'alçament de les Quintes», que començà per la vila de Gràcia, tingueren repercussió aquells fets en aquest poble, cremant l'arxiu de la Casa Consistorial amb la fallera de destruir tot allò que fes olor de militar.

A la nostra església parroquial, i al mateix altar de la Mare de Déu de Monseurat, s'hi troba la imatge d'estil romàntic que amb el nom de Verge del Remei es venera en aquesta parroquia.

La dita imatge és d'estil romàntic, segons ho demostren totes les seves característiques com són el traçat o construcció i hom pot afirmar que pertany vers al segle XII. Hi ha qui assegura que es tracta de la imatge de la capella de l'antic Castell o bé de la imatge del primer temple parroquial, avui sacristia de l'església.

Segons antecedents obtinguts, aquesta imatge fou trobada, i igual que la nostra Moreneta de Montserrat, no volgué sortir de les seves muntanyes, tornant a son lloc i immobilitzant-se. També la nostra Verge del Remei volgué romandre entre nosaltres, i quan s'intentava canviar-la de lloc miraculosament tornà a son primitiu estatge; llavors el senyor Mossèn de Cornellà, un dels senyors del poble, donà part dels seus delmes i feu edificar el temple parroquial, posant-li la imatge.

Durant les guerres i calamitats del segle XVIII, per a evitar profanacions o que es perdés la dita imatge, fou amagada, i després d'un gran nombre d'anys fou trobada, tornant-la a l'església.

Es de dordre que la dita imatge fos transformada deixant-la completament desgraciada i de mal gust. Li tragueren la corona, els goms de la cadira i fins sembla que se li canvià el braç dret, tot per a vestir-la. Sembla que el venerar-la amb el nom de Verge del Remei va ésser en recordança dels molts dons i gràcies que la Verge Santa concedí als devots que acudiren a Ella mitjançant la veneració de la dita imatge.

El dia d'avui, els vells del poble que encara recorden, per haver sentit dels llavis de llurs avant-passats, les virtuts i miracles de la dita imatge, la veneren amb fervor. No així passa amb l'element jove que, per desconèixer la història de la ja anomenada miraculosa imatge, estan indiferents davant de tan preada joia.

Una de les notes històriques del nostre poble ben remarcable i que

cal ressenyar amb més orgull és la d'haver estat, llargues temporades, el restaurador de les lletres pàtries, l'insigne poeta i Mestre En Gai Sabar Dr. don Joaquim Rubió i Ors, i que aquí en el nostre poble i al compàs de l'harmonios murmur de les aigües del riu que l'afegaven constantment sota ses verdes i quietes salzeredes, va inspirar-se i compogué son gloriós poema «Lo Gayter del Llobregat» que tanta fama assolí, essent traduït a totes les llengües.

Avui encara es conserva la casa pairal on el mestre passà la seva infància i part de l'adolescència, i que a més d'ésser una joia per haver estat sojorn de tan il·lustre hoste, ho és també per la part arquitectònica, car conserva, si bé en no molt bon estat, un finestral d'estil medieval, palesa mostra del bon gust de la família d'Ors.

Com s'ha fet constar equivocadament en moltes ressenyes que la casa anomenada de Cal Escatr (propietat dels hereus del Dr. Rosselló), fou on En Rubió i Ors compogué part de la seva valuosa obra. Per antecessants històrics i per relat del seu fill el Dr. Rubió i Lluch, recorda perfectament que és la casa que fou anomenada els primers temps «Can Pi», després «Can Tripe», Can Flach, Can Lassarte i actualment Can Risueño, essent patrimoni de la Societat Omnium Ibic de Barcelona.

Demés, pot comprar Cornellà una altra nota històrica i no de menys transcendència que les anteriors, car en ocasió d'haver-se desenvolupat una epidèmia a Barcelona i éssent encara molt joves, foren portats a aquest poble En Joan Maragall i En Josep Fiter Inglès, ingressant a l'escola municipal, i tan venen congeniar que a les hores d'esbarjo s'entretenien fent poesies, podent dir així que aquí fou on el gran Maragall donà els primers passos a la literatura que tanta glòria ha donat a Catalunya.

EDUARD GELABERT

El petó del vespre

Es un petó pur com lo llum de l'alba, un petó amorós, que, quan surt dels llavis, té perfum de fides.

Es un petó pur, nibat de dolces, que ha nascut al cor; un petó que encisa i parla d'amor.

Quan, adormidets, mos fillets som (riu)

en somni exquisit, el petó magnànim em duu prop del lit.

Sobre cada front cau com la rosada cada front m'atrau a darlo mil voltes, quiet i suau.

Sobre cada front treu flò una esp (rança)

a voltes, somrient; altres duu la sombra d'un mal pensament.

Uns cops, dona el goig d'un esclat de vida

altres, sembla dir que en el pter del viure hi ha el dol del morir.

Suau sensació del petó del vespre, que devé en esglai, al pensar amb les mares que no l'han donat mai.

I amb els orfenets
que en sa desventura
mai hauran comprès
l'amor d'una mare
enclos en un bes.

I teixeix turments i urdeix delectan-
[oes]

tot en un instant;
així els dies passen,
sufrint i goasant,

Oh! et tendràs petó que donem les
[mares]

en la majestat
d'una cambra ciera
i un llit perfumat.

Guspire del cor encès en les flames
d'un amor gentil;
goig de la primera
flor da d'abril.

Quan la lleu remor del petó s'es-
[campe]

per la quietud
de la cambra blanca,
com un so perdut,

sento dintre meu una esgarripança
que amb joia es difon
i amb la fantasia
d'estar lluny del món.

MARIA ANFRUNS DE GELABERT

Cornellà industrial

Per comprendre tota la importància
industrial de Cornellà, el lector en-
tindrà una cabal idea assabentant-
se dels més significats establiments
fabrils que hi radiquen.

SOCIETAT GENERAL DE CABLES ELÈCTRICS

La Societat General de Cables Elèc-
trics és resultat de la unió de l'antiga
COMPANIA DE CABLES ELÈCTRI-
COS i de la casa ALBO Y C. L'ac-
tual societat ha ampliat i refor-
mat l'establiment de Cornellà per a
instal·lar-hi la maquinària que la
casa Albó tenia a Barcelona, inten-
sificant així la seva producció, evi-
tant els inconvenients de tenir en
llocs separats la fabricació d'articles
iguals o semblants.

Aquesta societat compta amb mo-
derna i abundosa maquinària per a

fabricar tota classe de cables i fils
elèctrics subterranis i aèries d'alta i
baixa tensió; cables telefònics i tele-
gràfics conductors isolats amb goma
vulcanitzada i tèxtils per a intempè-
rie i llocs tancats; fils i cables seta
plom; cordons flexibles; fils i cables
rodons i rectangulars per a bobinat-
ge, etc., etc.

Com a treball important cal fer re-
marcar el subministre dels cables per
a la nova xarxa distribuïdora que
la Unió Elèctrica Biscaina està ins-
tallant a Bilbao, i en menys de tres
mesos ha subministrat més de 60 kilò-
metres de cables d'alta i baixa
tensió.

Es el president del Consell d'ad-
ministració el marquès de Cabanes i
Conseller-Delegat l'enginyer don Joan
Rostich; té com a Director Tècnic l'en-
ginyer don Rogell Serra.

Anex a la fàbrica, i en terrenys
propietat de la mateixa, té un camp
d'esports per a esport dels seus ope-
raris, constituït en societat esportiva
amb el nom de «F. C. Cables Elèctrics
de Cornellà».

La fàbrica de Cornellà ocupa un
superfície de 11.000 metres quadrats,
(3.400 ja són edificats), i, junt amb
la de Barcelona, dona treball prop
de dos cents operaris.

INGENIERIA I CONSTRUCCIONS

La societat barcelonina «Ingenieria
y Construcciones», domiciliada al car-
rer de València, 282, està establint
una nova indústria a la vila de Cor-
nellà, construint una fàbrica de tubs
d'alta pressió i de pals de formigó
armat, segons les patents de l'arqui-
tecte suís senyor Joan Siegwand.

Els tubs d'alta pressió i pals per
conductors elèctrics de formigó ar-
mat fabricats segons les patents ci-
tades, són conegudes a l'estranger, a
diversos països del món existeixen
fàbriques que amb prou feines poden
donar abast a les moltes comandes
que tenen. El sistema, nou per Es-
panya, consisteix en l'ús de l'a-
glomeració de ferro i de formigó
enomenat formigó armat en la fabri-
cació de tubs i de pals mitjançant
màquines especials.

Els tubs s'utilitzen molt en els paï-
sos estrangers degut al preu econò-
mic i a la seva gran resistència con-
tra tota classe d'influències destruc-
tives, i els pals serveixen per a la
llum pública en les ciutats i per a

les línies elèctriques d'alta tensió,
essent el seu gran avantatge la du-
ració i la resistència contra la intem-
pèrie. Els pals de fusta es podrien
xocar fàcilment, i els de ferro «han
que pintar de tant en tant, cosa que
no es necessària amb els de for-
migó armat.

No dubtem que també a Espanya
s'introduirà en poc temps l'ús
d'aquest sistema, donats els grans
avantatges que ofereix al construc-
tor.

Comptant amb les experiències fetes
en les seves fàbriques d'Egipte
que té un clima semblant al d'Espa-
nya, pot aquest sistema satisfer tota
exigència especial del país.

Les obres de la fàbrica, de Corne-
llà ja estan molt avançades, i aviat
arribarà la maquinària especial que
s'ha construït a Suïssa.

La societat constructora ja compta
amb importants comandes, especial-
ment amb la de la «Sociedad de
Aguas de Barcelona», la qual, mitjan-
çant tuberies de formigó armat de
125 i de 975 metres de diàmetre i
d'una pressió fins a dote atmosfè-
res, reforçarà la seva xarxa d'ali-
mentació de la capital des de les se-
ves fàbriques de Cornellà, passant
pel dipòsit d'Esplugues, fins a la pla-
ça d'Espanya, treball que s'efectuarà
dins l'any 1923.

FILL DE JAUME PUJOL I BAUSIS

Un d'ells són les fàbriques d'Ar-
ticles per a la Construcció, establi-
tes a Esplugues de Llobregat, carrer
de l'Església, en 1850, per En Jaume
Pujol i Bausis, dedicades a la fa-
bricació de rajoles de València, i a
la gerreria, amb despatx al carrer
de Tallers, 9, succeint-lo son fill En
Pau Pujol i Vilà, en 1891, sota el
nom de Fill de Jaume Pujol i Bausis.

Aquest senyor, en 1914, establí fa-
brica de rajoles de falanxa (porce-
llana) a Esplugues mateix, junt amb
les dues que ja tenia, havent aug-
mentat ràpidament la producció d'a-
quest darrer article, degut a la gran
comanda que hi ha, així com a la
perfecció amb què es fabrica, que es
pot ben bé comparar amb les més
importantes de l'estranger, tant per
la cura amb què treballa, com pels
moderníssims mitjans emprats (ma-
quinària, forns, etc.).

Continuant el dit senyor en sos
disseny d'ajuntar el major nombre

d'articles nous de reconeguda utili-
tat, en 1922 va establir a Cornellà
una fàbrica amb maquinària nord-
americana moderna, per a mosaic de
gres, estil americà, en tamanyes pe-
tits, paviment fins avui el més ar-
tístic i resistent que es coneix, es-
sent l'única fàbrica a Catalunya i
Espanya d'aquest article. Solament
fa dos mesos que treballa i ja ha
rebut una forta comanda, entre la
qual figura la pavimentació del Bar-
Canaletes, amb la qual cosa ha de-
fer-se avinent que pel molt transi-
cap mosaic hidràulic pot durar més
de cinc a sis anys. Els amants de
les coses de Catalunya han de veure
el dit paviment per a poder conèi-
xer una de les especialitats de llur
terra, de gran utilitat i bellesa.

Darrerament, el senyor Pujol ha
adquirit maquinària nova per a totes
les seves especialitats, que ja fun-
ciona, i que posa aquestes fàbri-
ques al nivell de les estrangeres.
Com a exemple: les rajoles de Va-
lència, de les quals n'hi ha a Espa-
nya moltes fàbriques. La d'Esplugues
és l'única que treballa tota la rajola
mecànicament, per una molt engi-
nyosa combinació de maquinària
elèctrica i útils moderna, que es-
talvia mà d'obra i rendeix més pro-
ducció.

Aquesta casa, entre moltes altres
obres, ha servit les efectuades per:
Hospital de Sant Pau, Manicomis de
Sant Boi i Pere Mata de Reus, Casa
de Caritat, Junta de Museus de Bar-

celona, Hotel Ritz, Companys de
Carrils del Nord i M. S. A., Energia
Elèctrica de Catalunya, Catalana de
Gas, Regadius i Força de Nebro,
Palau de la Música Catalana, places
de braus Arenes i Monumental, Mo-
nastir de Montserrat, Ajuntament de
Barcelona (Escoles Baixeres i del
Bosc, Municipal de Música, Exposi-
ció d'Indústries Elèctriques i altres),
etcètera etc.

FABRICA DE LICORS D'E. ESTRADA

Una altra de les indústries de Cor-
nellà que li donen justa anomenada,
és la fàbrica de licors de don Este-
ve Estrada, establerta des de l'any
1887.

La seva fàbrica, dedicada a l'ela-
boració i destil·lació de licors variats
i fins, està muntada amb els millors
aparells necessaris per a llur fabrica-
ció.

Els que més nom han donat a la
casa són l'anís del seu nom i el li-
cor anomenat «Estomacal Balsamita»,
un gran tònic i digestiu, del qual
la gent que va a estiujar als vol-
tants de Cornellà, els veïns de Sant
Boi i altres pobles, n'han estat els
millors propagadors.

Demés ha tingut poetes que han
cantat les excel·lències vivents de l'a-
nis Estrada, que és:

Font de l'alegria — etern brollador
l'esperit aixeca — sublimant l'amor;
de la delectança — du l'ànima enris
serenars plascívols — goig de paradís.

«La Passió», de Bach

Si alguna entitat no rep oportuna-
ment les targes d'invitació fetes cir-
cular aquestes dies, poden demanar-
les a l'Orfeó Mossèn Cinto, Passeig
de Sant Joan, 113.

A l'acte del descobriment de la là-
pida commemorativa, al qual seran
invitats les autoritats catalanes, hi
assistiran nombrosos Orfeons i Chors,
per testimoniar una vegada més la
seva admiració i confirmar en el mes-
tratge l'Orfeó Català i son mestre
En Lluís Millet.

Per l'ensenyament català

L'ex-president de l'Associació Pro-
tectora de l'Ensenyança Catalana,
senyor Josep Botey, ha ofert an-
gement en 50 pessetes un primer po-
em de cada una de les segona i ter-
cera seccions de nois i noies del X
Concurs Nacional d'Història de Cata-
lunya. La Protectora fa públic aquest
oferiment per a satisfacció dels fu-
turs concursants.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES
QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICA-
CIO, AMB UN SEGELL O UNA FIR-
MA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Enginyeria i Construccions, S. A.

Carrer de València, 282, 1.er - Barcelona

Tubs d'alta pressió i pilans de formigó armat
Estudis i construccions en general

Formigó armat. Edificis de tota classe. Obres hidràuliques. Salts d'aigua. Ferrocarrils. Túnels. Topografia, etc., etc.

Francesc Martí i Balcells

FILATURES
D'ESTAM

Cornellà del Llobregat

Clarís, 30
BARCELONA

FABRICA D'ANISSATS I LICORS

ESTEVE ESTRADA

Anís Estrada

Elaboració acurada

Estomacal Balsamita

Gran tònic i digestiu

Cornellà del Llobregat

Vidua Pugés

Tocineria, olis, sabons i grans
Plaça d'En Rafel de Casanova, 1
(Abans carrer Major 60)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Magi Balada Quittlet

Tocineria, Comestibles
i Plats i olles
Comtes de Bell-lloc, 36 (A. Major, 85)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Joan Manso

Lleteria i tenda de comestibles
Conserves, pastes alimentícies,
xocolates, olis i vins, etc., etc.
Laureà Miró, 1 (abans Pere Puig)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Josep Fernández Prats

Vaqueria i Comestibles
Llet pura de vaca
Rafel de Casanova, 7 (abans Major, 51)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Fill de Miquel Rosell

Construcció de baguls de totes classes
Tallers: Carretera Ribas, 4. - Moncada
Dipòsits:
Rubió i Ors, 53 (abans Major, 181)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Enric Costa

Magatzem de fustes, canyes, vimets i cistelleria
F. Giner de los Rios, número 12.
(Abans carrer del Rin, 12)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Josep Sala Preciós

ESTORERIA
Col·locació de persianes de tota mena
Carrer de Laureà Miró, 37
(Abans Pere Puig)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Bartomeu Ribas

Contractista d'Obres
Laureà Miró, 29 (Abans Pere Puig)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

SOCIEDAD GENERAL DE CABLES ELÉCTRICOS S.A.

Fàbrica a Cornellà

Despatx: Sepúlveda, 90
BARCELONA

Cables subterranis per alta i baixa tensió. - Conductors de goma vulcanitzada. - Cordons flexibles. - Fils de bobines rodones i rectangulars

Fill de Jaume Pujol i Bausis

Fàbrica d'articles per a la construcció

Casa establerta en 1850

Productes ceràmics - Ferreria - Rajoles - Mosaics

Fàbrica a Cornellà. - Única a Catalunya de MOSAIC DE GRES estil nord-americà
El millor i el més artístic

Fàbriques d'Esplugues de Llobregat. - Úniques a Catalunya de rajoles de porcellana. - Ferreria i altres articles de ceràmica

Despatx: Carrer de Tallers, 9 - Barcelona

FERRETERIA de Miquel Xartó i Roels

Fabricació i especialitat en la construcció, reparació i tremp de les eines per a treballar. Moles de molí

Comtes de Bell-lloc, 113
Cornellà del Llobregat

Tallers: Pere Puig, 2
(Abans Major, 108)

Despatx: Pere Puig, 2
(Abans Major, 108)

Tenda de queviures, grans, segons i garrotes

Joon Colomé

Sabons, olis i vins de totes classes
Carrer General Manso, 39 (Abans Major, 56)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Tallers Mecànics de Fusteria Artística

Pere Font

Rubió i Ors, 61 (Abans Major, 189)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Fàbrica de precintes i articles estampats

Ramon Garcia Moya

CORNELLÀ DEL LLOBREGAT
Distribuidors exclusius Casanovas i Zanini
Diputació, 235 Barcelona

Fonda del Funicular

FILOMENA BRUNET

Prop de l'Estació
Davant de la Indústria Elèctrica
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

EDIFICACIONS MODERNES de Jaume Benas Compte

Contractista d'obres
No construïu sense consultar al dit senyor
Rubió i Ors, 67 (Abans Major, 195)
Es faciliten pressupostos gratis
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Magatzem de vins

Joan Raventós

Vins del país, del Camp de Tarragona i València.
Comtes de Bell-lloc, 13 i 15
(Abans Major, 114 i 116)
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT

Madrona i Eulàlia Vidal

Comestibles, grans i ultramarins
Conserves de totes classes, olis, sabons, pastes per a sopa, cafès, etc., etc.
CORNELLÀ DEL LLOBREGAT
C. Rubió i Ors, 13. (Abans Major, 135)

Antiga casa

Magdalena del Ferré

Casa especial en teixits de tots preus i classes. - Perfumeria. - Genèeres de punt i confecció de tota mena.
Cornellà del Llobregat
Carrer del general Manso, 4. (Prop de la Plaça del Mercat). Abans Major, 47.

Fonda LA INDUSTRIA (a cal Bacu)

Jacint Argelagués

Carrer Vallhonrat, 2 i 4
Cornellà de Llobregat

Fàbrica de gaseoses i sifons

Dipòsit de cervesa Moritz, S. A.

Ramon Rovira Montells

Carrer de Rubió i Ors (Abans Major, 225)
Cornellà de Llobregat

La Universitat

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Temporada de primavera. Companyia d'òpera de primeríssim caràcter. Continua obert l'abonament. Als senyors abonats a l'última temporada d'hivern, se'ls reservaran llurs localitats fins al dia 15.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 214 - Telèf. 4708 i 5225 A.

AQUESTA SETMANA, CADA NIT a les deu

A PREUS POPULARS

el granatós espectacle.

ORI - ORI

ZIG - ZAG

formant-hi part els dansarins

TAKKA - TAKKA & YOGA - TARO

AMB LLURS ORIGINALS

DANSES DE LA IL·LA DE JAVA

PENULTIMA SETMANA

de ORI - ORI - ZAG - ZAG a Barcelona

per haver estat contractat per al

Teatre Reina Victoria de Madrid.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, dimarts.

NIT. SEGONA SOIRE FRANÇAISE

El formidable èxit de «Teatre Se-

lecte».

ELS GERMANS KARAMAZOV

quatre actes de gran emoció. Buta-

ques, 2 pessetes. — Demà, dimecres,

tarda. ELS GERMANS KARAMAZOV.

Nit, debut del meravellós espectacle

L'OISEAU BLEU. Teatre d'Art Rus.

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Demà, dimecres,

nit, a les deu. Debut del meravellós

espectacle

L'OISEAU BLEU

Teatre d'Art Rus, amb el següent pro-

grama: I. Les Majestats Holandeses;

II. Les campanyes de la nit; III. Can-

çons dels camperols russos; IV. Ame-

rican-Bar; V. El periquet enamorat;

VI. Bunka; VII. La Dame de Pique;

VIII. Parada de soldats de fusta; IX.

La visió d'un caucasi; X. Times is

money; XI. Wanka-Panka; XII. Una

nit entre els Zingars de Moscou. Ma-

gnífics vestits i decoracions dels

taillers de «L'ocell blau». — Dijous, tarda,

a les cinc. Funció extraordinària per

la companyia russa L'OISEAU BLEU.

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Tivoli

granulosa companyia d'òpera de

ESPERANÇA IRIS

ULTIMS DIES

Avui, dimarts, a les deu de la nit.

EXTRAORDINÀRIA FUNCIO EN

HONOR I BENEFICI

de la genial artista

Esperança Iris

Estrena en aquest teatre de l'ope-

ra en tres actes, llibre de Jacobson

i Bodanski, adaptació espanyola de

Casimir Giral, música del mestre Ro-

bert Stolz.

LA CONDESA DE MONTMARTRE

Protagonista Esperança Iris i preten-

hi part tota la companyia. Formos

decorat de Bulhena i Girbal. Director

d'orquestra, Sever Muguerza.

GRANDIOSA ACTE DE CONCERT

«Ballets» pels GROMWELLS; «Monò-

leg» pel primer actor JOSEF GALENO;

«Zorico» pel baríton ENRIC RAMOS;

«El poeta i los coljos», pel primer ac-

tor VALERIA R. PARIS; Romança de

tenor del DON JOAN DE SERRALLON-

GA (dirigida pel mestre Lambert); i

romança de tenor de FEL TEU AMOR

(dirigida pel seu autor el mestre Ri-

bús), cantades pel tenor de la com-

panyia JOSEF PINEDA, i «Cançons i

contes», i el popular complet LES

CARAMELLES, posat en ació i can-

tat per l'egregia artista

ESPERANÇA IRIS

Demà, dimecres, nit. Benefici dels

PORTERS i ACOMODADORS d'aquest

teatre. LA CONDESA DE MONTMAR-

TRE i Fi de festa, amb la cooperació

del tenor EMILI VENDRELL. — Di-

jous, comiat de la companyia. Tarda

i nit LA CONDESA DE MONTMAR-

TRE i Fi de festa.

AVIS. — Perquè tothom pugui pre-

senciar el partí

EUROPA-BARCELONA

el mateix dijous, a la nit, l'empresa

d'aquest teatre exhibirà la pel·lícula

del dia encontre.

Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

CIRO AMERICA DE MADRID

Direcció: Corzana i Perezoff

INAUGURACIÓ DIVENDRES DIA 16

Nous i interessants números

Els reis de la broma

POMPOF i TEDY

Erelinas, Cardinales, Pomi i Talenos

Espectacle en pista mai vist a Bar-

celona.

Teatre de Novetats

Companyia de sàbats, sarsueles,

operetes i revistes

Director d'escena:

LLUIS T. MAURENT

Mestres directors i concertadors:

JOSEF EZPEITA, ANTONI CATALA

i JOAN AULI

Nit, a les deu. MOLINOS DE VIENTO.

Presentació del notable mestre i di-

rector de ball, ARMAND PEREDA

amb la seua companyia de l'opèra LAS

MUSAS LATINAS, creació de

Maria Conesa

i CANçons per MARIA CONESA. —

Demà, dimecres, tarda. Gran ma-

nit, a les deu. Escollit i variat programa,

i cinquena presentació de MARIA

CONESA. — Dissabte, estrena de l'ope-

ra en tres actes, LA MASCARA ROJA

original dels senyors LLUIS T. MAU-

RENTE i JOAN AULI. Decorat i ves-

tuari exprofes.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, nit, a les deu. SERATA D'O-

NORE i COMIAT de la reina dels

cants regionals, ADELA LOPEZ. Pro-

jecció de notables pel·lícules. A la

sessió de la tarda, la pintrera pel·

lícula de gran èxit, EL CHOUILLIN, pel

petit i ja cèlebre artista Jackie Co-

ogan, company de Chariot; ANDERS,

famós i ovationat jongler; PILAR

BELLO, ballarina d'alt rang; ADELA

LOPEZ, reina dels cants regionals;

grans ovacions als GRACIELLAS, amb

la seva magnífica col·lecció de tòr-

res, llors i cacaques domptades; SUC-

CES de la genial artista, idoli del pò-

pble, PILAR ALONSO en les creacions

del seu nou repertori. — Demà, di-

meccres, presentació de la colossai

atracció científica, LE NAVIRE MIS-

TERIEUX.

TEATRE NOU

Divendres, 16 de Març. DEBUT.

ESPERANÇA IRIS. 7 UNIQVES FUN-

CIONS. 7. CONTES I CANçons NOUS.

TEATRE COMIC

Avui, dimarts, nit, a dos quarts

de deu. La comèdia en un acte «LO ES...

O NO LO ES? i el drama en sis ac-

tes, LUIS CANDELA O EL BANDIDO

DE MADRID. — Demà, dimecres. Be-

nefici ANGELINA CAPARO.

Teatre Victòria

Direcció: FERRAN VALLEJO i FRAN-

CESC VIDAL. Mestres: BLAY i CONTI

Avui, dimarts, nit, a tres quarts

de deu. Primer: la comèdia lírica en

dos actes,

LA QUILLOTINA

A riure amb Sabat Rodríguez, Torna-

mina, Ferran Vallejo, Acuña, Oya,

etcètera. Segon: la granulosa revista

d'èxit creixent,

¡VAYA CALORI!

Gran desfilada de dones; tots els nú-

meros repetits, particularment el pas

doble i els complets de Vallejo, Acuña

i López.

El dijous, a dos quarts de cinc de

la tarda. Vermut especial. Dos èxits

veritat, per primera vegada en funció

de tarda.

LA QUILLOTINA i ¡VAYA CALORI!

El dissabte, la formosa sarsuela

LAS DOS PRINCESAS

colossal repartiment.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil

SANTPERE i PERGES

Avui, nit, a les deu, IIIA SEGONA

NIT DE NUVIS, per ASSUMPTIO CA-

SALS. — Demà, dimecres, tarda. AMA-

LIA (LA NOVEL·LA D'UNA CAMBRE-

RA DE CAFE) per ASSUMPTIO CA-

SALS. Nit. Funció en honor de Juli

Vallmitjana amb la 50 representació

de A L'OMBRA DE MONTJUICH i ELS

JAMBUS.

Dijous, 15, nit

Al mateix Gran Teatre Espanyol

Projecció del partí de CAMPIO-

NAT entre el

«BARCELONA» i «EUROPA»

Només es projectarà el dijous,

divendres i dissabte.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

Gueil - Tudela - Asquerino - Cortès

Nit, a les deu. POPULAR. BUTACA

PLATEA, DUES PESSETES. L'èxit

veritat en tres actes, dels senyors

Muñoz Seca i Pérez Fernández,

LA PLUMA VERDE

Demà, dimecres popular. Tarda. LA

MALA LEY. Nit. LA PLUMA VERDE.

— Divendres, Nit. Funció en honor i

benefici de la primera actriu de ca-

ràcter

DOLORS CORTES

EL CENTENARIO (tres actes)

EN FAMILIA (dos actes)

Es despatxa a Comptaduria. Telè-

fon 4134 A.

TEATRE GOYA

Companyia de Comèdia

Gobeña-Oliver

Avui, dimarts, 13 de març de 1923,

nit, a les deu. ROSA DE FRANCIA.

IMMENS TRIUMF DE CARMETA OLI-

VIER, i dels insignes poetes MARQUI-

NA i ARDAVIN.

Teatre Barcelona

TEMPORADA INAUGURAL

Gran companyia còmica

del primer actor PERE ZORRILLA

de la qual formen part la primera

actriu de caràcter MARIA MAYOR

i el primer actor FERRAN AGUIRRE

Avui, dimarts, dia 13 de març. Nit, a

les deu. ESTRENA de la tragèdia d'un

pobre d'esperit, vista pel costat còmic

i teatralitzada en tres actes i en

prosa per Ruard González del Toro,

EL BURLADOR DE MEDINA. — De-

mà, dimecres, tarda. LA SENORITA

ESTA LOCA, per la senyora Mayor i

el senyor Aguirre. Nit. EL BURLADOR

DE MEDINA.

PATHE CINEMA

Rambla Catalunya, 37. Tel. 589 A.

El saló més confortable

de Barcelona

Setmana popular

a preus reduïts de

LA TOMBA INDIA

Èxit grandios!

Avui, dimarts, programa optim.

LA TOMBA INDIA

(Segona jornada)

La sensacional novella d'Oscar

Wilde.

El crim de Lord

DIOS I REAL EXIT de la formosa, simpàtica i pintoresca pel·lícula, **EL CHICULIN**, pel cèlebre, gran i diminut artista, Jackie Coogan, company de Charlot en la pel·lícula **EL CHICO**.

Apolo Palace (Teatre Apolo)

Tarda Butaca, 1'25. Entrada, 0'40. NH: Butaca, 2'50. Entrada, 0'60 pesetes.

Grandios exit de **CLE I RAGS - THE FAK HONGS** NITA IBANEZ la revista local catalana ... **BARCELONA SEMPRE ES BONA!**

KURSAAL - Aristocràtic Saló PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Saló de reunió de famílies distingides. — Orquestrina Suïa. — Avui, dimarts, selecció programa NH: el magnífic drama americà **UN FILL DEL NORD**, i la xistosa cinta **LA REINA DE L'AMOR**. A un quart d'onze

de la nit: Projectió de la meravellosa obra de gran espectacle en dues jornades, exhibint-se les dues en cada sessió, **EL CASTIG DEL OCEL O SODOMA I GOMORRA**, drama de la vida moderna, l'acció del qual es desenrotlla entre un luxe inusitat i que té per base les lluites constants de l'amor i el diner, triomf colossal de Michael Varkony, el geni actor austriac que encarna el simpàtic paper de «Pare Abel», simbolitzant la religió, assumpte sumament moralitzador, que per la seva noveltat no delxarà de veure cap barceloní amic de l'art. Les visions bíbliques són d'una tal magnificència, que superen en esplendidesa al que es pugui ningú imaginar. — **NOTA:** Aquesta pel·lícula no es projectarà en cap altre local de Barcelona. — Pròximament: Estrena de l'obra om de la marca Metro, **CLE I RAGS - THE FAK HONGS**, per la bellíssima Ma Murray. Gran joia d'art de nou argument. Gran davassall de luxe, riquesa i formosa presentació. — Exclusiva d'aquest saló.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda Avui, dimarts, dia 13, NH: **GRAN DIOS I REAL EXIT** de la formosa, simpàtica i pintoresca pel·lícula, **EL CHICULIN**, pel cèlebre, gran i diminut artista, Jackie Coogan, company de Charlot en la pel·lícula **EL CHICO**.

AMICS DE LA MUSICA

Demà, dimecres, a tres quarts de deu de la nit

RECITAL D'ORGUE per l'eminent organista alemany **WALTER DRWENSKI** Palau de la Música Catalana.

Hotel Ritz

Segon concert organitzat per la **CASA IZABAL**

Avui, dimarts, 13, tarda a dos quarts de sis, a la Sala de Festes 511 audició **RECITAL DE LIEDER** per la eminent liederista

SERAFINA BIGNOTTI

que acompanyada per la seva germana **DOLORS BIGNOTTI**, cantarà cançons de **DEL VALLE, STROZZI, MOZART, GRETRY, BEETHOVEN, ODONNE I GLUCK**, en la primera part, i de **BORRAS DE PALAU, TORRENS, MARQUES, FREIXAS, LONGAS, PEDRELL I SCHUMANN** en la segona. Invitacions com de costum. Direcció artística: **F. LONGAS**.

L. N. N. D. R.

E. I. O. E. O. O.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda Avui, dimarts, dia 13, NH: **GRAN DIOS I REAL EXIT** de la formosa,

simpàtica i pintoresca pel·lícula, **EL CHICULIN**, pel cèlebre, gran i diminut artista, Jackie Coogan, company de Charlot en la pel·lícula **EL CHICO**.

Frontó Principal Palace

Avui, a un quart d'onze de la nit. Extraordinaris partits a pilota. Primer a pala, **CHISTU I AGUIRRE** contra **QUINTANA I ERMUA**. Segon partit a cistella, **BARRENECHEA I ELGOIBAR** contra **ONDARRES I ICHZZO**. — Aviat, important campionat a pala.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. Director artístic, Francesc Peresoff. Telèfon 3332 A. Avui, nit. Presentació de les més bellíssimes artistes i millors números de varietats. Cada dia, de set a dos quarts de deu, «Aperitif Dancing» a l'elegant «Foyer», i d'una a quatre matinalada, «Gran Tabarin Americano». Tzigans «Tydall».

Vasconcel

DOS PREPARATS D'HIGIENE I DE BELLESA

útils a tothom, tant a les senyores i senyors, com als nens

FARADAY El **FARADAY** de **Vasconcel** és una encertada compiació de llavors exòtiques pulveritzades i essències terribles, reunint múltiples qualitats favorables en el més alt grau per a la bellesa i frescor del cutis. **FARADAY** assepsitza i suavitza l'alguia, donant-li un gran poder de neteja i un delicat perfum refrescant, sense els inconvenients del sabó. — **MANERA D'USAR-LO:** Tirar a l'alguia una cullerada de **FARADAY** (segons la quantitat d'aigua), i cal remenar-lo per que es dissolgui. Capsa, 3 pessetes. Capsa triple quantitat, 6 pessetes.

LLET D'ISLANDIA A BASE DE MEL DE TELL I LIQUEN D'ISLANDIA

Proporciona un cutis suau i distingit i el preserva dels efectes de la intemperie. Fa desaparèixer ardors, colïors de la navaja, etc., etc. El flascó, 7 ptes. Vegi's follet **VASCONCEL**. Dipositari per a Catalunya, **VICENS FERRER**, Plaça de Catalunya.

Consultori de Bellesa de **M. ME VASCONCEL**, Peligro, 14 i 16 - Madrid

LES MALALTIES ENCOMANADICES

VENEN EN DOBLE PERILL DE LLUR FÀCIL CONTACTE

RENTAR no és DESINFECTAR

A l'aigua de rentar-se les mans, tireu-hi un raig de **FENOL COMELERAN** (perfumat), gran desinfectant, sense ésser corrossiu ni verinós, i quedareu lliurats d'encomenau-se ni tifus, ni verola, ni tuberculosi, ni grippe, etc.

DEMANEU-LO EN FARMACIES I CENTRES D'ESPECÍFICS

DIPOSITARIS: **J. URIACH Y C^a** Bruch, 49.

Es la Reina de les Aigües de Taula

la de la **VALL DE SANT DANIEL GIRONA**

CURA LES AFECCIONS DEL FETGE, RONYON, ESTOMAC, INTSTINS, etc. etc.

MANANTIAL MIRALLES Bicarbonatada, calcicosa, sódica-manganosa, varietat litínica-arsenical.

Es finíssima i carbònica com la de Apollinaris. Durant l'estiu resulta deliciosa bebent-la fresca.

El seu dipositari: **JOSEP PAGANS**, carrer Ponent, núm. 28

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa **T. COSTAS**, Palla, 13 i 15, pral.

Cafè descafeïnat H A G

d'excel·lent aroma, recomanat per eminències facultatives

Es ven en les principals drogueries i en el Passeig de Gràcia, núm. 99

BASTONS

NO ELS PAGUEU A PREUS QUE NO VALEN

ELS MÉS BONS - ELS MÉS NOUS - ELS MÉS FORTS

A la fàbrica **Passatge Bacardi**

RAMBLA - Plaça Reial - BASTONERIA AMERICANA

AVISOS

ANGLES

Lliçons i traduccions de l'anglès, el francès, l'italià i el polonès per professora anglesa, A-inglada de la República Argentina, núm. 214.

COPIES

a màquina

Circulars, Sobres. Preus sense competència. Demaneu el follet explicatiu de tots els altres serveis de la casa

EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ

Rbla. Flors, 16, baixos

Vendes

Comestibles

tocant mercat, molta venda. 2.000 ptes.; lloguer 22 duros

Cecs Boqueria, 3.

Piano d'ocasió

Sant Ramon, 8, segon, primera.

Venc casa

30.000 duros, renda 6%, amb lloguers barats. Tracte directe amb don Josep Maxench. Viladomat, 158, pral., entre Consell de Cent i Aragó. De 2 a 4 tarda, Telèfon 765 H.

¡Alto! La Peca-Ora oia vida

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1'50; — Crema, 2'50; — Polvos, 3'50; — Aigua d'ortiga, 5'50; — Aigua de Colònia, 3'50, 5, 10 i 15 ptes., segons frasc; Locions per al cabell, 4'50, 8, 10 i 20 ptes., segons frasc.

Darreres oracions

Prodnotes serie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, **GINESTA**, Rosa de Jericó, **ADMIRAL**, **ELIE**, Matinal, **CHYPRE**, **Rocio Flor**, **ROSA Vértigo**, **OLIVELL**, **Muguet**, **VIOLETA**, **Jazmin**.

Sabó, 3; — Polvos, 4; — Loció, 4'50, 7'50, 120 ptes., segons frasc. Essència per al mocador, 18 pessetes frasc amb estofa.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

Càrrecs vacants amb 2.000 ptes. de sou

Entitat bancria de Madrid necessita nomenar un Delegat per a la capital i per als partits judicials de la provincia on no hi hagi ja Delegació establerta.

Amb tot i ésser el treball senzill i compatible amb altra ocupació, pot constituir per a la persona que l'exerceixi un esdevenidor fix per a la seva vida.

Sou inicial 2.000 pessetes anuals, ampliable segons el seu treball. Rebrà apart comissions, la quantitat de les quals pot excidir fàcilment al triple del sou.

Previsió excel·lente referències i dipositari 10.000 pessetes en accions de la mateixa entitat, amb interès del 6 al 12 per cent anual. Les sol·licituds detallades es dirigiran a l'apartat 923, Madrid.

Botiga planxadora

reball continu, centrada. Cecs Boqueria, 3.

Indian Scout

nova, amb side, a baix preu. Urgell, 39.

Dos dormitoris

nous, moderns per a matrimoni, baratos. Coris, 554, quart.

Yost gamba 375 ptes.

Underw. ult. mod. Alfons, 57.

Mobles a termini

74, RONDA SANT ANTONI, 74

LA AFRICANA

Joies d'ocasió

Safates i servels de plata, a pes. Compru or, plata, platí, brillants i perles.

Joieries de J. Nolas

Rambla de les Flors, 8 A

Cardenal Casañas, 8.

Demandes

Senyora dona raó

de pensions, habitacions i gestions encàrrecs seriosos. Plaça Sant Josep Oriol, 2, baixos, tocant al carrer del Pi.

Corredor o viatjant

del ram de servei de taula es desitja. — Escriure referències a inicials J. G. H. Empresa Ideal d'Informació. — Rambla de les Flors, 16 (Anunci).

Falta viatjant

que es dediqui una o dues hores diàries a vendre llibres a terminis a la ciutat. Escriure a LA VEU, núm. 74.

Interessant

Persona de garantia necessària soci que aporti petit capital per a explotar aparell nou i únic en sa classe. Escriure 3427. Empresa Ideal d'Informació. Rambla Flors, 16 (Anunci).

CORREDORS

que visitin tallers d'alumbrar cristall, consumidors de metall blanc (alpaca en làmina, tuberia i fil), els necessita a comissió representant estranger. Dirigir-se a LA VEU, núm. 73.

Dibuixant-Delineant

s'ofereix per hores. Raó: A. F. Sepúlveda, núm. 170, pral. 2.

Serventes

de totes classes, col·loco. Pasatge Virreina, 24. Casa seriosa.

Es necessiten

cuinera i dona per a cuidar un nen i feines de la casa. Rambla Santa Mònica, 9, pral. 1.

Dispeses

En família

Habitació a senyor, lavabo, bany, ascensor, modic preu. Rambla Catalunya, 24, tercer, segona.

JOVE

de molta cultura, desitja pensió casa de confiança. Pagaria 80 duros. Escriure a «LA VEU DE CATALUNYA», núm. 3778.

Luxosa casa

tocant a la Reforma, cedeix magnífica sala amb balcó al carrer. Escriure a «LA VEU», número 141.

El dolor de rïones!

Gota Reumatismo Cálculos Arenilla

El dolor de rïones, prouvençiu sempre del encorrecament de la sangra per el acid uric. Para suprimirlo, basta el uso del agua mineralizada con los

LITHINÉS de D'GUSTIN

que a la par que eliminan por completo dicho veneno, previenen la mayoría de las enfermedades

«Bisago», «Estómago», «Veja».

De venta en todas partes. Descender de las instituciones piligrinas e insanas.

HERNIATS

L'últim avenç científic per a combatre amb èxit segur vostres hèrries sense operar és el **BRAGUER MEDICAL VIVES**, admiració de la Ciència Mèdica i sens parió al món. Rebutgeu les imitacions.

Despatx: de 9 a 1 i de 3 a 7

Rambla del Centre, 12, pral. - Casa VIVES

(TOCANT AL LICEU)

Eixampla

Casa particular cedeixen habitatge tot estar a matrimoni o senyor de posició, confort. Raó: Corserga, 385.

Senyora sola cedeix

en primer pis 2 habitacions juntes, moblades, amb pensió, b. c. molt sol, dreta, a senyor, matrimoni o 2 pers. c. únics, 30 duros mes. R.: Muntaner, 90, colindado.

Boniques habitacions

a tot estar o sols menjar, carrer Ample, 31, segon, 1.

Carme, 56, tercer, 1.

Habitació a dormir.

Dret cuina

habitatge moblat a matrimoni sense ills. Plaça Letamendi, 24, segon, 1.

Préstecs

Senyora desitja préstec

de mil ptes. a l'interès del 15% i garantia sobre mobles i tornant 100 ptes. mensuals. Esc. 3451. Empresa Ideal d'Informació. Rambla Flors, 16 (anunci).

Lloguers

Magatzem

13 per 24 metres, 80 duros mes. Dinutació, 50. R.: Sr. Maxench. Viladomat, 158, pral. De 2 a 4. T. 765 H.

Per a estudi o taller

llogu habitatge. Encarnació, 33, torre.

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entressol. C. BIEGER.

Donaré 160 a 200 duros

per pis sense mobles (si n'hi h. els compro) que pagui de 10 a 20 duros mes. Raó: Est. número 11, segona botiga.

300 pessetes

pagaré per pis de 75 a 100 pessetes lloguer. Escriure 3433. Empresa Ideal d'Informació. Rambla de les Flors, 16 (Anunci).

PER A LLOGAR

Locals a propòsit per a petits obradors o tallers, lluc quiet i tranquil. Vilana, 8 (Santia). Raó: Passeig Sant Joan, 16, segon, 2.

Ofertes

Acadèmia

Lacianstra. Secció especial de Idiomes. Reforma ràpida de lletra per nou sistema alemany. Corts, 575. De 10 a 12.

Français

Toutes méthodes. Prix limités. Canaletes, 4, 3er.

Modista

a domicili. Còdols, 14 bis, primer, primera.

Mestra superior

dona lliçons a domicili. Hora diària 30 ptes. mes; alterna, 15. Els mateixos preus si són dos. Escriure Aribau, 20, pral. 1.

Màquines Tipogràfiques

Ofertem en immillorables condicions algunes màquines de componre «Typograph». Són modernes i a punt de funcionar. Dirigir-se a P. A., número 13, d'aquesta Administració.

Professor de piano i solfeig

s'ofereix. Consell de Cent, 301.